

ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ (ΣΤΕΦ)

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τ Ι Τ Λ Ο Σ

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΜΗ
ΛΗΨΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΥΓΕΙΑΣ (Α&Υ) ΣΕ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑ
ΜΕΣΑΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ
ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.**

Λοΐζου Μαρίνα (Α.Μ. 25710)

Γεωργαντή Κυριακή (Α.Μ. 25741)

Επιβλέπων Καθηγητής: Μεταξάς Γεώργιος

Πειραιάς 01/2010

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ	8
1.1. Ταξινόμηση και ορισμός των επαγγελματικών κινδύνων	10
1.1.1. Ομάδα 1 ^η : Κίνδυνοι για την ασφάλεια ή κίνδυνοι εργατικού ατυχήματος, που μπορεί να οφείλονται (ενδεικτικά):	11
1.1.2. Ομάδα 2 ^η : Κίνδυνοι για την υγεία που οφείλονται σε:.....	11
1.1.3. Κίνδυνοι εργονομικοί ή εγκάρσιοι (για την υγεία και την ασφάλεια) που οφείλονται σε:.....	11
1.2. Διαδικαστικές φάσεις εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου	12
1.2.1. Εντοπισμός των πηγών κινδύνου (πρώτη φάση).....	13
1.2.2. Εξακρίβωση των κινδύνων έκθεσης (δεύτερη φάση).....	13
1.2.3. Εκτίμηση των κινδύνων έκθεσης (τρίτη φάση).....	14
1.3. Σχηματική παρουσίαση των διαφόρων φάσεων εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου.	15
1.3.1. Εντοπισμός των πηγών κινδύνου (φάση 1η).....	15
1.3.2. Εξακρίβωση των κινδύνων έκθεσης (2η φάση)	16
1.3.3. Εκτίμηση των κινδύνων έκθεσης (3η φάση).....	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	18
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	19
ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ	19
3.1. Αίτια που σχετίζονται με τη μηχανή και τα υλικά:	20
3.2. Αίτια που σχετίζονται με το περιβάλλον εργασίας:	21
3.3. Αίτια που συνδέονται με τον εργαζόμενο:	21
3.4. Τεχνική πρόληψη.....	22
3.5. Εκπαίδευση εργαζομένων	22
3.6. Ιατρική Πρόληψη	23
3.7. Συλλογική και ατομική πρόληψη	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	25
ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΥΑΕ	25
4.1. Νομοθεσία ειδική για τον κλάδο των οικοδομικών έργων.....	25
4.2. Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής.....	26
4.3. Φυσικοί Παράγοντες	27
4.3.1. Δονήσεις	27
4.3.2. Θερμική Καταπόνηση	27

4.3.3.	Θόρυβος.....	27
4.4.	Άλλοι παράγοντες.....	28
4.4.1.	Μέσα ατομικής προστασίας	28
4.4.2.	Προδιαγραφές χώρων εργασίας.....	28
4.4.3.	Σήμανση	29
4.4.4.	Πυροπροστασία	29
4.5.	Ασφάλεια μηχανών.....	29
4.5.1.	Γενική Νομοθεσία για μηχανές	29
4.5.2.	Άδειες χειρισμού μηχανημάτων	30
4.5.3.	Ανυψωτικά μηχανήματα.....	30
4.6.	Ερωτηματολόγιο Εργοταξίου	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο		45
ΜΕΛΕΤΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ		45
5.1.	Πρώτο Εργοτάξιο – Σταθμός Μετρό.....	45
5.2.	Δεύτερο εργοτάξιο – Αγωγός φυσικού αερίου	47
5.3.	Τρίτο εργοτάξιο - Σχολείο	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο		50
ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ		50
6.1.	Βασικές διαδικασίες ασφάλειας και υγείας	50
6.1.1.	Ενημέρωση εργαζομένων	50
6.1.2.	Αναφορά εργατικών ατυχημάτων	50
6.1.3.	Έκτακτες ανάγκες.....	51
6.2.	Οδηγίες ασφαλούς εργασίας και αποφυγής κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία στο εργοτάξιο.....	52
6.2.1.	Οι κανόνες και οι οδηγίες χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:.....	52
6.2.1.1.	Γενικές οδηγίες – Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων.....	52
6.2.1.2.	Ειδικός εξοπλισμός ατομικής προστασίας	54
6.2.1.3.	Εργασίες σε θέσεις εκτεθειμένες σε κίνδυνο πτώσης.....	54
6.2.1.4.	Μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία.	55
6.2.1.5.	Χειριστές - ελεγκτές.	56
6.2.1.6.	Μεταφορές με μηχανήματα.....	57
6.2.1.7.	Χειρωνακτικές μεταφορές.....	57
6.2.2.	Ειδικές οδηγίες.	58
6.2.2.1.	Εκσκαφές - διαμορφώσεις.....	58
6.2.2.2.	Σκυροδετήσεις.....	59
6.2.2.3.	Εργασία εντός του εργοταξίου.	59

6.2.2.4.	Ηλεκτρικό ρεύμα.....	60
6.2.2.5.	Περίληψη πυρκαγιάς.....	60
6.2.3.	Οδηγίες για την αποφυγή κινδύνων για την υγεία.....	61
6.2.3.1.	Εργασίες επικίνδυνες για την υγεία.....	61
ΕΠΙΛΟΓΟΣ		63
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....		66
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ		66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ		1
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I – Ερωτηματολόγιο σταθμού ΜΕΤΡΟ συνοδευόμενο από το φωτογραφικό του υλικό.....	1
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ.....		18
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II – Ερωτηματολόγιο αγωγού φυσικού αερίου συνοδευόμενο από το φωτογραφικό του υλικό.....	31
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ.....		51
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III – Ερωτηματολόγιο σχολικού κτιρίου αερίου συνοδευόμενο από το φωτογραφικό του υλικό.....	61
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ.....		79
ΠΙΝΑΚΕΣ		
	Πίνακας 1 - Φάσεις εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου.....	15
	Πίνακας 2 – 1 ^ο Ερωτηματολόγιο Εργοταξίου.....	32
	Πίνακας 3 – 2 ^ο Ερωτηματολόγιο Εργοταξίου.....	33
	Πίνακας 4 – 3 ^ο Ερωτηματολόγιο Εργοταξίου.....	42
	Πίνακας 5 – 4 ^ο Ερωτηματολόγιο.....	44
ΕΙΚΟΝΕΣ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ		
	Εικόνα 1 - Απαράδεκτη προστασία ανοίγματος.....	18
	Εικόνα 2 - Δεν υπάρχει σήμανση επικινδυνότητας.....	19
	Εικόνα 3 - Λιμνάζοντα ύδατα, αλλά γενικά καθαρός χώρος.....	19
	Εικόνα 4 - Λιμνάζοντα ύδατα, μη προστατευόμενη είσοδος.....	20
	Εικόνα 5 - Οι εργάτες τηρούν τα ΜΑΠ αλλά δεν υπάρχει κατάλληλη σκάλα για να ανέβει ο εργάτης στην σκαλωσιά.....	20
	Εικόνα 6 - Σκαλωσιά χωρίς προστασία έναντι πτώσης.....	21
	Εικόνα 7 - Μερική προστασία έναντι πτώσης. Ασφαλής περίφραξη εργοταξίου και ασφαλής σκάλα.....	21
	Εικόνα 8 - Ευδιάκριτη σήμανση για την σκαλωσιά, χωρίς όμως να είναι ασφαλώς τοποθετημένη και το ποιο σημαντικό ο εργάτης δεν λαμβάνει υπόψην του την σήμανση.....	22
	Εικόνα 9 - Δεν υπάρχει αντιστήριξη και τα χώματα της εκσκαφής πέφτουν στο εργοτάξιο..	22
	Εικόνα 10 - Δεν υπάρχει προστασία έναντι πτώσης και η απαγορευτική σήμανση έχει καταπλακωθεί.....	23
	Εικόνα 11 - Ασφαλής περίφραξη του εργοταξίου.....	23
	Εικόνα 12 - Ασφαλής περίφραξη και σήμανση του εργοταξίου.....	24
	Εικόνα 13 - Απαράδεκτη έδραση σκαλωσιάς.....	25

Εικόνα 14 - Η σκάλα δεν είναι δεμένη όπως πρέπει	25
Εικόνα 15 - Υπάρχει WC όπως προβλέπεται	26
Εικόνα 16 - Ενημερωμένο φαρμακείο σε ευδιάκριτο σημείο	26
Εικόνα 17 - Υπάρχουν ξεχωριστοί χώροι εστίασης των εργαζομένων οι οποίοι όμως δεν είναι καθαροί και προσεγμένοι	27
Εικόνα 18 - Φθαρμένος ιμάντας.....	27
Εικόνα 19 - Καλή έδραση μηχανήματος.....	28
Εικόνα 20 - Ευδιάκριτη σήμανση για την χρήση του μηχανήματος.....	28
Εικόνα 21 - Υπάρχουν ενδείξεις χρήσης και προστασίας του μηχανήματος.....	29
Εικόνα 22 - Απαράδεκτο σύστημα ηλεκτροδότησης στον χώρο εστίασης των εργαζομένων	29
Εικόνα 23 - Καλή σήμανση και προστασία ανοίγματος έναντι πτώσης	30
Εικόνα 24 - Τήρηση των Μ.Α.Π.	51
Εικόνα 25 - Αυτόματη μηχανή συγκόλλησης	51
Εικόνα 26 - Μηχάνημα πολύ κοντά σε δίκτυο ηλεκτροδότησης - Απαράδεκτη σήμανση	52
Εικόνα 27 - Χρήση Μ.Α.Π. (κράνος, γάντια, προσωπίο).....	52
Εικόνα 28 - Αγωγός προπανίου - Απαράδεκτη στήριξη	53
Εικόνα 29 - Αγωγός προπανίου - Σωστή στήριξη.....	53
Εικόνα 30 - Καλή σήμανση.....	54
Εικόνα 31 - Σωστή περιφραγή εργοταξίου.....	54
Εικόνα 32 - Σωστή προειδοποιητική σήμανση	55
Εικόνα 33 - Σωστή προειδοποιητική σήμανση	55
Εικόνα 34 - Σωστή περιφραγή λιμνάζοντων υδάτων	56
Εικόνα 35 - Σωστή προειδοποιητική σήμανση - Τακτική φύλαξη και αποθήκευση υλικών - Χρήση Μ.Α.Π.	56
Εικόνα 36 - Μη συντήρηση σήμανσης.....	57
Εικόνα 37 - Αποτέλεσμα κακής περιφραξης και σηματοδότησης	57
Εικόνα 38 - Σωστή χρήση Μ.Α.Π. - Προστασία από καιρικές συνθήκες.....	58
Εικόνα 39 - Πολύ κοντινή απόσταση εργασίας μηχανών	58
Εικόνα 40 - Φθαρμένος ιμάντας.....	59
Εικόνα 41 - Φθαρμένος ιμάντας.....	59
Εικόνα 42 - Σωστή έδραση γερανού	79
Εικόνα 43 - Σωστή έδραση μηχανήματος - Τήρηση Μ.Α.Π. - Τακτικό εργοτάξιο	79
Εικόνα 44 - Σωστή συναρμολόγηση ικριώματος	80
Εικόνα 45 - Σωστή συγκέντρωση οικοδομικών απορριμάτων.....	80

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία αποτελεί πρωτεύοντα στόχο, ο οποίος δεν πρέπει να τίθεται σε δεύτερη μοίρα έναντι των επιδιώξεων και των σκοπών οικονομικού και επιχειρηματικού χαρακτήρα. Πέραν του νομοθετικού έργου, για την προστασία των εργαζομένων στα τεχνικά έργα το Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων ασκεί και ελεγκτικό έργο μέσω των υπηρεσιών τεχνικής και υγειονομικής επιθεώρησης εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας. Σημειώνεται ότι ειδικά στον κλάδο των τεχνικών έργων γίνονται περίπου 25 φορές περισσότεροι έλεγχοι από τον μέσο όρο ελέγχων στους άλλους κλάδους και επιβάλλονται κυρώσεις περίπου 50 περισσότερες από τον μέσο όρο κυρώσεων στους άλλους κλάδους .

Από τις επισκέψεις μας στα τρία εργοτάξια προέκυψε το συμπέρασμα ότι τα εργατικά ατυχήματα στην Ελλάδα στον χώρο των κατασκευών οφείλονται σε τρεις κυρίως παράγοντες. Στην οικονομική εγκράτεια των εταιρειών, στην ελλιπή ή ανύπαρκτη εκπαίδευση των εργαζομένων, στην μερική ενημέρωση και αδιαφορία της επιβλέπουσας αρχής καθώς και των κρατικών φορέων.

Μπορεί η νομοθεσία να καλύπτει το μεγαλύτερο φάσμα στο θέμα της πρόληψης των ατυχημάτων στον χώρο των κατασκευών αλλά ακόμα και αυτό δεν είναι αρκετό εφόσον δεν συμμορφώνονται σε αυτή οι παραπάνω παράγοντες.

Οι εταιρίες θα πρέπει να αναθεωρήσουν την άποψη ότι με το να μην δαπανούν χρήματα υπέρ της πρόληψης θα τους επιφέρει οικονομικό κέρδος, μιας και η αγορά ενός κράνους είναι πολύ πιο οικονομική από τα έξοδα που θα δαπανήσει η εταιρία για την αποκατάσταση της υγείας του εργάτη.

Με την ίδια φιλοσοφία οι εργαζόμενοι θα πρέπει να εκπαιδεύονται και να συμμορφώνονται με την ισχύουσα νομοθεσία. Θα πρέπει να κατανοήσουν ότι με το να τηρούν τα προβλεπόμενα έχουν προσωπικό όφελος.

Όσον αφορά την εκπαίδευση των μηχανικών στην Ελλάδα εκτός κάποιων σεμιναρίων για την ασφάλεια και την υγιεινή (τα οποία είναι προαιρετικά) αν κάποιος δεν ασχοληθεί με το θέμα έχει άγνοια και κατ' επέκταση αδιαφορεί. Οι μηχανικοί στην Ελλάδα χρειάζονται συνέχεια ενημέρωση γιατί δεν έχουν να κάνουν μόνο με την κατασκευή άψυχων κτιρίων αλλά και με την εξασφάλιση ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος για τους εργαζομένους που επιβλέπουν.

Με την βελτίωση των συνθηκών εργασίας δημιουργείται ένα αρμονικό

εργασιακό περιβάλλον χωρίς προστριβές και χαμένο χρόνο εργασίας , μειώνεται ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών και επομένως οι δαπάνες που αυτά συνεπάγονται.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 137 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζόμενων κατά την εργασία, αποτελεί πρωτεύοντα στόχο, ο οποίος δεν πρέπει να τίθεται σε δεύτερη μοίρα έναντι των επιδιώξεων και των σκοπών οικονομικού και επιχειρηματικού χαρακτήρα.

Σ' αυτό το πνεύμα το Συμβούλιο της Ε.Ε. Άρχισε να θεσπίζει μέσω οδηγιών, κάποιες ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας για την προώθηση βελτιώσεων κυρίως στο περιβάλλον εργασίας, ώστε να εξασφαλίζεται ένα καλύτερο επίπεδο προστασίας της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων.

Είναι γεγονός ότι ένα υγιές και ασφαλές περιβάλλον εργασίας και μια εξίσου ασφαλής οργάνωση της εργασίας είναι απαιτήσεις που απορρέουν τόσο από τα δικαιώματα των εργαζόμενων όσο κι από στόχους βελτίωσης των οικονομικών επιδόσεων στην μακροκλίμακα της περιφερειακής και εθνικής οικονομίας.

Στο επίπεδο της επιχείρησης τα συμβάντα ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών είναι παράγοντες δυσφήμισης της στην αγορά, στους εργαζόμενους, στους πελάτες, στους καταναλωτές και γενικότερα στο ευαισθητοποιημένο κοινό. Ωστόσο η ασφάλεια και η υγεία των εργαζόμενων στο χώρο εργασίας τους είναι πολύ ευαίσθητο και κρίσιμο κοινωνικό ζήτημα για να αφήνεται στις εθελοντικές πρωτοβουλίες των επιχειρήσεων.

Ο σχετικός βαθμός εγρήγορσης των εθνικών κυβερνήσεων για την εισαγωγή σχετικής νομοθεσίας θεματικά επιστημονικά τεκμηριωμένης μπορεί να θεωρηθεί και ως δείκτης αξιολόγησης (επιδόσεων) του σύγχρονου κράτους πρόνοιας.

Για το σκοπό αυτό, πραγματοποιήθηκαν πολλές έρευνες και μελέτες, ψηφίστηκαν οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη κλήθηκαν να εναρμονίσουν την εθνική νομοθεσία, να πραγματοποιήσουν σειρές ενεργειών με στόχο τη βελτίωση της υγείας και ασφάλειας, της προστασίας της υγείας των εργαζόμενων από εργατικά ατυχήματα κι επαγγελματικές ασθένειες.

Οπωσδήποτε σήμερα έχει επιτευχθεί πρόοδος στον τομέα. Υπάρχουν πλέον κανόνες που όλοι οφείλουν να τηρούν και να εφαρμόζουν. Παρόλα' αυτά όμως τα εργατικά ατυχήματα δεν έχουν εκλείψει που σημαίνει ότι χρειάζονται να γίνουν περισσότερα εκ μέρους όλων των εμπλεκόμενων έτσι ώστε να γίνει η εργατική ζωή ασφαλέστερη.

Τα εργοτάξια, με τα οποία ασχολείται η εργασία μας, είναι χώροι όπου οι συνθήκες μεταβάλλονται συνεχώς. Σε σχέση με χώρους εργασίας όπως είναι οι βιομηχανίες και βιοτεχνίες όπου οι συνθήκες παραμένουν σταθερές, διακρίνονται από ιδιαιτερότητες οι οποίες αυξάνουν τόσο την πιθανότητα όσο και τη σοβαρότητα των ατυχημάτων.

Σε σύγκριση με άλλους χώρους εργασίας, τα εργατικά ατυχήματα στα εργοτάξια είναι λιγότερα ανά έτος αλλά τα περισσότερα είναι σοβαρά ή και θανατηφόρα. Οι εργαζόμενοι στους χώρους αυτούς δεν διαθέτουν, κατά μεγάλη πλειοψηφία, εκπαίδευση και ειδίκευση. Η εργασία είναι για πολλούς περιστασιακή και εκτελείται κάτω από απρόβλεπτες μεταβολές των καιρικών συνθηκών. Απαιτεί σωματική δύναμη και ακρίβεια, ιδιαίτερα όταν εκτελείται σε μεγάλα ύψη ή υπόγειους χώρους (αυξημένοι κίνδυνοι) και πολλές φορές αλλάζει την τελευταία στιγμή. Συχνά εκτελείται παράλληλη εργασία πολλών συνεργείων με έλλειψη συνεργασίας και συντονισμού σε ότι αφορά την τήρηση μέτρων ασφάλειας. Πολλές φορές επιζητείται και η επιβεβαίωση των οικοδόμων μέσα από εκδήλωση ενδιαφέροντος για επικίνδυνη εργασία.

Σήμερα παρουσιάζεται έντονα το φαινόμενο της σύνθεσης των συνεργείων κατά μεγάλο ποσοστό από αλλοδαπούς και παλινοστούντες, οι οποίοι δεν γνωρίζουν καλά τη γλώσσα και την τεχνική των οικοδομικών εργασιών κι έτσι δημιουργούνται προβλήματα επικοινωνίας που αυξάνουν την επικινδυνότητα και την πιθανότητα ατυχήματος. Η συνεργασία των Γενικών Εργολάβων με τους Υπεργολάβους συνήθως δεν προκαθορίζεται σαφώς με τη σύνταξη επίσημων συμφωνητικών. Τα συμφωνητικά καθιστούν συνήθως πιο υπεύθυνους τους Υπεργολάβους σε ότι αφορά τις δικές τους υποχρεώσεις σε θέματα ασφάλειας και υγείας, διότι αφενός αποτελούν μια πιο άμεση υπενθύμιση των υποχρεώσεών τους έναντι της νομοθεσίας και αφετέρου συνεκτιμάται το κόστος των υποχρεώσεων αυτών στην αμοιβή τους.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω, τα τεχνικά έργα είναι ένας κλάδος οικονομικής δραστηριότητας, ο οποίος παρουσιάζει πολλές και σημαντικές ιδιαιτερότητες σε σύγκριση με τους υπόλοιπους κλάδους. Μερικές από τις ιδιαιτερότητες αυτές είναι:

- Μη σταθερό εργασιακό δυναμικό
- Συνεχής αλλαγή του περιβάλλοντος εργασίας
- Μοναδικότητα κάθε έργου
- Σημαντικό ποσοστό απασχόλησης έκτακτων εργαζομένων

- Επίδραση καιρικών συνθηκών
- Μεγάλη σωματική καταπόνηση
- Καθορισμός αυστηρών προθεσμιών
- Ελλιπής συνεννόηση μεταξύ των παραγόντων του έργου
- Ποικιλία μεθόδων αμοιβής
- Πολλοί αυτοαπασχολούμενοι

Αν αναλογιστεί κανείς την επίδραση αυτών των ιδιαιτεροτήτων, είτε αυτούσιων είτε πολύ περισσότερο σε σύγκριση με το τι συμβαίνει αντίστοιχα στους άλλους κλάδους δραστηριοτήτων (στη βιομηχανία, βιοτεχνία, υπηρεσίες, εμπόριο κλπ) στα θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, διαπιστώνει πολύ εύκολα την ανάγκη για ιδιαίτερη έμφαση και εξειδικευμένη αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών στα οικοδομικά έργα. Ο κλάδος αυτός των κατασκευών είναι ο μεγαλύτερος στον κόσμο με 12,7 εκατομμύρια εργαζόμενους στην Ευρώπη σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat. Ο αριθμός αυτός θεωρείται υποτιμημένος δεδομένου ότι εκτιμάται από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ότι στις οικοδομές υπάρχει έντονο πρόβλημα “μαύρης” εργασίας. Ο κλάδος έρχεται τρίτος όσον αφορά την αδήλωτη εργασία μετά τον αγροτικό τομέα και τις υπηρεσίες καθαρισμού. Συγκεκριμένα στη Γαλλία ο κλάδος των κατασκευών συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό μαύρης εργασίας (25,5 %).

Στην Ελλάδα το σύνολο των ασφαλισμένων στον κλάδο σύμφωνα με στοιχεία του ΙΚΑ για το 2008 ήταν 141.879. Δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία για ανασφάλιστους εργαζόμενους στη χώρα μας. Οι κατασκευές έχουν τη χειρότερη απόδοση σε θέματα ΥΑΕ με περίπου 1.300 θανατηφόρα ατυχήματα κάθε χρόνο στην Ευρώπη. Στην Ελλάδα ο κατασκευαστικός κλάδος είναι ο πρώτος σε αριθμό θανατηφόρων ατυχημάτων. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας (ΣΕΠΕ) τα θανατηφόρα ατυχήματα στον κλάδο για το έτος 2006 ήταν 103 και αποτελούν το 52% του συνόλου. Η τάση τους στην τριετία είναι καθοδική. Σύμφωνα με και με τα στοιχεία του ΙΚΑ τα θανατηφόρα ατυχήματα στον κλάδο παρουσιάζουν καθοδική τάση, με μέση ετήσια μείωση της τάξης του 4,6 %. Το μερίδιο των θανατηφόρων ατυχημάτων του κλάδου των κατασκευών στα θανατηφόρα ατυχήματα όλων των κλάδων είναι υψηλό και φτάνει ως και το 47%.

Τα εργατικά ατυχήματα στον κλάδο για το έτος 2006 ήταν 10.499. Ο κλάδος των κατασκευών έχει συχνότητα 17,32 των ατυχημάτων /1000 εργαζόμενους ενώ η μέση συχνότητα για όλους τους κλάδους ήταν περίπου 10. Από την άλλη εξετάζοντας

τις ειδικότητες των εργαζομένων που προσφεύγουν για συνταξιοδότηση λόγω επαγγελματικής ασθένειας στο ΙΚΑ, παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αποτελείται από εργαζόμενους σε οικοδομικές εργασίες (34%). Εξετάζοντας μεμονωμένα κατά περίπτωση συγκεκριμένα επαγγέλματα μπορούμε να έχουμε και την αντιστοιχία παθήσεων για τους οικοδόμους που είναι τα μυοσκελετικά προβλήματα και οι δερματοπάθειες.

Το κόστος των εργατικών ατυχημάτων και των προβλημάτων υγείας, εκτός από το ανθρώπινο είναι μεγάλο. Μια μελέτη από το Ηνωμένο Βασίλειο εκτιμά ότι το κόστος των ατυχημάτων και των προβλημάτων υγείας στον κατασκευαστικό κλάδο συμπεριλαμβάνοντας και το κόστος των καθυστερήσεων, των απουσιών και των ασφαλιστικών εισφορών- ανέρχεται στο 8,5% του συνολικού κόστους του έργου. Ο Οργανισμός του Μπιλμπάο σε σχετικό άρθρο του στο διαδίκτυο θεωρώντας ότι ισχύει αυτή η σχέση κόστους για όλη την Ευρώπη εκτιμά ότι οι κακές συνθήκες εργασίας στον κλάδο των κατασκευών κοστίζουν πάνω από 75 δις ευρώ το χρόνο ή σχεδόν 200 ευρώ σε κάθε φορολογούμενο. Το γεγονός αυτό είναι ικανό να ευαισθητοποιήσει κάθε μέλος της κοινωνίας και αποτελεί από μόνο του ισχυρό κίνητρο για να ενσκήψουν προσεκτικότερα και συστηματικότερα όλοι οι εμπλεκόμενοι στο πρόβλημα της προστασίας των εργαζομένων.

Για όλους τους παραπάνω λόγους, η πολιτεία έχει στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχει δώσει ιδιαίτερη έμφαση στον κλάδο των τεχνικών έργων τόσο στο νομοθετικό τομέα, όσο και στον ενημερωτικό. Από το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, που είναι αρμόδιο για τα θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας, έχει εκδοθεί μία σειρά νομοθετημάτων σύγχρονων και εξειδικευμένων στα τεχνικά έργα, με πιο πρόσφατο το προεδρικό διάταγμα 305/1996. Επισημαίνεται ότι η νομοθεσία που έχει εφαρμογή στα τεχνικά έργα περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν υποχρεώσεις για την αποτελεσματική πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών και τη συστηματική βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Πέραν του νομοθετικού έργου, για την προστασία των εργαζομένων στα τεχνικά έργα το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ασκεί και ελεγκτικό έργο μέσω των υπηρεσιών τεχνικής και υγειονομικής επιθεώρησης εργασίας του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας. Σημειώνεται ότι ειδικά στον κλάδο των τεχνικών έργων γίνονται περίπου 25 φορές περισσότεροι έλεγχοι από τον μέσο όρο ελέγχων στους άλλους κλάδους και επιβάλλονται κυρώσεις περίπου 50

περισσότερες από τον μέσο όρο κυρώσεων στους άλλους κλάδους.

Επίσης αναπτύσσονται δράσεις και στον ενημερωτικό τομέα. Συγκεκριμένα, προάγονται τα θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας με διάδοση της πληροφόρησης και αύξηση της ευαισθητοποίησης των εμπλεκόμενων μέσω ποικίλων δράσεων, όπως είναι η έκδοση βιβλίων και φυλλαδίων, η διοργάνωση ημερίδων, συνεδρίων και ενημερωτικών εκστρατειών, η δημιουργία κόμβου στο διαδίκτυο, η συμμετοχή στις δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ασφάλεια και την Υγεία στην εργασία, καθώς και σε αυτές της Επιτροπής Ανωτέρων Επιθεωρητών Εργασίας, η συμμετοχή και η υποστήριξη εκδηλώσεων άλλων φορέων κλπ.

Για την καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας απαιτείται ένα πλέγμα μέτρων που στοχεύουν μεταξύ άλλων σε νομοθετικές τροποποιήσεις στην ενδυνάμωση των εθνικών υποδομών για την ΥΑΕ, στη δημιουργία ελάχιστων προδιαγραφών για τους εμπλεκόμενους στα τεχνικά έργα (όπως τεχνική επάρκεια των μηχανικών σε θέματα ΥΑΕ και ελάχιστες προδιαγραφές εξοπλισμού και υποδομών για τους κατασκευαστές), σε μεταρρυθμίσεις στο Ανώτατο και Ανώτερο εκπαιδευτικό σύστημα ενσωματώνοντας θέματα ΥΑΕ κ.ά. Η εν λόγω πτυχιακή εργασία έχει σαν στόχο της να εκτιμήσει την επίδραση της νομοθεσίας για τους εργοταξιακούς χώρους στις συνθήκες εργασίας στον κλάδο προκειμένου να επισημανθούν βασικές παραλείψεις και αμέλειες όπως και οι κίνδυνοι και οι επιπτώσεις αυτών στον ανθρώπινο παράγοντα όσο και στις οικονομικές επιπτώσεις που προκύπτουν κατά συνέπεια για το κράτος αλλά και τους άμεσα εμπλεκόμενους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Στην καθομιλουμένη, η **έννοια του κινδύνου** εκφράζει το επικείμενο κακό καθώς επίσης και την πιθανή δυσάρεστη έκβαση ενός συμβάντος.

Όταν όμως αναφερόμαστε στον **“επαγγελματικό κίνδυνο”** εννοούμε τον κίνδυνο για την υγεία για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζόμενων ο οποίος προέρχεται από την **επαγγελματική έκθεση στους βλαπτικούς παράγοντες του εργασιακού περιβάλλοντος**.

Ο επαγγελματικός κίνδυνος εκφράζεται συνήθως ως συνώνυμο της επαγγελματικής **“έκθεσης”**, μπορεί όμως να εκφραστεί και ως συνώνυμο της **“βλάβης”** που προκλήθηκε από την έκθεση αυτή. Έτσι, στην πρώτη περίπτωση μιλάμε π.χ. για **“κίνδυνο από ακτινοβολία”**, **“κίνδυνο από θόρυβο”** ή **“κίνδυνο από έκρηξη”** εστιάζοντας στην έκθεση του εργαζόμενου στη θέση του εργαζόμενου στον αναφερόμενο κίνδυνο, ενώ στη δεύτερη περίπτωση μιλάμε για **“κίνδυνο καρκίνου”**, **“κίνδυνο βαρηκοΐας”** ή **“κίνδυνο τραυματισμού από το ωστικό κύμα”** αντίστοιχα, εστιάζοντας στο αποτέλεσμα της επαγγελματικής έκθεσης, δηλαδή στη βλάβη.

Μπορούμε να πούμε λοιπόν ότι ο **“επαγγελματικός κίνδυνος”** σχετίζεται με την **πιθανότητα ή συχνότητα έκθεσης** των εργαζομένων σε κάποια πηγή κινδύνου που βρίσκεται στον εργασιακό χώρο (π.χ. θόρυβος, χημικές ουσίες, χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, μονότονη ή επαναληπτική εργασία, απροστάτευτα κινούμενα μέρη μηχανών κλπ.), καθώς επίσης και με τη **σοβαρότητα των συνεπειών**, δηλαδή τη βιολογική βλάβη που προκλήθηκε από την έκθεση αυτή. Η συνθετική προσέγγιση της πιθανότητας έκθεσης και της σοβαρότητας των συνεπειών εκφράζεται από τη λέξη της **επικινδυνότητας** που προσδιορίζει το βαθμό του επαγγελματικού κινδύνου.

Αυτές οι διαφορετικές ερμηνείες της έννοιας του επαγγελματικού κινδύνου σηματοδοτούν όμως και την κυρίαρχη κατεύθυνση της συνισταμένης στην οποία συγκλίνουν.

Η προστασία της υγείας και ασφάλειας καθώς επίσης και η πρόληψη των συνεπειών των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού χώρο, αποτελούν τον τελικό στόχο των διαδικασιών εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου.

Η εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου του εργασιακού περιβάλλοντος αποτελεί μια σύνθετη, διαχρονική και δυναμική διαδικασία που μέσω της αποδόμησης και της ανάλυσης, συντελεί στη συγκρότηση ενός υγιούς και ασφαλούς

εργασιακού περιβάλλοντος, προσαρμοσμένου στις ανθρώπινες ικανότητες και δυνατότητες.

Δεν θα έπρεπε να κυριαρχήσει η άποψη ότι η Εκτίμηση του Επαγγελματικού Κινδύνου λειτουργεί σαν μέσο αποθήκευσης τεχνικών πληροφοριών που χρησιμεύουν αποκλειστικά για ποσοτικές μεθόδους εκτίμησης, με τη χρήση δεικτών επικινδυνότητας. Τα πληροφοριακά στοιχεία που προέρχονται από την ανάλυση του εργασιακού περιβάλλοντος και των επιπτώσεων του στην υγεία και ασφάλεια, κατάλληλα επεξεργασμένα, συντελούν στη συγκρότηση των παρεμβάσεων πρόληψης που οδηγούν στην προσαρμογή του εργασιακού περιβάλλοντος στις διαστάσεις του εργαζόμενου ανθρώπου.

Αυτές οι παρεμβάσεις πρέπει να είναι ικανές να ανατρέψουν την υπάρχουσα κατάσταση, στοχεύοντας στην **απομάκρυνση των ενδογενών κινδύνων** κάθε παραγωγικής δραστηριότητας (στόχος **εγγενούς ασφάλειας**), δηλαδή να μην περιορίζονται μόνο στη διαχείριση του κινδύνου με την τιθάσευση του.

Ο δυναμικός χαρακτήρας των διαδικασιών εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου, εκφράζεται μέσω της αξιολόγησης των επεμβάσεων για την προστασία και πρόληψη της υγείας των εργαζομένων, καθώς και με τη διαχρονική παρακολούθηση των βλαπτικών παραγόντων σε σχέση με την προσαρμογή της τεχνολογίας στις νέες παραγωγικές απαιτήσεις.

Η Γραπτή Εκτίμηση του Επαγγελματικού Κινδύνου, αναφέρεται στις διατάξεις του Π.Δ. 17/1996 (το οποίο συμπληρώνεται με το Π.Δ. 159/1999) και αποτελεί εργοδοτική υποχρέωση. Επίσης, αποτελεί και ένα βασικό μέσο αυτοελέγχου της κάθε επιχείρησης, εφόσον εξασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή των εργαζομένων, τόσο στις φάσεις του ποιοτικού και ποσοτικού προσδιορισμού των κινδύνων του εργασιακού περιβάλλοντος, όσο και σε αυτές της πρόληψης και προαγωγής της εργασιακής υγείας και ασφάλειας.

Πρέπει να τονιστεί ότι η έλλειψη θεσμοθετημένου επιπέδου ποιότητας για την γραπτή εκτίμηση των Επαγγελματικών Κινδύνων μπορεί να οδηγή στην κατ' όνομα εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας, αλλοιώνοντας έτσι τους βασικούς στόχους των διαδικασιών πρόληψης της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας.

Η εκτίμηση του επαγγελματικού Κινδύνου είναι μια συλλογική διαδικασία που απαιτεί συγκεκριμένη ακολουθία βασικών ενεργειών, για να είναι πλήρης και αποτελεσματική.

Οι βασικές ενέργειες περιλαμβάνουν :

- εντοπισμό των πηγών κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που χαρακτηρίζουν κάθε παραγωγική διαδικασία
- εξακρίβωση των δυνητικών κινδύνων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, προερχομένων από τις παραγωγικές διαδικασίες
- εκτίμηση του μεγέθους του κινδύνου και των επιπτώσεών του στην υγεία και ασφάλεια
- προγραμματισμό και διαχείριση των διαδικασιών πρόληψης

Αυτό το σχέδιο εκτίμησης οδηγεί στις εξής πιθανές υποθέσεις “κινδύνου” για κάθε εργασιακό χώρο ή θέσης εργασίας :

- στη μη παρουσία κινδύνων έκθεσης στον εργασιακό χώρο,
- στην παρουσία κινδύνων “ελεγχόμενης” έκθεσης αναφορικά με τα επίπεδα που ορίζει κάθε φορά η Εθνική Νομοθεσία, ή και η διεθνής πρακτική,
- στην παρουσία κινδύνων μη ελεγχόμενης έκθεσης

Στην **πρώτη περίπτωση** δεν αναδεικνύονται κίνδυνοι οι οποίοι συνδέονται άμεσα με την παραγωγική διαδικασία.

Στην **δεύτερη περίπτωση** οι κίνδυνοι που προκύπτουν από την παραγωγική διαδικασία, μπορούν να τεθούν υπό “έλεγχο” με την εφαρμογή των διατάξεων της κείμενης Νομοθεσίας και σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία και πρακτική σχετικά με την προστασία και πρόληψη της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

Στην **τρίτη περίπτωση** πρέπει να εφαρμοστούν άμεσα οι επεμβάσεις πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου όπως αυτές καθορίζονται στα άρθρα 4,6 και 7 του Π.Δ. 17/96 και την εκάστοτε Νομοθεσία για την εργασιακή υγεία και ασφάλεια.

1.1. Ταξινόμηση και ορισμός των επαγγελματικών κινδύνων

Οι κίνδυνοι που πηγάζουν από κάθε επαγγελματική δραστηριότητα αν και συνήθως δρουν σε συνεργία (π.χ. η εντατικοποίηση της εργασίας σε ένα εργασιακό περιβάλλον με υψηλά επίπεδα θορύβου δημιουργεί τις προϋποθέσεις ώστε να εκδηλωθεί τόσο μια επαγγελματική ασθένεια όσο κι ένα εργασιακό ατύχημα), για λόγους τακτοποίησης και καταγραφής ταξινομούνται σε τρεις μεγάλες ομάδες :

1.1.1. Ομάδα 1^η : Κίνδυνοι για την ασφάλεια ή κίνδυνοι εργατικού ατυχήματος, που μπορεί να οφείλονται (ενδεικτικά):

- στις κτιριακές δομές (π.χ. μη τήρηση των πολεοδομικών και υγειονομικών κανονισμών, ανεπάρκεια εξόδων κινδύνου, ολισθηρά δάπεδα, ελλιπής συντήρηση κατασκευών, απουσία προστατευτικών έναντι πτώσης κλπ.)
- στον εξοπλισμό εργασίας (π.χ. απουσία προστατευτικών διατάξεων επικίνδυνων ζωνών στις μηχανές, ελλιπής συντήρηση, χρήση από μη εκπαιδευμένο προσωπικό κλπ.)
- στις ηλεκτρικές εγκαταστάσεις (π.χ. μη τήρηση κανονισμού ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, ελλιπής συντήρηση κλπ.)
- σε χρήση εύφλεκτων ή/και εκρηκτικών ουσιών (π.χ. μη τήρηση προδιαγραφών ασφαλούς χρήσης και αποθήκευσης των ουσιών, έλλειψη μέτρων ελέγχου πηγών έναυσης, ελλιπής εξαερισμός, ανεπαρκής εξοπλισμός πυρανίχνευσης-συναγερμού-κατάσβεσης, απουσία διατάξεων ασφαλείας του εξαερισμού υπό πίεση κλπ.)
- σε χρήση άλλων επικίνδυνων ουσιών όπως τοξικές, διαβρωτικές κλπ. π.χ. μη τήρηση προδιαγραφών ασφαλούς χρήσης και αποθήκευσης των ουσιών με βάση το δελτίο δεδομένων ασφαλείας προϊόντων)
- σε φυσικούς παράγοντες (π.χ. απόσπαση προσοχής εργαζόμενου λόγω υψηλού θορύβου)

1.1.2. Ομάδα 2^η : Κίνδυνοι για την υγεία που οφείλονται σε:

- χημικούς παράγοντες (π.χ. υπέρβαση Οριακών Τιμών Έκθεσης)
- φυσικούς παράγοντες (π.χ. υπέρβαση Οριακών Τιμών Έκθεσης)
- βιολογικούς παράγοντες (π.χ. παρουσία βιολογικών ρύπων)

1.1.3. Κίνδυνοι εργονομικοί ή εγκάρσιοι (για την υγεία και την ασφάλεια) που οφείλονται σε:

- οργάνωση εργασίας (π.χ. εντατικοποίηση, μονοτονία, βάρδιες κ.λπ.)
- ψυχολογικούς παράγοντες (π.χ. άτυπες μορφές εργασίας, ηθική παρενόχληση κ.λπ.)
- εργονομικούς παράγοντες (π.χ. μη εργονομικός σχεδιασμός της θέσης εργασίας κ.λπ.)
- αντίξοες συνθήκες εργασίας (π.χ. εργασίες με ακατάλληλο εξοπλισμό,

εργασίες σε αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες κ.λπ.)

Κίνδυνοι για την ασφάλεια

Οι κίνδυνοι για την ασφάλεια ή κίνδυνοι ατυχήματος, περικλείουν την πιθανότητα να προκληθεί τραυματισμός στους εργαζόμενους, ως συνέπεια της έκθεσης σε πηγή κινδύνου.

Η φύση της πηγής κινδύνου καθορίζει την αιτία και το είδος του τραυματισμού που μπορεί να είναι μηχανική, ηλεκτρική, χημική, θερμική κ.λπ.

Κίνδυνοι για την υγεία

Οι κίνδυνοι για την υγεία περικλείουν την πιθανότητα να προκληθεί αλλοίωση στη βιολογική ισορροπία των εργαζόμενων (ασθένεια), συνέπεια της επαγγελματικής έκθεσης σε φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς βλαπτικούς παράγοντες του εργασιακού περιβάλλοντος.

Εργονομικοί ή εγκάρσιοι κίνδυνοι (για την υγεία και ασφάλεια)

Αυτοί οι κίνδυνοι χαρακτηρίζονται από την αλληλεπίδραση της σχέσης, εργαζόμενου και οργάνωσης εργασίας στην οποία είναι ενταγμένος.

Οι αιτίες αυτών των κινδύνων εντοπίζονται στην ίδια τη δομή της παραγωγικής διαδικασίας, που οδηγεί στην αναγκαστική προσαρμογή του ανθρώπου στις απαιτήσεις της εργασίας.

Ο σχεδιασμός των επεμβάσεων για την πρόληψη ή/και την προστασία των εργαζομένων από αυτούς τους κινδύνους, πρέπει να στοχεύει σε μια δυναμική ισορροπία μεταξύ του ανθρώπου και του εργασιακού περιβάλλοντος, με βασική συντεταγμένη την προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο, προσαρμογή που προϋποθέτει τη γνώση των φυσιολογικών αλλά και παθολογικών μηχανισμών του ανθρώπινου οργανισμού.

1.2. Διαδικαστικές φάσεις εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου

Η διαδικασία εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου ακολουθεί βασικές ενέργειες που οδηγούν στον εντοπισμό των πηγών κινδύνου, στην εξακρίβωση, καθώς και στον ποσοτικό και ποιοτικό προσδιορισμό των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος.

1.2.1. Εντοπισμός των πηγών κινδύνου (πρώτη φάση)

Αυτή η φάση περιλαμβάνει μια επιμελημένη και πλήρη καταγραφή της παραγωγικής διαδικασίας των υπό εξέταση χώρων ή θέσεων εργασίας.

Η καταγραφή αφορά:

- Την καταγραφή της παραγωγικής διαδικασίας και ροής, την περιγραφή της παραγωγικής τεχνολογίας, των μηχανών, των εγκαταστάσεων, των χρησιμοποιούμενων υλών και ουσιών, των διαδικασιών συντήρησης των μηχανών και των εγκαταστάσεων, την επεξεργασία και διάθεση των αποβλήτων καθώς και την εσωτερική και εξωτερική διακίνηση των φορτίων και των προϊόντων.
- Τον προορισμό χρήσης των χώρων εργασίας (π.χ. εργαστήρια, γραφεία, αποθήκες κ.λπ.)
- Τα κτιριακά χαρακτηριστικά του εργασιακού χώρου (αντισεισμική προστασία, επιφάνεια, χωρητικότητα, ανοίγματα κλπ.)
- Τα χαρακτηριστικά των εργαζομένων στα υπό εξέταση τμήματα της παραγωγικής διαδικασίας (αριθμός εργαζομένων, φύλο, βάρδιες εργασίας, εργασιακή ηλικία κλπ.)
- Τις πληροφορίες που προέρχονται από την ιατρική παρακολούθηση, εάν και εφόσον παρέχεται, καθώς και αυτές που σχετίζονται με τα εργατικά ατυχήματα και τις επαγγελματικές ασθένειες.

Αυτή η καταγραφή της παραγωγικής διαδικασίας και του τεχνολογικού κύκλου παρέχοντας μια ολοκληρωμένη γνώση των παραγωγικών δραστηριοτήτων, επιτρέπει τον εντοπισμό των πηγών κινδύνου για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων.

Για να επιτευχθεί μια **ουσιαστική και όχι τυπική καταγραφή των παραγωγικών διαδικασιών** είναι απαραίτητη η άντληση πληροφοριών από τους εργαζόμενους σχετικά με τις πραγματικές συνθήκες που επικρατούν στον εργασιακό χώρο.

1.2.2. Εξακρίβωση των κινδύνων έκθεσης (δεύτερη φάση)

Η εξακρίβωση των κινδύνων Έκθεσης αποτελεί εκείνη την διαδικασία η οποία μας επιτρέπει να προσδιορίσουμε ποιοτικά τους βλαπτικούς παράγοντες στους οποίους εκτίθενται οι εργαζόμενοι.

Ως εκ τούτου εξετάζουμε και καταγράφουμε :

- (1) Τον τρόπο λειτουργίας (π.χ. χειροκίνητη, αυτοματοποιημένη, μηχανική, μικτή κλπ.), καθώς και τη μορφή της παραγωγικής δραστηριότητας.
- (2) Την οργάνωση της παραγωγικής δραστηριότητας στο υπό εξέταση εργασιακό περιβάλλον (π.χ. χρόνος παραμονής στον εργασιακό χώρο, ταυτόχρονη ύπαρξη άλλων δραστηριοτήτων κλπ.)
- (3) Τη λήψη ή μη, μέτρων προστασίας και πρόληψης για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων
- (4) Την άποψη των εργαζομένων για τις συνθήκες που επικρατούν στον εργασιακό χώρο στον οποίο εργάζονται καθώς και τις αναφορές τους για τις επιπτώσεις των βλαπτικών παραγόντων στην κατάσταση της υγείας τους (μέσω της εργατικής υποκειμενικότητας).

Στην υλοποίηση της συγκεκριμένης κατεύθυνσης **ο ρόλος της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας Εργαζομένων (ΕΥΑΕ)** είναι αναντικατάστατος. Η ΕΥΑΕ μπορεί αντικειμενικά να εξελιχθεί σε πόλο συγκέντρωσης της εμπειρίας των εργαζομένων. Ταυτόχρονα, μπορεί να αναδείξει επικίνδυνες πρακτικές που υπάρχουν στη ζωή της επιχείρησης και τις οποίες αποκρύπτει ο εργοδότης για ευνόητους λόγους.

1.2.3. Εκτίμηση των κινδύνων έκθεσης (τρίτη φάση)

Η εκτίμηση των κινδύνων έκθεσης που καταγράφηκαν και εξακριβώθηκαν στις δυο προηγούμενες φάσεις ανάλυσης του εργασιακού περιβάλλοντος (φάση 1η και φάση 2η), υλοποιείται δια μέσου :

- (1) Του ελέγχου της εφαρμογής των κανόνων ασφάλειας (π.χ. μηχανών)
- (2) Του ελέγχου των “αποδεκτών” για την υγεία και ασφάλεια συνθηκών εργασίας (σχετικά με τη φύση των κινδύνων, τη χρονική διάρκεια, τον τρόπο υλοποίησης και τη μορφή των παραγωγικών δραστηριοτήτων) αναφορικά με την επικείμενη Νομοθεσία.
- (3) Του ποσοτικού προσδιορισμού των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος και των επιπτώσεών του στην υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων, με τη διεξαγωγή τόσο στοχευόμενων μετρήσεων όσο και στοχευόμενων ιατρικών εξετάσεων.

Ο ποσοτικός προσδιορισμός αποτελεί το πιο κρίσιμο στάδιο κάθε διαδικασίας

εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου. Η αποτίμηση μιας βασικής παραμέτρου του ποσοτικού προσδιορισμού, η οποία είναι η σοβαρότητα των συνεπειών από κάθε πηγή κινδύνου, δεν αποτελεί μια απλή, ουδέτερη, τεχνοκρατική διαδικασία. Ο ταξικός προσανατολισμός της εκτίμησης επιδρά στο αποτέλεσμα της. (Σοβαρές επιπτώσεις για ποιόν; Για τον εργοδότη ή για τον εργαζόμενο;) Το αποτέλεσμα την εκτίμησης εξαρτάται στην πράξη από ένα πλήθος παραγόντων που καθορίζουν την εργασία του Τεχνικού Ασφάλειας και του Ιατρού Εργασίας (χρόνος απασχόλησης, εκπαίδευση, εργασιακές σχέσεις και βαθμός ανεξαρτησίας απ' τον εργοδότη κλπ.).

Η παρέμβαση επομένως του συνδικαλιστικού κινήματος στη συγκεκριμένη θεματολογία δεν εξαντλείται στην απαίτηση για τυπική ύπαρξη γραπτής εκτίμησης, αλλά στους όρους διαμόρφωσης του περιεχομένου της. Ανάλογος πρέπει να είναι και ο προσανατολισμός του κρατικού ελέγχου.

1.3. Σχηματική παρουσίαση των διαφόρων φάσεων εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου.

1.3.1. Εντοπισμός των πηγών κινδύνου (φάση 1η)

Καταγραφή της παραγωγικής διαδικασίας

(π.χ. παραγωγικός κύκλος, υλικά, μηχανές, εγκαταστάσεις, οργάνωση εργασίας κλπ.)

+

Ανάλυση των παραγωγικών φάσεων για τον εντοπισμό των πηγών του κινδύνου

=

Κίνδυνοι για την ασφάλεια	Κίνδυνοι για την υγεία	Εργονομικοί ή Εγκάρσιοι κίνδυνοι (για την υγεία και την ασφάλεια)
Κτιριακές δομές	Χημικοί παράγοντες	Οργάνωση εργασίας
Εξοπλισμός εργασίας	Φυσικοί παράγοντες	Ψυχολογικοί παράγοντες
Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις	Βιολογικοί παράγοντες	Εργονομικοί παράγοντες
Φυσικοί παράγοντες		Αντίξοες συνθήκες εργασίας
Επικίνδυνες ουσίες		

Πίνακας 1 - Φάσεις εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου

1.3.2. Εξακρίβωση των κινδύνων έκθεσης (2η φάση)

Αποτύπωση των πηγών έκθεσης

+

Αποτελέσματα υποκειμενικής εκτίμησης εργαζομένων

+

μέτρα που λαμβάνονται

(προφύλαξη επικίνδυνων ζωνών των μηχανών, προστατευτικά έναντι πτώσης, κλειστός κύκλος παραγωγής τοπικές και κεντρικές απαγωγές αέρα, ηχομόνωση, αυτοματισμοί ασφάλειας, ατομικά μέσα προστασίας, δυνατότητα παροχής πρώτων βοηθειών, εκπαίδευση, πληροφόρηση, ενημέρωση κ.λπ.)

=

Μη ελεγχόμενοι κίνδυνοι έκθεσης

1.3.3. Εκτίμηση των κινδύνων έκθεσης (3η φάση)

- Επαλήθευση της εφαρμογής των κανόνων ασφάλειας (π.χ. των μηχανών, της διαχείρισης εύφλεκτων ουσιών κ.ά.) κατά τη διάρκεια της εργασίας.
- Επαλήθευση των αποδεκτών για την υγεία και ασφάλεια συνθηκών εργασίας, αναφορικά με την κείμενη Νομοθεσία καθώς και τη διεθνή Επιστημονική πρακτική και εμπειρία.
- Ποσοτικός προσδιορισμός των βλαπτικών παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος με τη διεξαγωγή στοχευόμενων μετρήσεων και τη συσχέτιση των αποτελεσμάτων με τις προτεινόμενες Οριακές Τιμές Έκθεσης της κείμενης Εθνικής ή Κοινοτικής νομοθεσίας και Διεθνών Επιστημονικών Οργανισμών.

↓

Αποτελέσματα εκτίμησης των κινδύνων έκθεσης

↓

Γραπτή εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου

Σχεδιασμός:

- ολοκληρωμένου προγράμματος παρέμβασης για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων
- περιοδική επανεκτίμηση
- αξιολόγηση επεμβάσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ

Η εκτίμηση κινδύνου, ως ποσοτική προσέγγιση, ξεκίνησε σαν οικονομικό εργαλείο στον κλάδο της ασφάλισης, όπου οι ασφαλιστικές εταιρίες υπό την πίεση του ανταγωνισμού, έπρεπε να καθορίσουν το ελάχιστο δυνατό ασφάλιστρο για κάθε κίνδυνο, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα δημιουργούσε συστηματικά ζημιά στην εταιρία. Έτσι, έχοντας το πλεονέκτημα της διαχείρισης ενός μεγάλου πληθυσμού κινδύνων (όπου το ενδεχόμενο ταυτόχρονης εκδήλωσής τους είναι μάλλον απίθανο), μπορούσαν να εκτιμήσουν το αναμενόμενο (προσδοκώμενο) πλήθος των συμβάντων θεωρώντας ότι θα συμβεί με την ίδια συχνότητα, όπως στο παρελθόν (εκτός αν συντρέχουν διαφορετικοί λόγοι). Έτσι, το προσδοκώμενο ποσό αποζημιώσεων (άρα και κατ' ελάχιστο το εισπραττόμενο ποσό από τις εισφορές) ήταν το πλήθος των προσδοκώμενων συμβάντων επί το ύψος της συμφωνημένης αποζημίωσης ανά συμβάν.

Με την απλή αυτή λογική ορίστηκε γενικά το μέγεθος του κινδύνου ως το γινόμενο της αναμενόμενης συχνότητας (πιθανότητας) των συμβάντων επί το μέγεθος των συνεπειών τους, είτε αυτές είναι οικονομικές είτε όχι. Βέβαια, είναι προφανές ότι η αντικειμενική ποσοτικοποίηση που ισχύει για τα χρηματικά ποσά δεν μπορεί να ισχύσει και για τις άλλες μορφές κινδύνου (π.χ. τραυματισμοί), οπότε δημιουργήθηκαν στη βιβλιογραφία διάφορες κλίμακες σοβαρότητας με συντελεστές βαρύτητας, οι οποίες ,βέβαια , είναι εξορισμού υποκειμενικές. Για το λόγο αυτό γνωρίζει σήμερα μεγάλη οικονομική ανάπτυξη και η μέθοδος Κόστους-Οφέλους (η οποία προσπαθεί να αποδώσει οικονομικές αξίες σε όλες τις διαστάσεις του κινδύνου, ώστε να είναι συγκρίσιμες), παρά τις σημαντικές εγγενείς της αδυναμίες.

Γιατί όμως να εξετάζεται η οικονομική διάσταση της εκτίμησης του κινδύνου όταν υπάρχουν οι εμφανείς αυτές αδυναμίες;

Τα οικονομικά είναι τα μαθηματικά της κοινωνίας, αφού περιγράφουν τον γενικό τρόπο με τον οποίο λειτουργούν τα άτομα και οι ομάδες στην κοινωνία. Αν κάποιο θέμα δεν εξεταστεί (και) στο πλαίσιο της Οικονομικής επιστήμης, είναι σαν να μην εξετάζεται στο πλαίσιο της κοινωνίας. Αν η ασφάλεια και η υγεία στην κοινωνική δραστηριότητα της εργασίας δεν εξεταστεί από την οικονομική της διάσταση, τότε θα περιοριστεί σε στην ηθική της διάσταση, εκφυλιζόμενη σε ευχολόγια ή ατέρμονες ανταλλαγές κατηγοριών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Συχνά αναφέρεται ότι η εκτίμηση του κινδύνου έχει ως σκοπό την ιεράρχηση των κινδύνων, ώστε να ιεραρχηθούν αντίστοιχα και τα μέτρα πρόληψης που θα πρέπει να ληφθούν, με προτεραιότητα στα μέτρα που στοχεύουν στους πιο κρίσιμους κινδύνους.

Όπως, όμως, αναφέρθηκε παραπάνω, η εκτίμηση του κινδύνου είναι ένα εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων σε καθεστώς αβεβαιότητας. Ένα κριτήριο για τη λήψη ή όχι κάποιων μέτρων και για την ανάληψη ή όχι κάποιων δράσεων. Ως τέτοιο, θα πρέπει να παρουσιάζει και τις δύο πλευρές της απόφασης, έστω κι αν αυτές εκφράζονται σε διαφορετικά μεγέθη και δεν είναι άμεσα συγκρίσιμες.

Η τεχνική πλευρά της εκτίμησης ενός κινδύνου (δηλαδή ο υπολογισμός της πιθανότητας και του μεγέθους των συνεπειών ενός κινδύνου) μπορεί να δώσει τη μία πλευρά μόνο (π.χ. να προσδιορίσει ότι ο κίνδυνος Α “πτώση από ύψος” έχει μεγάλη πιθανότητα να οδηγήσει σε σοβαρό τραυματισμό, ενώ ο κίνδυνος Β “γλίστρημα” έχει μέτρια πιθανότητα να οδηγήσει σε ένα μέτριο τραυματισμό, άρα ο Α είναι πολύ πιο κρίσιμος από τον Β). Η απόφαση της πρόληψης, όμως, έχει να κάνει και με την πλευρά των μέτρων πρόληψης (π.χ. αν το μέτρο πρόληψης του κινδύνου Β “καθαρισμός στο τέλος κάθε ημέρας” είναι πολύ εύκολο και άμεσο από το μέτρο πρόληψης του κινδύνου Α “προμήθεια και εκπαίδευση στη χρήση αντιπτωτικού μηχανισμού”, δεν υπάρχει κανένας λόγος να το αναβάλουμε μέχρι να ολοκληρωθούν τα μέτρα πρόληψης του Α).

Η λήψη μέτρων, λοιπόν, έχει να κάνει όχι μόνο με τον κίνδυνο, αλλά και με τις υπόλοιπες σχετικές παραμέτρους. Το ίδιο ισχύει και στην ανάληψη ή όχι επικίνδυνων ενεργειών. Ακόμη κι αν ο κίνδυνος μιας ενέργειας είναι χαμηλός, δεν πρόκειται να αναληφθεί αν τα οφέλη (οικονομικά-π.χ. μεγαλύτερη παραγωγή, χρονικά-π.χ. ολοκλήρωση εργασίας νωρίτερα, ψυχολογικά-π.χ. επιβράβευση ή ευχαρίστηση κλπ.) είναι ανύπαρκτα ή αμελητέα.

Η εκτίμηση του κινδύνου, λοιπόν, δεν μπορεί να αποτελέσει ένα αυτόνομο εργαλείο λήψης αποφάσεων αν δεν συνυπολογίζει όλο το πλαίσιο των παραγόντων που σχετίζονται συνολικά.

Τα εργατικά ατυχήματα είναι παγκόσμιο πρόβλημα. Βάσει στοιχείων του

Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, **έχουμε στη γη ένα νεκρό κάθε 20 περίπου δευτερόλεπτα**. Κάθε χρόνο συμβαίνουν χιλιάδες εργατικά ατυχήματα στη χώρα μας. Μερικά από αυτά έχουν σαν αποτέλεσμα το θάνατο, άλλα τη μόνιμη αναπηρία ενώ τα περισσότερα προκαλούν προσωρινή ανικανότητα για εργασία που κυμαίνεται από μερικές ημέρες μέχρι αρκετούς μήνες.

Κάθε ατύχημα προκαλεί ανθρώπινο πόνο και ανάλογα με τη σοβαρότητά του, δημιουργεί κοινωνικά προβλήματα στο θύμα και την οικογένειά του, που μερικές φορές μπορεί να έχουν καταστροφικά αποτελέσματα. Επίσης τα ατυχήματα έχουν και άλλες δυσμενείς επιπτώσεις όπως τη μείωση του εργατικού δυναμικού, την ελάττωση της παραγωγής και παραγωγικότητας, την πτώση του ηθικού των εργαζομένων και τη δυσφήμιση γενικά της επιχείρησης στην οποία συμβαίνουν τα ατυχήματα.

Οι τεράστιες κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες των εργατικών ατυχημάτων, επιβάλλουν την εφαρμογή συστηματικής πρόληψης, με πρώτη ενέργεια την ανεύρεση των αιτιών των ατυχημάτων. Λιγότερο από 20% των ατυχημάτων έχουν μία και μόνο αιτία. Στα υπόλοιπα υπάρχουν περισσότερες από μία αιτίες.

Για την καλύτερη κατανόηση των αιτιών των ατυχημάτων, κάθε θέση εργασίας θεωρείται ως ένα “σύστημα ανθρώπου-μηχανής-εργασιακού περιβάλλοντος”.

Το ατύχημα επέρχεται ως αποτέλεσμα μη αρμονικής λειτουργίας του συστήματος, λόγω ανασφαλούς συμπεριφοράς ή κατάστασης του ανθρώπου ή της μηχανής ή του εργασιακού περιβάλλοντος ή και των τριών.

Η ταξινόμηση των αιτιών των ατυχημάτων είναι πολύ δύσκολη γιατί υπάρχει αλληλοεπικάλυψη τους. Μία αδρή διάκριση ωστόσο, θα μπορούσε να ξεχωρίσει τα αίτια που σχετίζονται με τη μηχανή και τα υλικά ,με το περιβάλλον εργασίας και με τον άνθρωπο. Θα ακολουθήσουν παραδείγματα τέτοιων αιτιών.

3.1. Αίτια που σχετίζονται με τη μηχανή και τα υλικά:

- Κακή θέση ή σχεδιασμός της μηχανής
- Βλάβη της μηχανής ή ελαττωματική λειτουργία
- Ακατάλληλα και ανασφαλή εργαλεία
- Ανασφαλής μεταφορά ή μετακίνηση υλικών και αντικειμένων
- Χρήση και αποθήκευση επικίνδυνων υλικών κ.ά.

3.2. Αίτια που σχετίζονται με το περιβάλλον εργασίας:

- Έντονος θόρυβος
- Κακός φωτισμός
- Ακραίες θερμοκρασίες
- Απασχόληση σε θέσεις όπου υπάρχει κίνδυνος πτώσης
- Αταξία, έλλειψη καθαριότητας
- Διάσπαση της προσοχής από ποικίλα ερεθίσματα κ.ά.

3.3. Αίτια που συνδέονται με τον εργαζόμενο:

- Η ηλικία, με πιο επικίνδυνες τις μικρές και την προ συνταξιοδότησης
- Το φύλο, με περισσότερα ατυχήματα στους άνδρες κυρίως λόγω εργασιών υψηλού κινδύνου
- Άγνοια του κινδύνου που οφείλεται σε ανεπαρκή εκπαίδευση
- Έλλειψη επαγγελματικής πείρας
- Κάποια σωματική ή ψυχική αναπηρία ή ασθένεια που μειώνει την ικανότητα του ατόμου για την εκτέλεση συγκεκριμένης εργασίας
- Πολύ χαμηλό διανοητικό επίπεδο (Δείκτης IQ)
- Αδυναμία συγκέντρωσης της προσοχής λόγω προσωπικών προβλημάτων
- Σωματική και ψυχική κόπωση λόγω υπερβολικής απασχόλησης
- Πλήξη λόγω συνεχώς επαναλαμβανόμενων εργασιών
- Στοιχεία της προσωπικότητας του εργαζομένου όπως επιθετικότητα, μη συμμορφωσιμότητα στους κανόνες ασφάλειας, υπερεμπιστοσύνη κλπ.
- Βραδύτητα αντίδρασης σε οπτικά και ακουστικά ερεθίσματα
- Κατανάλωση οινοπνεύματος και φαρμακευτικών ουσιών κ.ά.

Τα παραπάνω αίτια μπορούν να συμβάλλουν στην πρόκληση ενός ατυχήματος, σε συγκεκριμένες εργασίες που ευνοούν τη δράση τους και μάλιστα την συνέργειά τους με κάποιο άλλο αίτιο ή παράγοντα.

Με βάση τα όσα προαναφέρθηκαν γίνεται φανερό ότι η πρόληψη των ατυχημάτων απαιτεί την επιτυχή αντιμετώπιση ή εξουδετέρωση των αιτιών που τα προκαλούν.

Μπορούμε γενικά να διακρίνουμε την **τεχνική πρόληψη** και την **ιατρική πρόληψη** των ατυχημάτων.

Μία άλλη διάκριση περιλαμβάνει την **συλλογική** και την **ατομική πρόληψη**

των ατυχημάτων.

Αναλυτικότερα:

3.4. Τεχνική πρόληψη

Η τεχνική πρόληψη περιλαμβάνει:

- Τη μείωση του κινδύνου στο επίπεδο της μηχανής με κατάλληλο σχεδιασμό της κατασκευής και εγκατάστασης των μηχανών, την περιοδική συντήρησή τους, την τοποθέτηση συστημάτων προστασίας και όπου είναι δυνατό, με την αυτοματοποίηση της διαδικασίας παραγωγής
- Τη σηματοδότηση των χώρων εργασίας, ώστε να είναι εμφανές σε όλες τις περιπτώσεις το είδος του κινδύνου.
- Τη χρησιμοποίηση υλικών που εμπεριέχουν μικρότερο κίνδυνο.
- Την εξασφάλιση μέσων πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης.
- Τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, τόσο από πλευράς διαδικασιών παραγωγής όσο και σχέσεων των εργαζομένων μεταξύ τους και με τον εργοδότη.
- Τη συνεχή εκπαίδευση και ενημέρωση των εργαζομένων για το είδος των κινδύνων και τους τρόπους προστασίας από αυτούς.

3.5. Εκπαίδευση εργαζομένων

Η εκπαίδευση των εργαζομένων αποτελεί βασικό στοιχείο για την πρόληψη ατυχημάτων και μπορεί να περιλαμβάνει τα εξής :

- Σεμινάρια πρόληψης ατυχημάτων με προβολές κινηματογραφικών ταινιών, VIDEO ή SLIDES, διαλέξεις, επιδείξεις και ασκήσεις.

Ιδιαίτερη εκπαίδευση πρέπει να γίνεται στους νεοπροσλαμβανόμενους πριν αναλάβουν υπεύθυνη εργασία. Τα θέματα που θα καλύπτονται σε όλα αυτά τα σεμινάρια είναι κίνδυνοι που μπορούν να προκαλέσουν ατυχήματα κατά τη διάρκεια της εργασίας, παροχή Πρώτων Βοηθειών, ανάλυση των αιτιών ατυχημάτων που έγιναν στην επιχείρηση ή σε άλλες παρόμοιες επιχειρήσεις, τρόποι προφύλαξης για την αποφυγή ατυχημάτων, ατομικά μέσα προστασίας κλπ. Επίσης μπορούν να γίνονται διάλογοι με τους εργαζομένους οι οποίοι να αναφέρουν τις παρατηρήσεις

τους για ότι μπορεί να προκαλέσει ατύχημα στους χώρους που εργάζονται. Οι παρατηρήσεις αυτές πρέπει να σημειώνονται και να αποκαθιστώνται το συντομότερο δυνατό, εάν δε κάποια είναι αδύνατο να γίνει, αυτό θα πρέπει να εξηγηθεί στους εργαζόμενους. Τα σεμινάρια αυτά θα πρέπει να τα παρακολουθούν όλοι οι εργαζόμενοι, τόσο οι εργάτες και τεχνίτες όσο και οι επιστάτες και οι εργοδηγοί. Τέλος, θα πρέπει να γίνονται κατά προτίμηση σε κατάλληλες αίθουσες με αναπαυτικά καθίσματα, καλό αερισμό και θερμοκρασία και μακριά από θορύβους.

- Άλλος τρόπος εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ασφάλειας εργασίας είναι με ολιγόλεπτες συγκεντρώσεις στους χώρους εργασίας τους, πριν από την έναρξη εργασίας κάθε ημέρας ή πριν από την ανάθεση μιας δουλειάς.
- Μια πλέον σύγχρονη μορφή εκπαίδευσης εργαζομένων είναι οι εξομοιωτές μηχανημάτων (Simulators).
- Τέλος, η τεχνική πρόληψη ασκείται με τον προληπτικό έλεγχο του περιβάλλοντος εργασίας για τον εντοπισμό συνθηκών και διαδικασιών που μπορούν να προκαλέσουν ατύχημα και με τη διερεύνηση κάθε ατυχήματος, μικρού ή μεγάλου και παρ' ολίγον ατυχημάτων που συμβαίνουν, ώστε να αποφύγουμε πρόκληση ανάλογων ατυχημάτων στο μέλλον.

3.6. Ιατρική Πρόληψη

Η ιατρική πρόληψη περιλαμβάνει την εκτίμηση της ικανότητας του εργαζόμενου από άποψη υγείας, σε μια θέση εργασίας. Ειδικότερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για τις θέσεις και τα άτομα υψηλού κινδύνου (νέοι, ηλικιωμένοι, έγκυες, εργαζόμενοι που επιστρέφουν από ασθένεια ή ατύχημα). Ο γιατρός εργασίας, αρμόδιος για την εφαρμογή της ιατρικής πρόληψης, μετέχει και στην τεχνική πρόληψη, στα πλαίσια της συνεργασίας του με τον τεχνικό ασφάλειας, γνωμοδοτώντας για απαραίτητες βελτιώσεις των συνθηκών εργασίας, συμβάλλοντας στην αιτιολογική ανάλυση των ατυχημάτων και συμμετέχοντας στις ενημερώσεις των εργαζομένων.

3.7. Συλλογική και ατομική πρόληψη

Η συλλογική πρόληψη περιλαμβάνει μέτρα προστασίας που αφορούν όλους τους εργαζόμενους όπως προφυλακτήρες, κάγκελα, πατάρια, διάδρομοι κλπ. ενώ η ατομική πρόληψη αφορά στη χρήση **Μέσων Ατομικής Προστασίας** (ΜΑΠ) όπως

γάντια, κράνος, ωτοασπίδες, γυαλιά, ειδικά ενδύματα, μάσκες, ζώνες ασφάλειας κλπ.

Τα ΜΑΠ πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στις σωματομετρικές ανάγκες του εργαζόμενου και στις απαιτήσεις της εργασίας.

Επειδή τα ΜΑΠ γίνονται γενικά δύσκολα αποδεκτά από τους εργαζόμενους, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αφού πρώτα έχουν εξαντληθεί τα περιθώρια ασφάλειας που παρέχουν τα συλλογικά μέτρα προστασίας ή μέχρις ότου εφαρμοστούν επαρκή συλλογικά μέτρα. Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να ενημερώνονται και να εκπαιδεύονται στη χρήση των ΜΑΠ.

Εκτός από την εξασφάλιση ασφαλών χώρων εργασίας και την εκπαίδευση του προσωπικού σε θέματα πρόληψης ατυχημάτων καλό είναι να υποκινηθεί το ενδιαφέρον όλων των εργαζομένων για τα θέματα ασφάλειας εργασίας ώστε να συμμετάσχουν στην προσπάθεια πρόληψης ατυχημάτων. Στο θέμα αυτό μπορούν να γίνουν τα εξής :

- Τοιχοκόλληση αφισών και συνθημάτων με ενδιαφέροντα θέματα ασφάλειας.
- Διανομή φυλλαδίων ή και βιβλίων με οδηγίες για την αποφυγή ατυχημάτων.
- Διαγωνισμοί με ερωτηματολόγια περιεχομένου πρόληψης ατυχημάτων ή για αφίσες ή συνθήματα που θα προτείνουν οι εργαζόμενοι, με κλήρωση κάποιου δώρου.
- Διανομή δώρων σε όλους τους εργαζόμενους, όταν η επιχείρηση συμπληρώσει ορισμένες ανθρωποώρες ή ημέρες εργασίας χωρίς ατύχημα, προσέχοντας παράλληλα για τη δημιουργούμενη τάση απόκρυψης των ατυχημάτων.

Για τον έλεγχο της εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας στα εργοτάξια συντάχθηκε ένα ερωτηματολόγιο βάση της ισχύουσας νομοθεσίας στην Ελλάδα. Έγινε επιλογή των νομοθετημάτων για την ασφάλεια και την υγεία που αφορούν στα τεχνικά έργα. Η νομοθεσία αυτή παρατίθεται αναφορικά στην συνέχεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

ΒΑΣΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΥΑΕ

4.1. Νομοθεσία ειδική για τον κλάδο των οικοδομικών έργων.

- **Απόφαση αρ.ΔΙΠΑΔ/οικ/88/27.11.2002 (ΦΕΚ 16/Β/14.1.2003)** Πρόληψη και αντιμετώπιση εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (Σ.ΑΥ. και Φ.Α Υ.).
- **Απόφαση αρ.ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2.3.2001 (ΦΕΚ 266/Β/14.3.2001)** Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά την μελέτη των Δημοσίων Έργων.
- **Απόφαση αρ.ΔΕΕΠΠ/ΟΙΚ/8/14.5.2001 (ΦΕΚ 686/Β/1.6.2001)** Καθιέρωση του Σ.ΑΥ. και Φ.Α Υ. ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή και της μελέτης εφαρμογής (Π.Δ.696/74) σε κάθε Δημόσιο Έργο.
- **Απόφαση 433/2000 (ΦΕΚ 1176/Β/22.9.2000)** Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (Φ.Α.Υ.) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου.
- **Π.Δ. 305/1996 (ΦΕΚ 212/Α/29.8.1996)** Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ
- **Υ.Α.16440/Φ.10.4/445/1993 (ΦΕΚ 756/Β/28.9.1993)** Κανονισμός παραγωγής και διάθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών.
- **Π.Δ.225/1989 (ΦΕΚ 106/α/2.5.1989)** Υγιεινή και ασφαλεία στα υπόγεια τεχνικά έργα.
- **Υ.Α.130646/1984 (ΦΕΚ 154/Β/19.3.1984)** Ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας.
- **Ν.1430/1984 (ΦΕΚ 49/Α/18.4.1984)** Κύρωση της 62 Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας <<που αφορά τις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία>> & ρύθμιση θεμάτων που έχουν σχέση με αυτή.
- **Ν.1396/1983 (ΦΕΚ 126/Α/15.9.1983)** Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφαλείας στις οικοδομές και λοιπά τεχνικά έργα.
- **Υ.Α.ΒΜ5/30058/1983 (ΦΕΚ 121/β/23.3.1983)** Έγκριση Πρότυπης Τεχνικής Προδιαγραφής Σημάνσεων Εκτελούμενων Έργων σε οδούς εντός

κατοικημένων περιοχών.

- **Π.Δ.1073/1981 (ΦΕΚ 260/Α/16.9.1981)** Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεσιν εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού.
- **Π.Δ.778/1980 (ΦΕΚ 193/α/26.8.1980)** Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεσιν οικοδομικών εργασιών.
- **Π.Δ.17/1978 (3/Α/12.1.78)** <<Περί συμπληρώσεως του από 22/29.12.1933 πδ/τος <<περί ασφάλειας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων>>.
- **Π.Δ. της 22-12/1933 (ΦΕΚ 406/Α/29.12.1933)** Περί ασφάλειας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων.

4.2. Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής

- **Ν.3144/2003 (ΦΕΚ 111/Α/8.5.2003)** Κοινωνικός διάλογος για την προώθηση της απασχόλησης και την κοινωνική προστασία και άλλες διατάξεις .(αρθ.3:τεχνικός ασφαλείας, ιατρός εργασίας)
- **Π.Δ.159/1999 (ΦΕΚ 157/Α/3.8.1999)** Τροποποίηση του π.δ.17/96 <<μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ ΕΟΚ (11/Α)>>.
- **Π.Δ. 95/1999 (ΦΕΚ 102/Α/26.5.1999)** Όροι ίδρυσης και λειτουργίας Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης.
- **Π.Δ. 17/1996 (ΦΕΚ 11/Α/18.1.1996)** Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ.
- **Π.Δ.157/1992 (ΦΕΚ 74/Α/12.5.1992)** Επέκταση των διατάξεων των Προεδρικών Διαταγμάτων και Υπουργικών Αποφάσεων που εκδόθηκαν με τις εξουσιοδοτήσεις του ν.1568/85,στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α.>>.
- **Π.Δ.294/1988 (ΦΕΚ 138/Α/21.6.1988)** Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας, επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφαλείας για τις επιχειρήσεις , εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1/1 του ν.1568/85 <<Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων>>.
- **Ν.1568/1985 (ΦΕΚ 177/Α/18.10.1985)** Υγιεινή και ασφάλεια των

εργαζομένων.

4.3. Φυσικοί Παράγοντες

Οι φυσικοί παράγοντες είναι:

4.3.1. Δονήσεις

- **Π.Δ.176/2005 (ΦΕΚ 227/Α/14.9.2005)** Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (κραδασμοί), σε συμμόρφωση με την οδηγία 2002/44/ΕΚ.

4.3.2. Θερμική Καταπόνηση

- **Εγκ.οικ.10264/8.5.2008** Αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος.
- **Εγκ.130295/13.6.2001** Αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος.
- **Εγκ.130329/3.7.1995** Αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος.
- **Εγκ.130427/26.6.1990** Αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος.
- **Εγκ.140120/24.7.1989** Τεχνικές οδηγίες για τις μετρήσεις θερμοκρασίας και σχετικής υγρασίας στους χώρους εργασίας.

4.3.3. Θόρυβος

- **Υ.Α. Η.Π. 9272/471/2007 (ΦΕΚ 286/Β/2.3.2007)** Τροποποίηση του άρθρου 8 της υπ.αριθμ.37393/2028/2003 κοινής υπουργικής απόφασης (1418/Β), σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2005/88/ΕΚ <<για την τροποποίηση της οδηγίας 2000/14/ΕΚ για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την εκπομπή θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους>>, του Συμβουλίου της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2005.
- **Π.Δ.149/2006 (ΦΕΚ 159/Α/28.7.2006)** Ελάχιστες προδιαγραφές υγείας και ασφάλειας όσον αφορά την έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους

προερχόμενους από φυσικούς παράγοντες (θόρυβος) σε εναρμόνιση με την οδηγία 2003/10/ΕΚ.

- **Υ.Α.37393/2028/2003 (ΦΕΚ 1418/Β/1.10.2003)** Μέτρα και όροι για τις εκπομπές θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους.

4.4. Άλλοι παράγοντες

Άλλοι παράγοντες είναι:

4.4.1. Μέσα ατομικής προστασίας

- **Υ.Α. οικ. Β 5261/190/1997 (ΦΕΚ 113/Β/26.2.1997)** Τροποποίηση της Β 4373/1205/11.3.93(187/Β/23.3.93) κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εργασίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για τα Μέτρα Ατομικής Προστασίας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 96/58/ΕΚ.
- **Κ.Υ.Α8881/1994 (ΦΕΚ 450/Β/16.6.1994)** Τροποποίηση της 4373/1205/93 (187/Β) κοινής απόφασης των Υπουργών Εργασίας και Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας για τα μέσα ατομικής προστασίας, σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του Συμβουλίου 93/95/ΕΟΚ.
- **Π.Δ.396/1994 (ΦΕΚ 220/Α/19.12.1994)** Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρήση από τους εργαζομένους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ. (Διορθ.Σφ.ΦΕΚ 6/Α/25.1.95).
- **Υ.Α. οικ. Β.4373/12058/1993 (ΦΕΚ 187/Β/23.3.1993)** Συμμόρφωση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την οδηγία 89/686/ΕΟΚ οδηγία του Συμβουλίου της 21^{ης} Δεκεμβρίου 1989 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα μέτρα ατομικής προστασίας.

4.4.2. Προδιαγραφές χώρων εργασίας

- **Π.Δ. 16/1996 (ΦΕΚ 10/Α/18.1.1996)** Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ.

4.4.3. Σήμανση

- **Π.Δ.105/1995 (ΦΕΚ 10/Α/10.4.1995)** Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφάλειας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ.

4.4.4. Πυροπροστασία

- **Πυρ.Διατ.12/2007 (ΦΕΚ 545/Β/18.4.2007)** Καθιέρωση βιβλίου ελέγχου συντήρησης και καλής λειτουργίας των μέσων ενεργητικής πυροπροστασίας των επιχειρήσεων.
- **Υ.Α. 17230/671/2005 (ΦΕΚ 1218/Β/1.9.2005)** Τροποποίηση της υπ' αριθ.618/43/05 (52/Β) κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Δημοσίας Τάξης <<προϋποθέσεις διάθεσης στην αγορά πυροσβεστήρων, διαδικασίες συντήρησης, επανελέγχου και αναγόμωσης.
- **Υ.Α. 618/43/2005 (ΦΕΚ 52/Β/20.1.2005)** Προϋποθέσεις διάθεσης στην αγορά πυροσβεστήρων, διαδικασίες συντήρησης, επανελέγχου και αναγόμωσης.
- **Π.Δ. 71/1988 (ΦΕΚ 32/Α/17.2.1988)** Κανονισμός πυροπροστασίας των κτιρίων.
- **Π.Δ. 44/1987 (ΦΕΚ 15/Α/17.2.1987)** Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών διαμόρφωσης σχεδίασης, κατασκευής και ασφαλούς λειτουργίας των μηχανολογικών εγκαταστάσεων εναποθήκευσης υγρών καυσίμων των επιχειρήσεων που δεν αποτελούν Εταιρείες Εμπορίας Πετρελαιοειδών Προϊόντων.

4.5. Ασφάλεια μηχανών

Για την ασφάλεια μηχανών ισχύει:

4.5.1. Γενική Νομοθεσία για μηχανές

- **Π.Δ. 155/2004 (ΦΕΚ 121/Α/5.7.2004)** Τροποποίηση του Προεδρικού Διατάγματος. 395/94<<ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ>> (Α/220) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε συμμόρφωση με την οδηγία 2001/45/ΕΚ.

- **Π.Δ.304/2000 (ΦΕΚ 241/Α/3.11.2000)** Τροποποίηση του Προεδρικού Διατάγματος. 395/94 <<ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ>> (220/Α) όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 89/99 <<τροποποίηση του Προεδρικού Διατάγματος 395/94 σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του <<Συμβουλίου>> (94/Α)
- **Π.Δ.89/1999 (ΦΕΚ 94/Α/13.5.1999)** Τροποποίηση του Προεδρικού Διατάγματος 395/94 <<ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ>> (220/Α) σε συμμόρφωση με την οδηγία 95/63/ΕΚ του συμβουλίου.
- **Π.Δ. 18/1996 (ΦΕΚ 12/Α/18.1.1996)** Τροποποίηση του πδ/τος 377/93<<σχετικά με τις μηχανές σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του συμβουλίου 93/44/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ>>.
- **Π.Δ.395/1994 (ΦΕΚ 220/Α/19.12.1994)** Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για την χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ.(Διόρθ.ΣΦ.ΦΕΚ 6/Α/25.1.95).
- **Π.Δ. 377/1993 (ΦΕΚ 160/Α/15.9.1993)** Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις Οδηγίες 89/392/ΕΟΚ και 91/368/ΕΟΚ του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τις μηχανές.

4.5.2. Άδειες χειρισμού μηχανημάτων

- **Π.Δ. 499/1991 (ΦΕΚ 180/Α/5.2.1990)** Τροποποίηση και συμπλήρωση του Προεδρικού Διατάγματος 31/90(11/Α)<<επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης τεχνικών έργων>>.
- **Π.Δ.31/1990 (ΦΕΚ 11/Α/5.2.1990)** Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης Τεχνικών Έργων.

4.5.3. Ανυψωτικά μηχανήματα

- **Υ.Α. οικ 15085/593/2003 (ΦΕΚ 1186/Β/25.8.2003)** Κανονισμός Ανυψωτικών Μηχανημάτων.

- **Υ.Α. 17951/2530/1988 (ΦΕΚ 625/Β/29.8.1988)** Ανυψωτικά μέσα.

4.6. Ερωτηματολόγιο Εργοταξίου

Ακολουθεί το ερωτηματολόγιο που έχει συνταχθεί βάση της παραπάνω νομοθεσίας.

1.ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ.				
Α/Α	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
1	Το έργο έχει γνωστοποιηθεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες και υπάρχει η εκ των προτέρων Γνωστοποίηση αναρτημένη κατά τρόπο εμφανή στο εργοτάξιο;			
2	Υπάρχει συντονιστής για θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκτέλεση του έργου και έχει αυτός τα προσόντα που απαιτούνται από την νομοθεσία;			
3	Έχουν οριστεί Τεχνικοί Ασφαλείας και Ιατρός Εργασίας και έχουν τα προσόντα που απαιτούνται από την νομοθεσία;			
4	Υπάρχουν καθορισμένες διαδικασίες για την συνεργασία μεταξύ εργολάβων, υπεργολάβων και αυτοαπασχολούμενων;			
5	Οι εργαζόμενοι είναι ενήμεροι για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται όσον αφορά στην ασφάλεια και υγεία στο εργοτάξιο;			
6	Υπάρχει Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας(Ε.Υ.Α.Ε.);			
7	Τα μέλη της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα;			
8	Η Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας συνεδριάζει τακτικά και έχει ενεργό συμμετοχή;			
9	Τα μέλη της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας ενημερώνονται για τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν;			
10	Υπάρχει κατάλληλη και ικανοποιητική περιγραφή του χώρου εργασίας του εργοταξίου ώστε να επιτρέπεται η είσοδος μόνο σε πρόσωπα που έχουν			

	σχετική άδεια;			
11	Τηρείται Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ);			
12	Έχει γίνει γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου;			

Πίνακας 2 – 1^ο Ερωτηματολόγιο Εργοταξίου
(Γενικά θέματα ασφάλειας στο εργοστάσιο)

2.ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ.				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
1	Υπάρχει βεβαίωση εξέτασης τύπου του επιλεγμένου ικριώματος;			
2	Σε αντίθετη περίπτωση έχει γίνει μελέτη υπολογισμού ευστάθειας και αντοχής;			
3	Υπάρχει σχέδιο για τη συναρμολόγηση και χρήση των ικριωμάτων;			
4	Η συναρμολόγηση, μετατροπή και η αποσυναρμολόγηση των ικριωμάτων γίνεται από εργαζομένους με ειδική εκπαίδευση και πείρα, με την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου;			
5	Υπάρχουν ασφαλή μέσα πρόσβασης προς τα ικριώματα, όπως κατάλληλες σκάλες στερεωμένες με ασφάλεια πάνω στα ικριώματα;			
6	Υπάρχουν μέτρα αποτροπής του κινδύνου πτώσης κατά την πρόσβαση στο ικριώμα;			
7	Όλες οι βάσεις των ορθοστατών είναι εφοδιασμένες με κατάλληλα μεταλλικά πέλματα τα οποία εδράζονται πάνω σε κατάλληλα μαδέρια ή έχουν ληφθεί οποιαδήποτε άλλα μέτρα ώστε ν' αποφεύγεται η ολίσθηση ή βύθισή τους στο έδαφος;			
8	Όλα τα κατακόρυφα ή οριζόντια στοιχεία του ικριώματος(ορθοστάτες, δοκοί ζεύξεως, διαζεύματα, πλαίσια κλπ.) είναι τοποθετημένα κατάλληλα στη θέση τους;			
9	Οι ορθοστάτες επεκτείνονται τουλάχιστον κατά 1,00μ πάνω από το τελευταίο δάπεδο εργασίας;			

10	Τα ικριώματα συνδέονται ακλόνητα με το κτήριο ή άλλη μόνιμη κατασκευή με κατάλληλους και επαρκείς συνδέσμους ή έχουν ληφθεί άλλα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ευστάθεια τους;			
11	Υπάρχουν κατάλληλα προστατευτικά κιγκλιδώματα και παραπέτα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια σε όλα τα άκρα τα οποία υπάρχει κίνδυνος πτώσης;			
12	Τα κιγκλιδώματα ή παραπέτα έχουν τις κατάλληλες διαστάσεις και είναι τοποθετημένα ασφαλώς;			
13	Υπάρχουν υγιή και ικανοποιητικής αντοχής δάπεδα (όπως π.χ. μαδέρια) σε όλο το πάτος της σκαλωσιάς, με ομαλή επιφάνεια ,τοποθετημένα και στερεωμένα έτσι ώστε ν' αποφεύγονται τα κενά, η μετατόπιση και η υπερβολικά κάμψη τους;			
14	Τα δάπεδα των ικριωμάτων υπερβαίνουν το πέρασ των τοίχων κατά 0,60 εκατοστά;			
15	Τα δάπεδα έχουν απαιτούμενο κατά περίπτωση πλάτος και φορτίζονται ανάλογα με την αντοχή τους;			
16	Το κενό μεταξύ δαπέδου εργασίας και οικοδομής είναι μικρότερο των 0,30εκ.;			
17	Υπάρχουν ευκρινείς προειδοποιητικές απαγορευτικές πινακίδες και έχουν τοποθετηθεί αποτελεσματικά εμπόδια που να αποτρέπουν τους εργαζομένους να χρησιμοποιούν ημιτελείς σκαλωσιές;			
18	Απαγορεύεται η χρήση ικριωμάτων σε ιδιαίτερα κακές καιρικές συνθήκες(πολύ δυνατός άνεμος, θύελλα, κλπ.);			
19	Αρμόδιο πρόσωπο επιθεωρεί τα ικριώματα πριν την έναρξη της εργασίας και σε τακτά χρονικά διαστήματα όπως π.χ. μια φορά την εβδομάδα, μετά από μετατροπή τους, μετά από άσχημες καιρικές συνθήκες και τα αποτελέσματα της επιθεώρησης σημειώνονται και τηρούνται σε σχετικό φάκελο του εργοταξίου;			

Πίνακας 3 – 2^ο Ερωτηματολόγιο Εργοταξίου
(Προδιαγραφές υγείας και ασφαλείας για τα ικριώματα)

3.ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ

A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ				
1	Έχουν ληφθεί μέτρα για την προστασία του κοινού, όπως π.χ. των διερχομένων κοντά από χώρο εργασίας;			
2	Υπάρχει κατάλληλη σήμανση (π.χ. Οδοί διέλευσης,ε ξουσιοδοτημένο προσωπικό);			
3	Αν πρόκειται για έργο οδοποιίας στο οποίο παράλληλα κινούνται οχήματα: υπάρχουν κυκλοφοριακοί κώνοι;			
4	Υπάρχουν πινακίδες οριοθέτησης για την διοχέτευση κυκλοφορίας;			
5	Υπάρχουν αναλάμποντες φανοί κίτρινου χρώματος;			
6	Τοποθετούνται άλλα στοιχεία, όπως <<μάτια γάτας>> και άλλα αντανakλαστικά στοιχεία σήμανσης;			
7	Τοποθετούνται προσωρινά στηθαία από σκυρόδεμα ή άλλο υλικό για αλλαγή κατεύθυνσης ή αποκλεισμού;			
8	Έχει προβλεφθεί δίοδος προσπέλασης για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (ασθενοφόρα, πυροσβεστικά κλπ.);			
9	Έχουν όλα τα μηχανήματα, πινακίδα μηχανήματος έργου (ΜΕ);			
ΤΑΞΗ - ΥΓΙΕΙΝΗ - ΕΥΗΜΕΡΙΑ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ				
10	Το εργοτάξιο είναι καθαρό, επαρκώς φωτιζόμενο και κατάλληλα διαρρυθμισμένο;			
11	Υπάρχουν κατάλληλοι χώροι αποθήκευσης ανάλογα με το είδος του υλικού (π.χ. εύφλεκτα, εκρήξιμα υλικά);			
12	Υπάρχουν επαρκείς και κατάλληλοι χώροι διευκολύνσεων (υγιεινής, καθαρισμοί, αποδυτήρια, λήψης γευμάτων) για τους εργαζομένους;			
13	Οι χώροι εστίασης έχουν άμεση οπτική επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον;			
14	Υπάρχουν διευκολύνσεις για την παροχή πρώτων βοηθειών;			
15	Υπάρχει μέριμνα για τον καθαρισμό και την συγκέντρωση και αποκομιδή των απορριμμάτων;			
16	Διαχωρίζεται το νερό χρήσης από το πόσιμο;			
17	Έχουν ληφθεί κατάλληλα μέτρα πυροπροστασίας (π.χ. πυροσβεστήρες,			

	οδοί διαφυγής);			
18	Υπάρχουν υπεύθυνοι πυρόσβεσης και είναι γνωστά τα ονόματά τους;			
19	Γίνονται ασκήσεις;			
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΤΑΠΛΑΚΩΣΗΣ				
20	Πριν την έναρξη της εκσκαφής έχει ελεγχθεί η ύπαρξη δικτύων ΟΚΩ (ηλεκτρικό, τηλέφωνο κ.λπ.);			
21	Έχουν απομακρυνθεί ή επισημανθεί τα δίκτυα;			
22	Έχει ελεγχθεί η ύπαρξη προγενέστερης εκσκαφής;			
23	Οι εκσκαφές έχουν επαρκή αντιστήριξη ή είναι διαμορφωμένες κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο κατάρρευσης;			
24	Υπάρχει μελέτη αντιστήριξης των πρανών εκσκαφής;			
25	Τα κεκλιμένα πρανή έχουν τέτοια στήριξη ώστε να αποφεύγεται η κατάρρευσή τους;			
26	Έχετε αντιστηρίξει τα όμορα κτίσματα;			
27	Έχετε αντιστηρίξει τις κατασκευές;			
28	Έχετε αντιστηρίξει τις κατασκευές κ.λπ. που πιθανόν κλονίστηκαν από τις εργασίες της εκσκαφής (π.χ. στύλους, μαντρότοιχους, δέντρα κ.λπ.);			
29	Αντλείτε και αποχετεύετε τα όμβρια ή και τα ύδατα της εκσκαφής;			
30	Λαμβάνετε υπόψη τις συνέπειες της άντλησης επί της ευστάθειας των όμορων κτισμάτων;			
31	Έχετε εφοδιαστεί με τα κατάλληλα για την περίπτωση Μ.Α.Π., όπως υποδήματα ,τους εργαζόμενους στην εκσκαφή;			
32	Δώσατε αδιάβροχα υποδήματα στους εργαζόμενους στο νερό;			
33	Υπάρχει προστασία που αποτρέπει την πτώση οχημάτων και ατόμων στα σημεία που γίνονται οι εκσκαφές;			
34	Έχουν επισημανθεί με κατάλληλη σήμανση οι χώροι κάθε εκσκαφής;			
35	Υλικά και μηχανήματα έχουν τοποθετηθεί σε κατάλληλες αποστάσεις από το χείλος της εκσκαφής;			

36	Υπάρχει αρμόδιο πρόσωπο που επιθεωρεί τακτικά τις εκσκαφές (στην αρχή κάθε βάρδιας και μετά από τα καιρικά φαινόμενα ή αστοχίες);			
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ				
37	Είναι εντοπισμένα τα σημεία εγκατάστασης των ηλεκτρικών γραμμών (υπόγειων, εναέριων) και λαμβάνοντας μέτρα προστασίας;			
38	Τα ηλεκτρικά δίκτυα και οι εγκαταστάσεις ακολουθούν τις προβλέψεις διατάξεων και τις απαιτήσεις ισχύος;			
39	Τυχόν μεταφερόμενες καλωδιώσεις (μετά τον ηλεκτρικό πίνακα) έχουν αυξημένη μηχανική αντοχή και επαρκείς μονώσεις και ανταποκρίνονται στις καταναλώσεις;			
40	Δίκτυα, κυκλώματα, ηλεκτρικοί πίνακες, εγκαταστάσεις, συσκευές, εργαλεία και μηχανήματα είναι σε καλή κατάσταση, γειωμένα και συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκτάκτως σε περίπτωση βλάβης;			
41	Οι ηλεκτρικοί πίνακες είναι στεγανού τύπου και κλειδώνουν;			
42	Είναι ελεύθερη η πρόσβαση σε αυτούς;			
43	Σημαίνονται κατάλληλα;			
44	Οι διακόπτες αναγράφουν τις περιοχές ή τα μηχανήματα που ελέγχουν;			
45	Οι μεταφορές υλικών και η διέλευση υψηλών οχημάτων ή μηχανημάτων πραγματοποιούνται μακριά από θέσεις όπου υπάρχουν δίκτυα ή άλλοι ηλεκτροφόροι αγωγοί;			
46	Πριν από κάθε εκσκαφή έχει διερευνηθεί ενδεχόμενο ύπαρξης στην περιοχή υπογείων καλωδίων και έχουν εντοπιστεί αυτά;			
47	Τα φορητά καλώδια τροφοδοσίας, ακολουθούν διαδρομές που δεν δημιουργούν κινδύνους, έχουν, δε, αυτά επισημανθεί;			
48	Λαμβάνονται προφυλάξεις που διασφαλίζουν ότι τα ηλεκτρικά συστήματα διατηρούνται σε ασφαλή κατάσταση (όπως π.χ. με την εγκατάσταση ρελέ διαφυγής υψηλής ευαισθησίας 30 mA);			

49	Οι χρησιμοποιούμενοι ρευματοδότες και ρευματολήπτες είναι στεγανού τύπου;			
50	Σε περιβάλλον εύφλεκτο ,όπως αποθήκες εύφλεκτων, εκρηκτικών κ.λπ. Έχουν τοποθετηθεί εγκαταστάσεις και φωτιστικά στεγανά ή όπως προβλέπουν οι ειδικοί κανονισμοί;			
51	Εγκατάσταση, μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία είναι γειωμένα;			
52	Για οποιαδήποτε αλλαγή, επιδιόρθωση του ηλεκτρικού εξοπλισμού γίνεται διακοπή ρεύματος και εξασφαλίζεται ότι δεν μπορεί να επανασυνδεθεί αθέλητα;			
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΤΩΣΗΣ				
53	Λαμβάνονται μέτρα για την αποτροπή πτώσης αντικειμένων και εργαζομένων;			
54	Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής εργασιών σε ύψη , η περιοχή γύρω από το έργο περιφράσσεται σε ασφαλή απόσταση;			
55	Έχουν διασφαλιστεί με κατάλληλα κινκιδώματα ή άλλα ισοδύναμα μέτρα ασφάλειας, ανά όροφο:			
56	α) η περίμετρος της οικοδομής και τα όρια των ξυλοτύπων			
57	β) τα φρεάτια των ανελκυστήρων, οι οπές και τα ανοίγματα στα δάπεδα ,οι οπές και τα ανοίγματα στους τοίχους			
58	γ) τα κλιμακοστάσια			
59	δ) οι εργασίες σε ύψη (π.χ. Στέγες);			
60	Οι προστατευτικές διατάξεις ασφαλείας ελέγχονται περιοδικά ως προς τη αντοχή τους;			
61	Τα δάπεδα εργασίας και οι προσπελάσεις στους ανωτέρω χώρους, είναι καθαρές, απαλλαγμένες από σκουπίδια, ολισθηρά υλικά(λάδια, νερά), διάφορα αντικείμενα(υλικά, εργαλεία κλπ.), που μπορούν να γίνουν αντικείμενο προσκόμματος ή ολισθήματος;			
62	Τα δάπεδα εργασίας και οι προσπελάσεις σε αυτά διαθέτουν δάπεδο εργασίας με το, κατάλληλο ανάλογα με την φύση της εργασίας, πλάτος και αντοχή;			
63	Καταπακτές και ανοίγματα κλιμάκων κλπ., καλυμμένες με κινητά καλύμματα ή θυρίδες, διαθέτουν επιπλέον και προστατευτικό στηθαίο;			

64	Έχουν σαφώς εντοπιστεί και σημειωθεί κατάλληλα οι εύθραυστες οροφές και τα μέρη τους(όπως σε φωταγωγούς);			
65	Προστατεύονται τα ανοίγματα με κατάλληλη σήμανση και καλύπτονται με σταθερά καλύμματα για να αποφεύγονται οι πτώσεις;			
ΈΚΘΕΣΗ ΣΕ ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
66	Εξετάζονται οι βλαπτικές ιδιότητες των οικοδομικών υλικών και λοιπών χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται;			
67	Έχουν ζητηθεί από τον εισαγωγέα ή τον προμηθευτή γραπτές πληροφορίες για τη δράση των παραγόντων ή των υλικών στην υγεία των εργαζομένων;			
68	Έχει γίνει εκτίμηση των κινδύνων;			
69	Έχει εξετασθεί η δυνατότητα χρήσης άλλων υλικών λιγότερο επικίνδυνων;			
70	Εισάγονται και διακινούνται τα υλικά με κατάλληλες συσκευασίες και επισήμανση;			
71	Συγκρίνονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων με τις οριακές τιμές;			
72	Παραπέμπονται οι εργαζόμενοι που εκτίθενται σε ιατρικό έλεγχο, όταν προβλέπεται από τη νομοθεσία;			
73	Έχουν πληροφορηθεί οι εργαζόμενοι για τους κινδύνους των χημικών ουσιών που χρησιμοποιούν και για τους τρόπους προφύλαξης;			
74	Εφοδιάζονται οι εργαζόμενοι με μέσα ατομικής προστασίας;			
75	Έχει προβλεφθεί λήψη έκτακτων μέτρων για τις περιπτώσεις υπερβάσεων των οριακών τιμών;			
76	Έχουν ενημερωθεί οι εργαζόμενοι για το περιεχόμενο και τις διαδικασίες λήψης έκτακτων μέτρων;			
77	η αποθήκευση και χρήση των επικίνδυνων ουσιών γίνεται με σωστό τρόπο;			
78	Υπάρχουν οι κάρτες δεδομένων χημικής ασφάλειας (MSDS);			
ΈΚΘΕΣΗ ΣΕ ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
79	Κατά την επιλογή και προμήθεια εξοπλισμών έχει ληφθεί πρόνοια να είναι εφοδιασμένοι με συστήματα απόσβεσης θορύβου και κραδασμών;			

80	Έχουν ελεγχθεί και εκτιμηθεί τα επίπεδα θορύβου στα οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι;			
81	Η έκθεση εργαζομένων σε θόρυβο (ηχοέκθεση), κατά την διάρκεια ημερήσιας εργασίας του μήπως ξεπερνά τα προβλεπόμενα όρια;			
82	Λαμβάνονται τα κατάλληλα προληπτικά και επανορθωτικά μέτρα για τον περιορισμό της στάθμης του θορύβου;			
83	Υπάρχει κατάλληλη οργάνωση της εργασίας, ώστε η έκθεση των εργαζομένων στο θόρυβο να περιορίζεται στα επιτρεπόμενα όρια;			
84	Όταν είναι πιθανό η ηχοέκθεση να υπερβεί τα 80db(A) τίθεται στην διάθεση των εργαζομένων ατομικά προστατευτικά μέσα;			
85	Οι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί για την ορθή χρήση των μέσων αυτών; Γίνονται έλεγχοι για την σωστή χρήση;			
86	Τα ατομικά μέσα προστασίας που χορηγούνται είναι προσαρμοσμένα στα ατομικά χαρακτηριστικά του κάθε εργαζομένου και τις συνθήκες εργασίας του;			
87	Έχει ελεγχθεί μήπως η χρήση των ατομικών μέτρων προστασίας της ακοής οδηγεί σε αύξηση του συνολικού κινδύνου για την υγεία των εργαζομένων από άλλες αιτίες;			
88	Λαμβάνονται οργανωτικά ή τεχνικά μέτρα για τις περιπτώσεις υψηλών ή χαμηλών θερμοκρασιών;			
ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΜΑ ΙΙ)				
89	Φέρουν όλα τα Μ.Α.Π. Την ένδειξη CE Με την κατάλληλη σήμανση;			
90	Έχει γίνει αξιολόγηση των Μέσων Ατομικής Προστασίας (κράνη, υποδήματα ασφαλείας κλπ.) όπως επιβάλλουν οι σχετικοί κανονισμοί, είναι αυτά κατάλληλα και χρησιμοποιούνται από όλους τους εργαζομένους;			
91	Οι εργαζόμενοι φέρουν σε κάθε περίπτωση κράνη και παπούτσια ασφαλείας και φωσφορίζον γιλέκο;			
92	Έχουν ενημερωθεί οι εργαζόμενοι για την αναγκαιότητα των Μ.Α.Π. και τους			

	τρόπους χρήσης της;			
93	Τα Μ.Α.Π. Καθαρίζονται, συντηρούνται και αποθηκεύονται σωστά;			
94	Τα Μ.Α.Π. Είναι εντός των ορίων διάρκειας ζωής που ορίζει ο κατασκευαστής;			
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕΣΑ				
95	Τα παλαιότερα μηχανήματα και οι εγκαταστάσεις διαθέτουν τις απαιτούμενες συσκευές ασφαλείας (όπως ηχητική προειδοποίηση, προφυλακτήρες);			
96	Τα νέα μηχανήματα και εξοπλισμοί φέρουν την ένδειξη CE με την κατάλληλη επισήμανση;			
97	Τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία κ.λπ. Ανταποκρίνονται στις προβλέψεις της μελέτης ασφαλείας, τις εντολές του συντονιστή ασφαλείας στο έργο και έχουν τις διατάξεις ασφαλείας που προβλέπουν οι νόμοι και κανονισμοί;			
98	Στα ίδια ,οι ενδείξεις λειτουργίας και ασφαλείας ανταποκρίνονται στα ελληνικά;			
99	Έχουν πινακίδες με πλήρη τεχνικά και κατασκευαστικά στοιχεία, προειδοποιητικές σημάνσεις κλπ. στα ελληνικά;			
100	Τα ίδια συνοδεύονται από εγχειρίδιο οδηγιών λειτουργίας, συντήρησης και ασφαλείας στα ελληνικά;			
101	Ο χειρισμός πραγματοποιείται από άτομα ενήλικα, υγιή, με καλή όραση και ακοή, εκπαιδευμένα, έμπειρα με άδεια χειρισμού-όπου απαιτείται από τον νόμο;			
102	Γίνεται καλή συντήρηση του εξοπλισμού και των μηχανημάτων για να είναι ασφαλής η χρήση τους και τηρούνται στοιχεία για την συντήρησή τους;			
103	Ο εξοπλισμός έχει ασφαλή έδραση;			
104	Ο χειριστής έχει επαρκή ορατότητα για τον οπτικό έλεγχο του μηχανήματος;			
105	Αν όχι υπάρχει κουμανταδόρος;			
106	Περιφράσσεται και επισημαίνεται η ζώνη κινδύνου;			
107	Οι γερανοί είναι επιθεωρημένοι και διαθέτουν <<πιστοποιητικό επιθεώρησης			

	γερανού>>;			
108	Τι είδους εξοπλισμός χρησιμοποιείται για την μεταφορά των αντικειμένων:(γερανογέφυρες σταθερές(με άρθρωση), γερανογέφυρες κινητές, περονοφόρα, μεταφοριοί ιμάντες-ράουλα, παλετοφόρα, άλλα);			
109	Ποιό το μέγιστο φορτίο ανύψωσης σε συνδυασμό με την μέγιστη ακτίνα έδρασης;			
110	Υπάρχει ευκρινής σήμανση για το ανώτερο;			
111	Υπάρχει μηχανισμός που να διακόπτει αυτόματα τη λειτουργία του μηχανήματος σε περίπτωση υπερφόρτισης;			
112	Τα ανυψωτικά μηχανήματα είναι εδρασμένα καλά; Τα στοιχεία τους προσεγγίζουν αγωγούς ηλεκτρικών δικτύων;			
113	Τι εξαρτήματα χρησιμοποιούνται (αλυσίδες, σχοινιά, ιμάντες, συρματόσχοινα, γάντζοι, μαγνήτες);			
114	Όπου χρησιμοποιούνται γάντζοι είναι τύπου ασφαλείας;			
115	Τα άγκιστρα είναι κατασκευασμένα με σύστημα εξουδετέρωσης των στροφών (για αποφυγή συστροφής των συρματόσχοινων/σχοινιών);			
116	Υπάρχουν κατάλληλα βοηθητικά εξαρτήματα (για γρήγορη ασφάλιση του φορτίου, γρήγορο, εύκολο δέσιμο-λύσιμο);			
117	Οι χειριστές έχουν την απαιτούμενη άδεια από τον νόμο (Π.Δ.31/90) για την χρήση των μηχανημάτων που χειρίζονται;			
118	Έχει γίνει κατάλληλη εκπαίδευση για το συγκεκριμένο χώρο εργασίας και τα αντίστοιχα φορτία που μετακινούνται;			
119	Υπάρχουν κατάλληλα μέσα για την επικοινωνία μεταξύ χειριστή και κουμανταδόρου (ειδικά σε περιπτώσεις θορύβου και μη οπτικής επαφής);			
120	Κατά την διάρκεια της μεταφοράς του φορτίου εμποδίζεται το οπτικό πεδίο του χρήστη;			
121	Οι κινήσεις προς όλες τις κατευθύνσεις γίνονται με αργές σταθερές κινήσεις;			

122	Υπάρχει απαγόρευση για ελεύθερη αιώρηση φορτίου;			
123	Οι εργαζόμενοι έχουν κατανοήσει την σημασία του αρκετού μήκους αρτάνης (γωνία κορυφής <90μοίρες);			
124	Υπάρχουν εργαζόμενοι στον χώρο φόρτωσης/εκφόρτωσης ή σε περιοχές που κινούνται περονοφόρα μηχανήματα, παλετοφόρα ;			
125	Τηρείται η απαγόρευση διακίνησης φορτίου πάνω από άλλους εργαζομένους;			
126	Τηρείται η απαγόρευση μεταφοράς /ανύψωσης προσωπικού;			
127	Γίνεται έλεγχος του φορτίου προ της μετακίνησής του (για τυχόν φθορές/μετακινήσεις προστατευτικών κατά την μεταφορά του);			
128	Χειριστής και βοηθοί βρίσκονται σε ασφαλές σημείο μακριά από το φορτίο, πριν αρχίσει η διαδικασία ανύψωσης και καθ' όλη την διαδικασία μεταφοράς μέχρι της καθήλωσής του;			
129	Χρησιμοποιούνται προστατευτικά υλικά στα σημεία τριβής των σχοινιών/ιμάντων με κοφτερές ακμές του αντικειμένου προς την μεταφορά;			
130	Γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων μόνο από εξειδικευμένο προσωπικό ;			
131	Υπάρχει θεωρημένο βιβλίο;			
132	Υπάρχουν ήχο-φωτεινά συστήματα προειδοποίησης ,πριν την εκίνηση, κατά την διάρκεια της μεταφοράς , κατα την διάρκεια ανάστροφης κίνησης;			
133	Υπάρχει σύστημα άμεσης διακοπής λειτουργίας του μηχανήματος (μανιτάρι);			
134	Κατά την κίνηση των περονοφόρων οι περόνες είναι σηκωμένες περίπου 20 εκ. από το έδαφος;			
135	Τηρείται μέγιστο όριο ταχύτητας για τον αυτοκινούμενο εξοπλισμό;			
136	Η λειτουργία του μηχανήματος γίνεται με "συνεχή πίεση κουμπιού"(hold to run control)			

Πίνακας 4 – 3^ο Ερωτηματολόγιο Εργοταξίου
(Λίστα ελέγχου επικινδύνων καταστάσεων στο εργοστάσιο)

4.ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ.

A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
ΓΕΝΙΚΑ				
1	Υπάρχει Σχέδιο Ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ)για το έργο;			
2	Διατίθεται ολοκληρωμένο αντίγραφο στο εργοτάξιο;			
3	Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την πρόοδο των εργασιών και τις τυχόν τροποποιήσεις;			
4	Υπάρχει Φάκελος Ασφάλειας και υγείας (ΦΑΥ)με πληροφορίες και χρήσιμα στοιχεία για τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες;			
5	Ο ΦΑΥ συμπληρώνεται με την πρόοδο των εργασιών;			
6	Όλοι οι εργολάβοι, υπεργολάβοι και αυτοαπασχολούμενοι είναι ενήμεροι για το περιεχόμενο του σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας που τους αφορά;			
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΑΥ				
	Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας περιλαμβάνει:			
7	Όλες τις φάσεις εργασιών που πρόκειται να λάβουν χώρα;			
8	Ανάλυση των μεθόδων εργασίας κατά φάση;			
9	Περιγραφή και γραπτή εκτίμηση όλων των κινδύνων κάθε φάσης και πρόταση μέτρων για την αποτροπή ή μείωσή τους;			
10	Συσχέτιση με το χρονοδιάγραμμα του έργου και ενδεχόμενη αναφορά των εργασιών που δεν πρέπει να συμπίπτουν για λόγους ασφάλειας;			
11	Λεπτομέρειες για τους κινδύνους που δεν έγινε δυνατό να αποφευχθούν στο στάδιο της μελέτης;			
12	Καθορισμένες διαδικασίες για την εργασία που ενέχουν ειδικούς κινδύνους για την Ασφάλεια και Υγεία στην εργασία;			
13	Διευθετήσεις για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας;			
14	Διευθετήσεις για την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων εντός εργοταξίου;			
15	Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης των υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων;			

16	Διευθετήσεις για την αποκομιδή των επικίνδυνων υλικών;			
17	Διευθετήσεις για τους χώρους υγιεινής, λήψεις γευμάτων και πρώτων βοηθειών;			
18	Μελέτη ανέγερσης και εγκατάστασης των ικριωμάτων;			
19	Διευθετήσεις για την τροχαία κίνηση στην περίπτωση που αυτή επηρεάζεται από τις εργασίες;			
20	Διευθετήσεις για την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας;			
21	Διευθετήσεις για την διακίνηση των πεζών εκτός του εργοταξίου;			
22	Αποκλεισμό και σήμανση επικίνδυνων περιοχών;			
23	Διευθετήσεις για την αποτροπή πτώσεως από ύψος ατόμων και υλικών;			
24	Καταγραφή των μηχανικών μέρων που θα λάβουν μέρος στην κατασκευή και των αδειών ή παραστατικών στοιχείων που τα συνοδεύουν;			
25	Εξέταση της ευστάθειας προσωρινών θέσεων εργασίας;			
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΥ				
	Ο Φάκελος Ασφάλειας και υγείας περιλαμβάνει:			
26	Το μητρώο του έργου (σχέδια και τεχνική περιγραφή του έργου);			
27	Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ΥΑΕ για ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες (όπως εργασίες συντήρησης, μετατροπής καθαρισμού , κλπ.);			
28	Οι οδηγίες αναφέρονται μεταξύ άλλων σε : α) ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των μεταγενέστερων εργασιών, β) μέτρα αποφυγής κινδύνων από διάφορα δίκτυα, γ) πυρασφάλεια ;			

Πίνακας 5 – 4^ο Ερωτηματολόγιο
(Λίστα ελέγχου σχεδίου και φακέλου ασφάλειας και υγείας)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΜΕΛΕΤΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΩΝ

Στην συνέχεια επισκευτήκαμε εργοτάξια μεγάλης κλίμακας στην Ελλάδα. Με την βοήθεια του ερωτηματολογίου αλλά και με οπτικό έλεγχο μπορέσαμε να διαπιστώσουμε κατά πόσο γίνεται εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας και σε ποιό βαθμό. Καθώς και τις επιπτώσεις της μη εφαρμογής της αλλά και της «κακής» εφαρμογής της ,στους εργαζομένους, εργοδότες, έργα και εργοτάξια σε όλα τα επίπεδα, προσωπικό, οικονομικό, εργασιακό.

Η εύρεση εργοταξίων μεγάλης κλίμακας για την επίτευξη της μελέτης αυτής αποδειχτική πρόκληση. Οι περισσότεροι τεχνικοί ασφαλείας στους οποίους απευθυνθήκαμε φοβούμενοι την δημοσιοποίηση των στοιχείων και της πολιτικής της εταιρίας , τα οποία δεν συμμορφώνονταν με την ισχύουσα νομοθεσία ασφάλειας και υγείας , δεν συνεργάστηκαν μαζί μας και μας απέρριψαν.

Καταφέραμε να συλλέξουμε πληροφορίες για τρία μεγάλης κλίμακας εργοτάξια με τον όρο ότι δεν θα δημοσιοποιήσουμε τα στοιχεία των εταιρειών , και δεν θα μας δοθούν πληροφορίες οικονομικού περιεχομένου.

5.1. Πρώτο Εργοτάξιο – Σταθμός Μετρό

Κατά την είσοδο στον εργοταξιακό χώρο μάς προμήθευσαν (ο Τεχνικός Ασφάλειας και ο Επιβλέπον Μηχανικός) τα κατάλληλα Μ.Α.Π., όπως κράνη, γαλότσες και φωσφορίζοντα γιλέκα.

Ακολούθησε ξενάγηση στους χώρους του έργου απ' όπου και συλλέχθηκε το φωτογραφικό υλικό (παράρτημα I). Στην συνέχεια ακολούθησε η επίδειξη του βιβλίου ασφάλειας του εργοταξίου και η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου με την βοήθεια του Τεχνικού Ασφάλειας στο container του επιβλέποντα μηχανικού. Σε γενικές γραμμές υπήρχε επιμελής τήρηση καθαριότητας στον εργοταξιακό χώρο, όπως η φύλαξη δομικών υλικών , εξαρτημάτων και σωστή συντήρηση μηχανημάτων κατά το πέρας των εργασιών.

Όσον αφορά τα Μ.Α.Π. οι εργάτες δεν συμμορφώνονταν πάντα στις υποδείξεις του Τεχνικού Ασφαλείας (αφαιρούσαν τα κράνη όταν απομακρυνόταν) με αποτέλεσμα να θέτουν σε κίνδυνο την υγεία τους επίσης παρατηρήθηκαν εργάτες να εργάζονται χωρίς προστατευτικά γάντια και με σκισμένες ή κοντομάνικες μπλούζες, πράγμα πολύ επικίνδυνο.(Παράρτημα I)

Αξιοσημείωτο είναι ότι ενώ υπήρχαν χημικές τουαλέτες παρατηρήθηκαν χώροι που μύριζαν σας αποχωρητήρια, δεν υπήρχε χώρος διαλλείματος και οι εργάτες έτρωγαν δύο επίπεδα κάτω από το επίπεδο οδού όπου οι συνθήκες ήταν δυσμενείς. Επίσης, οι χώροι εστίασης όπου οι εργάτες χρησιμοποιούσαν για αποθήκευση και αλλαγή της αμφιέσής τους δεν ήταν καθαροί ούτε καλά συντηρημένοι.

Όσον αφορά την επικοινωνία με τους εργάτες αυτή ήταν δύσκολη. Οι περισσότεροι δεν μιλούσαν ελληνικά και ορισμένοι δεν τα καταλάβαιναν καν. Αυτό είναι επικίνδυνο γιατί λόγω έλλειψης επικοινωνίας μπορούν να προκληθούν ατυχήματα όχι μόνο επειδή πολλές φορές υπάρχουν περισσότερα από ένα συνεργεία που εργάζονται στον ίδιο χώρο, αλλά και γιατί οι οδηγίες που δίνει ο μηχανικός δεν γίνονται κατανοητές. Στο παράρτημα I υπάρχει φωτογραφία όπου αλλοδαπός εργάτης αγνοεί την ένδειξη και εργάζεται σε σκαλωσιά που φέρει την ένδειξη «εκτός χρήσης».

Είναι ανεπίτρεπτο να δίνει οδηγίες ο μηχανικός και να τις μεταφέρει στους υπόλοιπους ο εργάτες που γνωρίζει λίγα ελληνικά. Και αυτό φάνηκε έντονα όταν ήρθε η ιατρός εργασίας και πραγματοποίησε σεμινάριο για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Η ενημέρωση γινόταν στα ελληνικά με αργό ρυθμό, με χρήση χειρονομιών ,όπως και επίδειξη πάνω σε έναν εργάτη. Ακόμα, ενώ υπήρχε φαρμακείο σε κάθε όροφο σε ορισμένα έλλειπαν εφόδια επειδή τα έκλεβαν οι εργάτες.

Κατά την ξενάγηση παρατηρήθηκαν αρκετοί πυροσβεστήρες και στους τοίχους ήταν αναρτημένες ενδείξεις για οδούς διαφυγής. Πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι αν και υπήρχαν αρκετοί ψύκτες και βρύσες σε κάθε επίπεδο της κατασκευής, ο ηλεκτρολογικός πίνακας ήταν σε κακή κατάσταση και πλαισίωσε μια βρύση που είχε διαρροή, γεγονός ανεπίτρεπτο γιατί παραβαίνει όχι μόνο την νομοθεσία αλλά και την κοινή λογική.

Όσον αφορά τον κίνδυνο πτώσης, αν συνδυάσουμε την άρνηση των εργατών να χρησιμοποιήσουν κράνος με το γεγονός ότι οι σκαλωσιές δεν είχαν παντού καλή στήριξη και με το ότι συνήθως δεν χρησιμοποιούνταν σκάλες για την ανέγερση των εργαζομένων σε ψηλότερο επίπεδο όπου εργάζονταν, καταλαβαίνει κάποιος πόσο επικίνδυνο είναι αυτό. Υπήρχαν εργάτες που σκαρφάλωναν πάνω στην σκαλωσιά για να ανέβουν, όπως επίσης υπήρχαν σκαλωσιές και σκάλες με όχι καλά στερεωμένες κουπαστές.

Είναι κοινό μυστικό ότι κανένα εργοτάξιο δεν τηρεί κατά γράμμα την

ισχύουσα νομοθεσία, κυρίως για οικονομικούς λόγους αλλά και γιατί υπάρχει χρονική ρήτρα. Σε γενικές γραμμές το εργοτάξιο αυτό τηρούσε την προβλεπόμενη νομοθεσία αλλά το πρόβλημα ήταν η έλλειψη εκπαίδευσης των εργατών και η δύσκολη επικοινωνία μαζί τους, όπως επίσης και η προχειρότητα κάποιων σημαντικών κατασκευασμένων λειτουργικών μέσων όπως τα ικριώματα και η ηλεκτρική εγκατάσταση.

5.2. Δεύτερο εργοτάξιο – Αγωγός φυσικού αερίου

Το συγκεκριμένο εργοτάξιο βρισκόταν εκτός κατοικημένης περιοχής. Βρεθήκαμε με τον Τεχνικό Ασφάλειάς του έργου στο ειδικά διαμορφωμένο χώρο με τα containers προκειμένου να ξεκινήσουμε την αυτοψία. Ο χώρος του εργοταξίου με τα containers ήταν τακτικός και όπως προβλέπεται. Εκεί μας παρουσιάστηκε το ημερολόγιο μέτρων ασφάλειας που ήταν επαρκώς ενημερωμένο, καθώς και ένα πρότυπο ΦΑΥ και ΣΑΥ.

Στην συνέχεια επισκεφτήκαμε τμήμα του έργου το οποίο ήταν ευκόλως προσβάσιμο διότι το έργο βρισκόταν σε αγροτική περιοχή. Στην πορεία παρατηρήθηκε επαρκής περιφράξη του εργοταξίου καθώς και καλή σήμανση. Οι εργάτες στον χώρο του εργοταξίου τηρούσαν στο έπακρον τα Μ.Α.Π. Είναι χρήσιμο να σημειωθεί ότι το έργο γινόταν σε κοινοπραξία με μια ευρωπαϊκή εταιρία η οποία όπως φάνηκε τηρούσε αυστηρά την νομοθεσία της ασφάλειας και της υγείας του εργοταξίου σε αντίθεση με άλλες ελληνικές κατασκευαστικές εταιρίες. Παρόλα αυτά επειδή πρόκειται για εργοτάξιο εκτεθειμένο σε καιρικές συνθήκες δεν ήταν πάντα εφικτή η εφαρμογή της νομοθεσίας. Απ' ότι ειπώθηκε από τον Τεχνικό Ασφαλείας του έργου οι συχνές βροχοπτώσεις είχαν σαν αποτέλεσμα την συχνή διακοπή του έργου, την ασθένεια πολλών εργαζομένων με χρονικό κόστος άρα και οικονομικό, καθώς και ήταν δύσκολη η συντήρηση της περιφράξης και της σήμανσης.

Δεν υπήρχαν πουθενά χημικές τουαλέτες και χώροι εστίασης των εργατών. Ενώ γινόταν καλή αποθήκευση των επικίνδυνων υλικών, διαπιστώθηκε κακή χρήση αυτών (παράρτημα II-φωτογραφία προπανίου). Σε γενικές γραμμές διαπιστώθηκε ότι ενώ τηρούνταν επαρκώς η νομοθεσία ασφάλειας και υγείας ,πρόβλημα δημιουργούσαν οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες .(Παράρτημα II)

5.3. Τρίτο εργοτάξιο - Σχολείο

Η πρώτη μας επαφή με το συγκεκριμένο εργοτάξιο ήταν αρνητική. Μπήκαμε

στον εργοταξιακό χώρο από άνοιγμα μη περιφραγμένο και προχωρήσαμε μέχρι το container του επιβλέποντα μηχανικού χωρίς τον απαραίτητο εξοπλισμό και χωρίς να μας σταματήσει κανείς .

Με μια γρήγορη ματιά στον χώρο, υπήρχαν εργάτες χωρίς κράνη και χωρίς γάντια πάνω σε καλά στηριγμένες σκαλωσιές χωρίς κουπαστή. Υπήρχε επιμελής τήρηση καθαριότητας στον εργοταξιακό χώρο, συγκέντρωση υλικών , χώροι εστίασης, χημικές τουαλέτες και πυροσβεστήρες.

Η μηχανικός που μας υποδέχτηκε δεν φορούσε κράνος και η ενδυμασία της δεν ήταν κατάλληλη για εργοταξιακό χώρο. Δεν επέτρεψε ούτε επίσκεψη στους χώρους της κατασκευής (ούτε και όταν της ζητήθηκε να επανέλθουμε άλλη μέρα με τον απαραίτητο ενδυματολογικό εξοπλισμό) ,ούτε την λήψη φωτογραφιών. Έγινε ξενάγηση μόνο στον περιβάλλοντα χώρο του εργοταξίου, όπου διαπιστώθηκε ότι η περιφραγή τηρούσε μερικώς την νομοθεσία ,υπήρχε ελλιπής σήμανση και η απομάκρυνση των μπαζών από τους ορόφους του εργοταξίου γινόταν με τα προβλεπόμενα μέσα (μέσω φυσούνας σε ειδικό κάδο) .Επιπροσθέτως, υπήρχαν εργάτες που διέρχονταν ανάμεσα σε μηχανήματα που ήταν σε λειτουργία, πράγμα επικίνδυνο. Από όσα μπορέσαμε να παρατηρήσουμε τα δομικά υλικά ήταν προφυλαγμένα με μουσαμά και δεν υπήρχαν επικίνδυνες ύλες.

Η Επιβλέπουσα Μηχανικός είπε πως θα συμπληρώσει εκείνη το ερωτηματολόγιο και πως θα μας στείλει φωτογραφικό υλικό για το λόγο ότι περίμενε να κάνει παραλαβή σκυροδέματος κι ότι δεν έπρεπε να μείνουμε στον εργοταξιακό χώρο. Μας έδειξε το Ημερολόγιο Ασφάλειας του Εργοταξίου το οποίο ήταν επιμελώς συμπληρωμένο, και το θέαμα παρατημένων των κρανών και γαντιών στους χώρους εργασίας υποδηλώνει πως η εταιρεία είχε φροντίσει για τα Μ.Α.Π αλλά η επιβλέπουσα αρχή δεν έλεγχε αν γίνεται χρήση αυτών, κάτι απαράδεκτο αφού η επίβλεψη δεν γίνεται μόνο για τον έλεγχο της άψυχης κατασκευής αλλά και για την επιτήρηση της ασφάλειας των εργαζομένων. Είναι κοροϊδία να χρηματοδοτεί η επιχείρηση για την πρόνοια σοβαρών ατυχημάτων και παρόλ' αυτά να σημειώνονται ατυχήματα λόγω έλλειψης εκπαίδευσης των εργατών και αδιαφορίας ενός μηχανικού. Σε γενικές γραμμές το εργοτάξιο ήταν όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία αλλά δεν φτάνει μόνο ένα κράνος ή ένα γιλέκο για την αποφυγή ενός εργατικού ατυχήματος.

Η εταιρεία δεν πρέπει να εκπαιδεύει μόνο τους εργάτες αλλά και τους ίδιους τους μηχανικούς που εργάζονται γι' αυτήν όχι μόνο επειδή επενδύει οικονομικά στην ασφάλεια και στην υγεία των εργαζομένων, αλλά και γιατί αν ο ίδιος ο επιβλέπωντας

μηχανικός δεν πιστεύει πόσο σημαντική είναι η χρήση των μέτρων προστασίας στο εργοτάξιο πώς είναι δυνατόν να συμμορφωθεί ένας εργάτης σε αυτά; (Παράρτημα ΙΙΙ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

ΠΡΟΛΗΨΗ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι κατασκευές είναι ο κλάδος με τον μεγαλύτερο κίνδυνο ατυχημάτων, όπου σημειώνονται περισσότεροι από 1000 θάνατοι ετησίως οι οποίοι οφείλονται σε ατυχήματα εργαζομένων στις κατασκευές.

Παγκοσμίως, οι εργαζόμενοι στις κατασκευές έχουν τρεις φορές περισσότερες πιθανότητες να υποστούν θανατηφόρα ατυχήματα και δύο φορές περισσότερες πιθανότητες να τραυματιστούν σε σύγκριση με εργαζομένους άλλων κλάδων. Το κόστος αυτών των ατυχημάτων είναι τεράστιο για το άτομο το ίδιο, τον εργοδότη και την κοινωνία. Μπορεί να αναλογεί συνολικά σε ένα σημαντικό μέρος του κόστους του έργου.

Στην συνέχεια παρατίθενται οι «ευθύνες» εργοδοτών και εργαζομένων, βάση της ισχύουσας νομοθεσίας, που εφόσον εφαρμοστούν όπως προβλέπεται μπορούν να μειωθούν οι κίνδυνοι ατυχημάτων, να αυξηθεί η ασφάλεια και τέλος να υπάρξει ανθρώπινο, οικονομικό αλλά και κοινωνικό όφελος.

6.1. Βασικές διαδικασίες ασφάλειας και υγείας

Οι βασικές διαδικασίες για την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων είναι:

6.1.1. Ενημέρωση εργαζομένων

Ο εργοδότης ή ο τεχνικός ασφάλειας οφείλουν να ενημερώσουν λεπτομερώς, όλους τους εργαζομένους πριν την έναρξη της απασχόλησής τους, για την φύση και την μέθοδο της εργασίας τους, τους κινδύνους απ' αυτήν για την ασφάλεια και την υγεία τους και τα απαραίτητα ομαδικά και ατομικά μέτρα προστασίας και αποφυγής των κινδύνων αυτών.

6.1.2. Αναφορά εργατικών ατυχημάτων

Ο εργοδότης υποχρεούται:

- Να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος εντός 24 ωρών όλα τα εργατικά ατυχήματα και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που

μπορούν να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος.

- Να τηρεί ειδικό βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο να αναγράφονται τα αίτια και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών. Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων συμβάντων, καταχωρούνται στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 6 (παράγραφος 1) και του άρθρου 9 (παράγραφος 1) του Ν. 1568/85.
- Να τηρεί κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών.

6.1.3. Έκτακτες ανάγκες

Ο εργοδότης οφείλει:

- Να συνδράμει τον τεχνικό ασφάλειας στην εποπτεία του για την εκτέλεση ασκήσεων και στη μέριμνά του για ετοιμότητα αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών.
- Να λαμβάνει όσον αφορά τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από εργαζόμενους τα αναγκαία μέτρα τα οποία θα είναι προσαρμοσμένα στο μέγεθος και στη φύση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης και θα λαμβάνουν υπόψη τα άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα.
- Να οργανώνει την κατάλληλη υποδομή και να εξασφαλίζει τις κατάλληλες
- διασυνδέσεις με αρμόδιες εξωτερικές υπηρεσίες προκειμένου να αντιμετωπισθούν άμεσα θέματα πρώτων βοηθειών, επείγουσας ιατρικής περίθαλψης, διάσωσης και πυρασφάλειας.
- Να ελέγχει τις εγκαταστάσεις και τα μέσα παροχής πρώτων βοηθειών τακτικά, όσον αφορά την πληρότητα και την ικανότητα χρησιμοποίησής τους.
- Να ορίζει τους εργαζόμενους που είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των μέτρων που αφορούν τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από τους εργαζόμενους. Αυτοί οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν λάβει κατάλληλη επιμόρφωση να είναι επαρκείς σε αριθμό και να τίθεται στη διάθεσή τους το κατάλληλο υλικό, ανάλογα με το μέγεθος και τους ειδικούς κινδύνους της επιχείρησης και της εγκατάστασης. Να λαμβάνει όσον αφορά τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια και την εκκένωση των χώρων από εργαζόμενους τα αναγκαία μέτρα τα οποία θα είναι προσαρμοσμένα στο μέγεθος και στη φύση των δραστηριοτήτων της

επιχείρησης και θα λαμβάνουν υπόψη τα άλλα πρόσωπα που είναι παρόντα.

- Σε καθορισμένο σημείο του εργοταξίου, γνωστό σε όλους τους εργαζόμενους, υπάρχουν τα τηλέφωνα επικοινωνίας με τις σημαντικότερες αρμόδιες τοπικές αρχές καθώς και τα τηλέφωνα άμεσης ανάγκης

6.2. Οδηγίες ασφαλούς εργασίας και αποφυγής κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία στο εργοτάξιο

Δίδονται παρακάτω κανόνες και οδηγίες πρόληψης και αποφυγής ατυχημάτων κατά την εκτέλεση εργασιών στο εργοτάξιο, καθώς και κανόνες και οδηγίες προάσπισης της Υγείας των εργαζομένων, των περιοίκων και των περαστικών.

6.2.1. Οι κανόνες και οι οδηγίες χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- Γενικοί κανόνες και γενικές οδηγίες για την αποφυγή ατυχημάτων που αφορούν όλες τις εργασίες και όλους τους εργαζομένους, σε όλη την διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών.
- Ειδικοί κανόνες και ειδικές οδηγίες για την αποφυγή ατυχημάτων που αφορούν συγκεκριμένες εργασίες.
- Οδηγίες για την αποφυγή κινδύνων για την Υγεία.

6.2.1.1. Γενικές οδηγίες – Κανόνες για την αποφυγή ατυχημάτων

- Στο εργοτάξιο πρέπει να τηρείται Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας όπου θα αναγράφεται κάθε συμβάν σχετικό με την ασφάλεια και όλα τα στοιχεία που προβλέπει η σχετική νομοθεσία.
- Τα αποδεικτικά στοιχεία, άδειες, εγκρίσεις, αποτελέσματα επιθεωρήσεων κλπ. και τα εγχειρίδια λειτουργίας κάθε μηχανικού μέσου που χρησιμοποιείται στο εργοτάξιο, θα πρέπει να ευρίσκονται στο εργοτάξιο και να είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.
- Θα πρέπει να υπάρχουν σε συγκεκριμένο και εμφανές σημείο του εργοταξίου, γνωστό στους υπευθύνους κάθε βάρδιας και στους φύλακες, πληροφορίες για τις Αρχές της περιοχής, Υπηρεσίες και Στρατιωτικά Κλιμάκια, για εξασφάλιση συμπαράστασης σε ειδικές επικίνδυνες καταστάσεις. Επίσης θα πρέπει να υπάρχουν τα τηλέφωνα όλων των υπευθύνων του έργου.
- Θα πρέπει να υπάρχει φαρμακείο στο εργοτάξιο για παροχή πρώτων

βοηθειών.

- Θα πρέπει να υπάρχει ένα κατάλληλο όχημα που θα είναι δυνατό να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση ανάγκης, ως ασθενοφόρο.
- Να υπάρχει ειδική σήμανση, όπως προσδιορίζεται στο ΠΔ 105/95, τη σημασία της οποίας να γνωρίζουν οι εργαζόμενοι, για κάθε επικίνδυνο σημείο.
- Σε όλες τις ώρες λειτουργίας του εργοταξίου υπεύθυνα άτομα, δηλαδή άτομα που έχουν τα κατά νόμο προσόντα και τη σχετική ικανότητα, να παρίστανται για επίβλεψη και επιθεώρηση της εργασίας των συνεργείων. Ο αριθμός των ατόμων θα πρέπει να είναι ικανός να καλύψει την ανάγκη επίβλεψης και επιθεώρησης όλων των εργασιών που εκτελούνται συγχρόνως σε όλη την έκταση του εργοταξίου. Οι υπεύθυνοι να γνωρίζουν τους κανόνες ασφαλείας και να καθοδηγούν τους εργαζομένους για την αποφυγή επικινδύνων καταστάσεων. Να ενημερώνουν για κάθε συμβάν τον επικεφαλής του Εργοταξίου ο οποίος θα συμπληρώνει, όταν απαιτείται, το Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας.
- Οι εργαζόμενοι για πρώτη φορά στο εργοτάξιο να ενημερώνονται από τον εργολάβο, για τους κινδύνους τους συνυφασμένους με την εργασία τους. Να γίνεται επανάληψη της ενημέρωσης κάθε φορά που θεωρείται από τον υπεύθυνο απαραίτητο, ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να είναι γνώστες αυτών
- Αν το εργοτάξιο απασχολήσει πάνω από 100 άτομα να ενημερωθούν οι εργαζόμενοι ότι δικαιούνται να συγκροτήσουν επιτροπή ασφαλείας και υγείας.
- Κάθε εργασία μη ειδικά αναφερομένη να εκτελείται με προσοχή και να μην εκτίθεται σε κίνδυνο κανένας εργαζόμενος (ούτε ο εργαζόμενος στην εργασία αυτή ούτε άλλο άτομο).
- Όπου απαιτείται να υπάρχει η προβλεπόμενη σήμανση.
- Να υπάρχει ικανοποιητικός φωτισμός σε όλες τις θέσεις εργασίας και στους χώρους μετακίνησης σε όλη τη διάρκεια των εργασιών.
- Αν απαιτείται ρίψη αντικειμένων από ευρισκόμενο υψηλά σημείο, σε χαμηλότερο επίπεδο, ο επικίνδυνος χώρος να φυλάσσεται από επιτηρητή και να φράσσεται με ασφάλεια. Να προηγηθεί ειδοποίηση από τον επιτηρητή σε όλους τους εργαζομένους.
- Οι εργαζόμενοι να ειδοποιούν αμέσως τον εργοδότη ή τον προϊστάμενο του

- εργοταξίου για οτιδήποτε αντιληφθούν που δύναται να προκαλέσει ατύχημα.
- Ο εργοδότης ή ο εκπρόσωπος του υποχρεούται σε περίπτωση ατυχήματος να ειδοποιεί τις αρχές και να μεριμνήσει ο ίδιος για την παροχή πρώτων βοηθειών.
 - Σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών να διακόπτονται οι εργασίες που παρεμποδίζονται. Με την αποκατάσταση των ασφαλών συνθηκών, οι εργασίες επαναλαμβάνονται. Πριν από την επανάληψη των εργασιών να επιθεωρηθούν οι βοηθητικές κατασκευές ως προς την αντοχή, τη σταθερότητα και τα μέτρα ασφαλείας.
 - Η ενδυμασία να είναι κατάλληλη για το εργοτάξιο και πλήρης. Τα παπούτσια να είναι στερεά. Απαγορεύονται τα πέδιλα, σαγιονάρες, πάνινα. Θα πρέπει όλοι οι εργαζόμενοι να φέρουν πλήρη αμφίεση. Δεν επιτρέπεται η παραμονή και η εργασία στο εργοτάξιο χωρίς πλήρη αμφίεση.

6.2.1.2. Ειδικός εξοπλισμός ατομικής προστασίας

Σε επικίνδυνες εργασίες, ειδικά όταν η πλήρης εξάλειψη του κινδύνου δεν είναι δυνατή να χρησιμοποιείται υποχρεωτικά κατάλληλος εξοπλισμός ατομικής προστασίας που πρέπει να παρέχει ο εργοδότης. Οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν την ύπαρξη του εξοπλισμού, τη θέση αποθήκευσης του και τον τρόπο χρήσης του, πριν αρχίσουν την εργασία τους, μετά από κατάλληλη ενημέρωση από υπεύθυνο άτομο, ορισμένο από τον εργοδότη.

Ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας, όταν δεν χρησιμοποιείται, να φυλάσσεται και να συντηρείται. Ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας, ενδεικτικά αναφέρεται στο ΠΔ 396/94, και μπορεί να είναι : ειδικός σκούφος ή κράνος, προσωπίδα (μάσκα) ή γυαλιά, ωτοασπίδες, ειδικά γάντια, πέτσινη ποδιά, ζώνες και παπούτσια ασφαλείας, κλπ.

6.2.1.3. Εργασίες σε θέσεις εκτεθειμένες σε κίνδυνο πτώσης.

- Με την κατασκευή ικριωμάτων, καταλλήλων δαπέδων εργασίας, επαρκώς προστατευμένων, σταθερά στερεωμένων και με τα κατάλληλα κιγκλιδώματα να προστατεύονται οι εργαζόμενοι από τον κίνδυνο πτώσης.
- Οι τάφροι φυλάξεως άσβεστου να φέρουν στηθαίο.

- Αν απαιτείται εργασία σε θέσεις που παρ' όλα τα ληφθέντα μέτρα (κιγκλιδώματα, επίπεδα εργασίας) ο κίνδυνος πτώσης παραμένει τότε τα άτομα που θα αναλάβουν την εργασία αυτή να προστατεύονται με ατομικά μέσα. Τα μέσα αυτά είναι :
 - ο Αξιόπιστη αναρριχητική ζώνη (μπωντριέ) του εμπορίου κατάλληλα προσαρμοσμένη στη λεκάνη τους.
 - ο Καινούργιο και άφθαρτο αναρριχητικό σχοινί πρόσφατης κατασκευής (με πιστοποιητικό χρονολογίας κατασκευής μικρότερο της διετίας)
 - ο Με κατάλληλο εξοπλισμό από κρίκους (καραμπίνερ ασφαλείας και οκτάρια)
 - ο Προϋποθέσεις εκτέλεσης της εγκυμονούσης κίνδυνο εργασίας είναι :
 - ο Ύπαρξη ασφαλιστή, δηλαδή ατόμου που θα ασφαλίζει μέσω του αναρριχητικού σχοινιού τον εργαζόμενο.
 - ο Ύπαρξη σταθερών και ασφαλών σημείων ασφάλισης.
 - ο Προηγούμενη εκπαίδευση του εκτιθέμενου στον κίνδυνο ατόμου και του ασφαλιστή από διπλωματούχο εκπαιδευτή αναρρίχησης. Αν ο εργολήπτης ή εργοδότης δεν είναι βέβαιοι για την ολοκληρωμένη εκπαίδευση και των δύο ατόμων επιβάλλεται η παρουσία του εκπαιδευτή αναρρίχησης καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της εργασίας. Ως εργασία εκτεθειμένη σε κίνδυνο πτώσης λογίζεται και η εργασία εντός καλάθιού ανυψωτικού μηχανήματος.

6.2.1.4. Μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία.

- Να πληρούν προβλεπόμενες από τους Νόμους ή τους Κανονισμούς διατάξεις ασφαλείας. Να συνοδεύονται από εγχειρίδια οδηγιών λειτουργίας, συντήρησης και ασφαλείας στην ελληνική γλώσσα. Σε περίπτωση χειρισμού ή συντήρησης μηχανήματος από αλλοδαπό τα εγχειρίδια να είναι μεταφρασμένα και στη γλώσσα του χρήστη ή του συντηρητή. Όλες οι ενδείξεις λειτουργίας και ασφαλείας να αναγράφονται επίσης στα ελληνικά. Να είναι σε καλή κατάσταση δυνάμενα να χρησιμοποιηθούν.
- Να ελέγχονται και να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- Να καθορισθεί συγκεκριμένη θέση για τη φύλαξη των, όταν δεν χρησιμοποιούνται.

- Οι θέσεις λειτουργίας των να επιτρέπουν την προσέγγιση των χειριστών και τη σωστή λειτουργία.
- Να μη δημιουργούν, σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους, κινδύνους, όταν χρησιμοποιούνται από αναθυμιάσεις, εκπομπές σκόνης, θόρυβο, δονήσεις, καυσαέρια. Η καλή κατάσταση αυτών να ελέγχεται ώστε να τηρούνται οι προδιαγραφές.
- Να τίθενται, μετά την παύση εργασίας, εκτός λειτουργίας, και να παραμένουν χωρίς φορτίο. Η θέση τους να είναι ασφαλής.
- Σε περίπτωση τακτικής ή μη προβλεπόμενης συντήρησης, επισκευής, καθαρισμού ή ρύθμισης να ακινητοποιούνται και να διακόπτεται η παροχή ενέργειας ή ηλεκτρικής τάσης. Να υπάρχουν ενδεικτικές πινακίδες αποφυγής θέσης σε λειτουργία.
- Οι χρησιμοποιούμενες συσκευές και τα μηχανήματα ανύψωσης να έχουν την απαραίτητη αντοχή για την χρήση που προορίζονται, να εγκατασταθούν και να χρησιμοποιούνται σωστά και σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους. Να φέρουν ένδειξη του ανώτατου επιτρεπόμενου φορτίου. Να ελέγχονται και να συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.
- Οι οικοδομικοί γερανοί και τα καλάθια ανύψωσης προσωπικού σε ειδικές θέσεις, να τοποθετούνται σε οριζόντια και επίπεδη θέση. Η ευστάθεια τους να εξασφαλίζεται διαρκώς, ακόμη και όταν δεν λειτουργούν. Όπου χρειάζεται να τοποθετείται κατάλληλο υπόβαθρο για καλύτερη στήριξη.
- Η στάση και στάθμευση των οικοδομικών γερανών, καλάθιων ανύψωσης ή άλλων μηχανημάτων μεγάλου ύψους να γίνεται σε χώρο ελεύθερο από εναέριους ηλεκτρικούς αγωγούς ή άλλα εμπόδια.

6.2.1.5. Χειριστές - ελεγκτές.

- Να είναι άτομα άνω των 18 ετών, με εμπειρία και κατάλληλη άδεια. Θα πρέπει να είναι γνώστες του μηχανήματος και των κινδύνων χρήσης του.
- Οι χειριστές μηχανημάτων να είναι άτομα υγιή (καλή όραση, ακοή) και να έχουν εμπειρία.
- Οι υπεύθυνοι για τον έλεγχο ασφαλούς χρησιμοποίησης και λειτουργίας των μηχανημάτων να έχουν την κατάλληλη εξειδίκευση.

6.2.1.6. Μεταφορές με μηχανήματα.

- Τα μηχανήματα έργων να έχουν πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας, να συνοδεύονται με άδεια κυκλοφορίας και αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.
- Η φόρτωση, εκφόρτωση και μεταφορά υλικών ή αντικειμένων, με ευθύνη του οδηγού ή χειριστή και του επιβλέποντος την εργασία, να εξασφαλίζει τη σταθερότητα των μεταφερομένων υλικών ή αντικειμένων και να γίνεται κατά τρόπον που να μην εκτίθενται σε κίνδυνο πρόσωπα ή άλλα αντικείμενα ή κατασκευές λόγω πτώσεως, κυλίσεως ή ανατροπής των
- Τα μηχανήματα και οι συσκευές αποκομιδής, πριν χρησιμοποιηθούν από κάθε φυλακή (βάρδια) εργασίας, να επιθεωρούνται από κατάλληλο πρόσωπο στο οποίο έχει ανατεθεί η εργασία αυτή. Να μη μεταφέρονται προμήθειες και υλικά μαζί με τους εργαζομένους στα οχήματα μεταφοράς προσωπικού, εκτός από τα μικρά εργαλεία χειρός. Η μεταφορά επιμήκους ή ογκώδους υλικού ή μηχανικού εξοπλισμού, θα πρέπει να γίνεται μόνο με πλατφόρμες και να λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα (πρόσδεση, σφήνωση) για την ασφαλή διακίνησή του.
- Να απαγορευθεί η παραμονή προσώπων πλησίον του χώρου διακίνησης υλικού.
- Η στοίβαξη να εξασφαλίζει ότι δεν θα συμβεί πτώση αντικειμένων. Αν γειτνιάζει με περιοχή κυκλοφορίας ή εργασίας προσωπικού να ληφθούν κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφευχθεί ατύχημα.
- Τα δοχεία μεταφοράς υγρών σε υψηλή θερμοκρασία ή πίσσας ή γενικά επικινδύνων υλικών (άσβεστος, οξέα, καύσιμα, χημικά) να μη είναι γεμάτα και κατά προτίμηση να είναι σφραγισμένα.

6.2.1.7. Χειρωνακτικές μεταφορές.

- Στις μεταφορές με τα χέρια επικινδύνων αντικειμένων επιβάλλεται να χρησιμοποιούνται γάντια.
- Τα δοχεία μεταφοράς υγρών σε υψηλή θερμοκρασία ή πίσσας ή γενικά επικινδύνων υλικών (άσβεστος, οξέα, καύσιμα, χημικά) να μη είναι γεμάτα και κατά προτίμηση να είναι σφραγισμένα.
- Η μεταφορά αντικειμένων ειδικών προδιαγραφών (επιμήκη, βαρέα) από ένα ή περισσότερα άτομα, να εκτελείται με προσοχή, ώστε να μη καταπέσουν και

δημιουργήσουν ατύχημα. Αν απαιτείται να υπάρχει άτομο για συντονισμό.

- Όταν εκτελείται εργασία σε υψηλό σημείο οι εργαζόμενοι στο έδαφος ή σε άλλα χαμηλότερα σημεία κινδυνεύουν από πτώση αντικειμένων. Πρέπει λοιπόν να προειδοποιούνται με κατάλληλη σήμανση και να δυσχεραίνεται η προσέγγιση τους με περιφράγματα.

6.2.2. Ειδικές οδηγίες.

Ειδικές οδηγίες που πρέπει να ακολουθηθούν είναι:

6.2.2.1. Εκσκαφές - διαμορφώσεις.

Πριν από τις εκσκαφές – διαμορφώσεις:

- Να ερευνηθεί η ύπαρξη στον χώρο του εργοταξίου, δικτύων ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφώνου, φωταερίου, ύδατος και λοιπών εγκαταστάσεων ή πηγών ενέργειας. Να γίνει η κατά περίπτωση απαιτούμενη απομόνωση ή μεταφορά των.

Κατά τις εκσκαφές – διαμορφώσεις:

- Οι ευρισκόμενοι κοντά στις εκσκαφές μαντρότοιχοι, ιστοί, φανοστάτες, δένδρα και άλλα αντικείμενα, εφ' όσον κλονίζονται από την εκσκαφή ή εφ' όσον υπάρχει αυτός ο κίνδυνος, να στηριχθούν με αντερείσματα μέχρι του τέλους των εργασιών ή σε περίπτωση ανάγκης να κατεδαφιστούν ή να απομακρυνθούν προσωρινά.
- Να γίνει αντιστήριξη των πρανών της εκσκαφής και των καταστρωμάτων των παρακειμένων οδών.
- Τα πρανή ορυγμάτων και οι αντιστηρίξεις των να επιθεωρούνται καθημερινώς από αρμόδιο έμπειρο άτομο, που θα ορίζεται από τον εργολήπτη, και τα αποτελέσματα να γράφονται εις το Ημερολόγιο Μέτρων Ασφαλείας.
- Μέχρι να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας να απαγορευθεί η κάθοδος εργαζομένων εις την εκσκαφή.
- Να ληφθούν οι απαραίτητες προφυλάξεις για την πρόληψη του κινδύνου πτώσης ατόμων, με την κατασκευή, αναχωμάτων, περιφράξεων. Οι διαβάσεις επάνω από τάφρους να είναι στερεές και να φέρουν κιγκλιδώματα.
- Να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε σε να μη δημιουργηθεί ατύχημα σε περίπτωση εισροής υδάτων εντός του σκάμματος.

Αποφυγή πτώσης αντικειμένων στην εκσκαφή

- Τα προϊόντα της εκσκαφής, ο εξοπλισμός, καθώς και ο χώρος στάθμευσης οχημάτων να ευρίσκονται σε απόσταση από τις εκσκαφές. Όπου είναι απαραίτητο, να κατασκευασθούν και κατάλληλες περιφράξεις.
- Να κατασκευασθούν κράσπεδα στα χείλη κάθε εκσκαφής, για την παρεμπόδιση πτώσης υλικών, εργαλείων και λοιπών αντικειμένων εντός αυτής.
- Αν κατά την εκσκαφή βρεθεί νερό, να αντληθεί και να διοχετευθεί σε υπόνομο ή άλλο κατάλληλο αποδέκτη. Άντληση απαιτείται και για τα νερά της βροχής. Σε περίπτωση ισχυρής βροχόπτωσης να διακόπτονται οι εργασίες σε σκάμμα.

6.2.2.2. Σκυροδετήσεις.

- Τα οχήματα προσκόμισης έτοιμου σκυροδέματος και κονιαμάτων να τοποθετούνται σε οριζόντια και επίπεδη θέση και να εξασφαλίζεται το ελεύθερο άνοιγμα των βραχιόνων (ποδαρικών) στήριξης ώστε να σταθεροποιούνται με ασφάλεια. Όπου χρειάζεται να τοποθετείται κατάλληλο υπόβαθρο για καλύτερη στήριξη.
- Η στάση και στάθμευση των αυτοκινήτων και αντλιών να γίνεται σε χώρο ελεύθερο από εναέριους ηλεκτρικούς αγωγούς.

6.2.2.3. Εργασία εντός του εργοταξίου.

Κατασκευή διαδρόμων και δαπέδων εργασίας

- Αν η επιφάνεια του δαπέδου είναι ολισθηρή να τροποποιείται σε τραχεία. Οι εργαζόμενοι να φορούν αντιολισθηρά υποδήματα. Να ελέγχεται η κατάσταση των δαπέδων εργασίας σε τακτά διαστήματα.
- Όπου απαιτείται πεζογέφυρα ή άλλου είδους διάβαση ευρισκόμενη σε ύψος άνω του 0,75 μέτρου να υπάρχει και στηθαίο. Αν το δάπεδο της διάβασης είναι επικλινές να προβλεφθεί τοποθέτηση εγκαρσίων στοιχείων, όπως πήχων προς αποφυγή ολισθήσεως.
- Οι διαβάσεις πεζών να έχουν το προβλεπόμενο πλάτος ανάλογα με την κίνηση (μεταφορά φορτίων ή όχι).

Κίνηση σε σκάλες

- Οι σκάλες να φωτίζονται και να μην περιορίζεται το πλάτος τους με την τοποθέτηση αντικειμένων σ' αυτές. Κατά την άνοδο / κάθοδο με χρήση κινητής σκάλας να μη μεταφέρονται αντικείμενα με τα χέρια.
- Κατά την κίνηση σε κινητές σκάλες δεν επιτρέπεται να μεταφέρονται στα χέρια εργαλεία. Οι σκάλες να έχουν αντοχή και να συντηρούνται σωστά. Να χρησιμοποιούνται σωστά, στα κατάλληλα σημεία και σύμφωνα με τη χρήση για την οποία προορίζονται

Ανύψωση

- Κάθε συσκευή και εξάρτημα ανύψωσης να φέρει ευκρινώς ένδειξη του ανώτατου επιτρεπόμενου φορτίου , σύμφωνα με τις εγκρίσεις που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία. Οι συσκευές ανύψωσης δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους προορίζονται.

6.2.2.4. Ηλεκτρικό ρεύμα.

- Πριν από την έναρξη εργασιών να εξετασθούν αν υπάρχουν πλησίον του εργοταξίου αγωγοί ηλεκτρικού ρεύματος της ΔΕΗ. Αν το αποτέλεσμα είναι θετικό να ληφθούν μέτρα ασφαλείας από κοινού με την ΔΕΗ.
- Δεν πρέπει να κινούνται υψηλά οχήματα - μηχανήματα σε περιοχές που υπάρχουν εναέρια ηλεκτρικά δίκτυα ή εγκαταστάσεις της ΔΕΗ και καθιστούν τη διέλευση επικίνδυνη. Σε περίπτωση αδυναμίας είτε αποφυγής της κίνησης, είτε εκτροπής των καλωδίων, είτε θέσεως αυτών εκτός ηλεκτρικής τάσης να μελετηθεί ο τρόπος κίνησης από τον επιβλέποντα μηχανικό.

6.2.2.5. Περίληψη πυρκαγιάς.

- Να τοποθετηθούν πυροσβεστικά μέσα ελεγμένα στα σημεία που υπάρχει κίνδυνος πρόκλησης πυρκαγιάς. Η χρήση των μέσων να είναι γνωστή σε όλους τους εργαζόμενους.
- Τα εύφλεκτα υλικά που απαιτείται να αποθηκεύονται ή να χρησιμοποιούνται στο εργοτάξιο, να τοποθετηθούν σε ειδικές θέσεις ασφαλείς, απομονωμένες από χώρους που μπορεί να δημιουργηθεί σπινθήρας ή άλλη εστία αναφλέξεως.
- Να απαγορευθεί το κάπνισμα και οι εργασίες με φλόγα σε επικίνδυνες

περιοχές.

- Να απαγορευθούν φωτιές για θέρμανση των εργαζομένων.
- Να απαγορευθεί η εκτέλεση συγκολλήσεων πλησίον άλλων ατόμων ή εύφλεκτων υλικών
- Να αποφεύγεται η ταυτόχρονη εκτέλεση ηλεκτροσυγκολλήσεων ή οξυγονοκολλήσεων ή εργασιών με χρήση φλόγας (απομάκρυνση ή καταστροφή υλικών με φλόγιστρα, θέρμανση σωληνώσεων για κουρμπάρισμα και άλλες) κοντά σε περιοχές που χρησιμοποιούνται χημικά ή εύφλεκτα υλικά.

6.2.3. Οδηγίες για την αποφυγή κινδύνων για την υγεία

Οι οδηγίες ανά κατηγορία για την αποφυγή κινδύνων είναι:

6.2.3.1. Εργασίες επικίνδυνες για την υγεία.

Προδιαγραφές μηχανημάτων

- Τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα και συσκευές να μη δημιουργούν, σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους, κινδύνους από αναθυμιάσεις, εκπομπές σκόνης, θόρυβο, δονήσεις, καυσαέρια. Η καλή κατάσταση αυτών να ελεγχθεί και να ελέγχεται περιοδικά ώστε να τηρούνται οι προδιαγραφές.

Δυσμενές περιβάλλον

- Σε περίπτωση δυσμενών καιρικών συνθηκών να διακόπτονται οι εργασίες που παρεμποδίζονται. Με την αποκατάσταση των ασφαλών συνθηκών, οι εργασίες επαναλαμβάνονται. Πριν από την επανάληψη των εργασιών να επιθεωρηθούν οι βοηθητικές κατασκευές ως προς την αντοχή, την σταθερότητα και τα μέτρα ασφαλείας.
- Να παρέχεται υπό του εργολήπτη αδιάβροχος ιματισμός με κάλυμμα κεφαλής για εργαζόμενους υπό βροχή .

Αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών

- Για την αντιμετώπιση επειγόντων περιστατικών να υπάρχει πρόχειρο φαρμακείο και χώρος ιατρείου με δυνατότητα παροχής πρώτων βοηθειών. Να υπάρχει σε εμφανές σημείο του ιατρείου το τηλέφωνο και η διεύθυνση της τοπικής υπηρεσίας παροχής Α' Βοηθειών

Πρόληψη για υγιεινή διαβίωση

- Να υπάρχουν χώροι υγιεινής. Για τους χώρους αυτούς και για το νερό (πόσιμο και για καθαριότητα) να εφαρμόζονται οι Υγειονομικές Διατάξεις του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.
- Στον χώρο του διαλείμματος ή σε άλλο ειδικό χώρο να υπάρχει τρόπος για τη διατήρηση του φαγητού των εργαζομένων.
- Η θερμοκρασία στους χώρους εργασίας να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου οργανισμού κατά το χρόνο εργασίας
- Όταν για λόγους υγείας ή ασφάλειας απαιτείται, να απαγορεύεται στους ασχολούμενους να τρώνε και να πίνουν ή να καπνίζουν στους χώρους εργασίας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Παρά τα αξιόλογα μέτρα, κυρίως νομοθετικού περιεχομένου, που έχουν παρθεί τα τελευταία χρόνια για την βελτίωση των συνθηκών εργασίας στον κλάδο των κατασκευών, οι εργαζόμενοι αισθάνονται ανασφαλείς, γεγονός που πρέπει να προβληματίζει τους υπεύθυνους φορείς. Σε μια περίοδο, όπως αυτή που διανύουμε, όπου οι εργαζόμενοι έχουν να αντιμετωπίσουν αλλαγές που σχετίζονται με τα πρότυπα της εργασίας, την αυτονομία της και το περιεχόμενό της, θα πρέπει να εξασφαλιστεί για αυτούς ένας χώρος εργασίας που να διασφαλίζει την υγεία και την ασφάλειά τους, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην πρόκληση μιας αυξημένης ανταγωνιστικότητας.

Μπορεί η εικόνα που παρουσιάζει ο εργασιακός χώρος των κατασκευών να έχει βελτιωθεί αισθητά τα τελευταία χρόνια, οι εργαζόμενοι όμως, συνεχίζουν να απειλούνται από πληθώρα κινδύνων κατά την εργασία τους. Η αντίληψη των εργαζομένων ότι εκτίθενται σε κινδύνους όσον αφορά την υγεία και την ασφάλειά τους λόγω της εργασίας που εκτελούν, έχει βελτιωθεί με τα χρόνια. Ωστόσο υπάρχουν ακόμα πολλά προβλήματα που σχετίζονται με την εργασία στον κλάδο. Τα ατυχήματα, οι μυοσκελετικές παθήσεις και η γενική κόπωση παρουσιάζουν αύξηση.

Οι καλές συνθήκες εργασίας είναι συνυφασμένες με την ασφάλεια, την ποιότητα και την αξιοπρέπεια στην εργασία. Η επένδυση στα θέματα ασφαλείας αποδίδει στις επιχειρήσεις πολλαπλάσια. Μια σωστή οργάνωση εργασίας και ένα ασφαλές και υγιές εργασιακό περιβάλλον είναι παράγοντες που επηρεάζουν όχι μόνο την ζωή των εργαζομένων, αλλά και τις επιδόσεις των επιχειρήσεων και την οικονομική ζωή της χώρας. Οι κακές συνθήκες εργασίας μεταφράζονται σε απώλεια χρόνου εργασίας λόγω εργατικών ατυχημάτων ή προβλημάτων υγείας κυρίως από επαγγελματικές ασθένειες, σε δαπάνες αποζημιώσεων και αποκατάστασης βλαβών από τις ανωτέρω αιτίες, κ.λ.π. Ακόμη χειρότερα, μπορεί να προκαλέσει θανατηφόρους ακρωτηριασμούς, μόνιμες και πρόσκαιρες ανικανότητες για εργασία και πολύ πόνο.

Με την βελτίωση των συνθηκών εργασίας δημιουργείται ένα αρμονικό εργασιακό περιβάλλον χωρίς προστριβές και χαμένο χρόνο εργασίας, μειώνεται ο αριθμός των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών και επομένως οι δαπάνες που αυτά συνεπάγονται. Τέλος αυξάνεται η αποδοτικότητα και η παραγωγικότητα των εργαζομένων και της ίδιας της επιχείρησης. Όπως είναι

λοιπόν, σαφές, ωφελούνται και οι εργαζόμενοι αλλά και οι εργοδότες και η πολιτεία. Επέρχεται μείωση δαπανών των ασφαλιστικών ταμείων και εργασιακή ειρήνη στις κατασκευαστικές επιχειρήσεις.

Για να επιτευχθεί η βελτίωση των συνθηκών εργασίας, απαιτείται συνδυασμός διαφόρων μεθόδων και παρεμβάσεων με την νομοθεσία, με ειλικρινή κοινωνικό διάλογο, με οικονομικά ή και με άλλα κίνητρα, με ορθή εκπαίδευση των εργοδοτών και των εργαζομένων με την συνεργασία όλων των εμπλεκομένων φορέων (κρατικών αρχών, κοινωνικών εταίρων, ασφαλιστικών ταμείων, κλπ.).

Η ενίσχυση της γενικότερης κοινωνικής αποδοχής της πρόληψης γίνεται με δύο τρόπους. Πρώτον, με την ενίσχυση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την βελτίωση των γνώσεων όσον αφορά τους επαγγελματικούς κινδύνους και των δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης και πρόβλεψης νέων κινδύνων και δεύτερον, με μια καλύτερη εφαρμογή του ισχύοντος κοινωνικού δικαίου. Όσον αφορά το τελευταίο σημείο, σημαντική και αποφασιστική είναι η συμβολή των υπηρεσιών πρόληψης των επιθεωρήσεων εργασίας στην επιτυχία των προγραμμάτων πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

Η ισχύουσα νομοθεσία προσπαθεί να καλύψει τα θέματα ασφαλείας και υγείας της εργασίας λαμβάνοντας υπόψη και τις συνεχείς οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές του παρόντος και του μέλλοντος. Όσον αφορά την προσαρμογή του νομικού πλαισίου, είναι απαραίτητη η συνεχής προσαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας στην εξέλιξη των επιστημονικών γνώσεων, της τεχνικής προόδου και του κόσμου εργασίας. Το ισχύον νομικό πλαίσιο, χαρακτηρίζεται ως πολύπλοκο και δυσνόητο και προτείνεται να απλουστευτεί και να εκλογικευτεί, τόσο με την κωδικοποίηση των υπάρχουσών οδηγιών όσο και με την εκπόνηση νέων.

Η συγκριτική αξιολόγηση και ο προσδιορισμός των βέλτιστων πρακτικών, η προβολή και η ανάδειξή τους, η ανάπτυξη της συναισθηματικής κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων και η χρήση οικονομικών κινήτρων είναι πρωτοβουλίες προς την σωστή κατεύθυνση.

Η πρόληψη απαιτεί γνώση και μεθοδικότητα αποτελεί οικονομία κοινωνικών πόρων. Η κοινωνική διάσταση του προβλήματος, η ανάδειξη της ουσίας και η φυσιογνωμία του ασφαλιστικού και υγειονομικού συστήματος, που είναι η πρόληψη και η διαπίστωση, εκτός του ότι η πρόληψη κοστίζει λιγότερο από την θεραπεία, πρέπει να οδηγήσουν στην δόμηση ενός συνολικού προληπτικού συστήματος σε επιστημονική βάση, με ευελιξία και αποτελεσματικές δράσεις προστασίας της υγείας

και του αισθήματος της ασφάλειας.

Το γεγονός ότι τα εργατικά ατυχήματα βρίσκονται σε απαράδεκτα υψηλά επίπεδα και, δείχνει ότι η βελτίωση της υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας δεν μπορεί να επιτευχθεί πλέον, μόνο μέσω περαιτέρω ενίσχυσης της νομοθεσίας, αλλά και με την θεσμοθέτηση κινήτρων ώστε οι επιχειρήσεις να βελτιώσουν την υγιεινή και ασφάλεια των χώρων εργασίας. Τα κίνητρα, λοιπόν, θα πρέπει να απευθύνονται σε αυτές, ώστε η ασφάλεια και η υγεία να θεωρούνται επένδυση και να επηρεάζουν θετικά τις αποφάσεις των επιχειρηματιών σε αυτόν τον τομέα. Έτσι η εφαρμογή των οικονομικών κινήτρων μπορεί να επιτύχει συγχρόνως την βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος και τον τεχνολογικό εξοπλισμό των επιχειρήσεων που θα τις καταστήσει περισσότερο ανταγωνιστικές, διασφαλίζονται παράλληλα θέσεις απασχόλησης.

Σημαντικό ρόλο στην πρόληψη της υγείας και ασφάλειας της εργασίας έχει η ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των εργαζομένων όσον αφορά τους κινδύνους που εμπεριέχονται στην εργασία τους. Η δημιουργία εργαζόμενων με συνείδηση ασφάλειας μπορεί να εξασφαλίσει την αναγκαία ποιότητα του εργασιακού χώρου, παρέχοντας έτσι ένα υγιεινό και ασφαλές εργασιακό περιβάλλον. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση των εργαζομένων πρέπει να αποτελούν κεντρικά σημεία στην πολιτική κάθε χώρας.

Ολοκληρώνοντας την παρούσα εργασία, θα πρέπει να τονιστεί ότι το θέμα Υγείας και Ασφάλειας των εργαζόμενων είναι τόσο ευρύ και πολύπλευρο, που φυσικά και δεν μπόρεσε να αναπτυχθεί πλήρως στις σελίδες που προηγήθηκαν.

Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι πρέπει να γίνουν πολλά ακόμα έως ότου οι εργαζόμενοι στον κλάδο των κατασκευών αλλά και γενικά να νιώσουν ασφαλείς στον χώρο εργασίας τους και για να γίνει αυτό απαιτείται η συμβολή όλων των αρμοδίων φορέων (εργαζομένων, εργοδοτών, εθνικών κυβερνήσεων, ευρωπαϊκών κοινωνικών οργάνων που κάτω από την συνεργασία και την αμοιβαία υποχώρηση, θα διεκδικήσουν ένα εργασιακό περιβάλλον που θα εγγυονεί τους λιγότερους δυνατόν κινδύνους και το μεγαλύτερο δυνατόν αίσθημα ασφάλειας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Μαρία Σ.Δόση-Σιββά (2007). *Ασφάλεια στα εργοτάξια*. Αθήνα: ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας (2008). *Θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας*. Αθήνα.

Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων (2001). *Γενική Δ/ση συνθηκών και υγιεινής της εργασίας, νομοθετήματα και εναρμόνιση του εθνικού μας δικαίου προς τις κοινοτικές οδηγίες για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων*. Αθήνα.

Υπουργείο Εργασίας (2009) *Συλλογή - Κωδικοποίηση εργατικής νομοθεσίας*. Αθήνα.

Αδαμάκης Ι. (2004). *Αξιολόγηση της νομοθεσίας για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας στην Ελλάδα*. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.

Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας (2008) *Εργαλεία διερεύνησης θεμάτων ασφάλειας και εργονομικών παραγόντων*. Αθήνα.

Κουτρούλης, Χαράλαμπος Γ., «Βιβλιογραφικές αναφορές – Παρουσίαση βιβλιογραφίας», <http://www.teiher.gr/users/kutrulis/Glosika/Vivliografies.htm> [προσπ. 23-11-2003].

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, <http://www.ypakr.gr> [προσπ. 06.12.2009]

Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας (ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε) της εργασίας, <http://www.elinyae.gr> [προσπ. 10.11.2009]

Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) <http://www.ika.gr> [προσπ. 15.11.2009]

Ευρωπαϊκή Ένωση <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/> [προσπ. 10.11.2009]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Ερωτηματολόγιο σταθμού ΜΕΤΡΟ συνοδευόμενο από το φωτογραφικό του υλικό.

1.ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
1	Το έργο έχει γνωστοποιηθεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες και υπάρχει η εκ των προτέρων Γνωστοποίηση αναρτημένη κατά τρόπο εμφανή στο εργοτάξιο;	☐		
2	Υπάρχει συντονιστής για θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκτέλεση του έργου και έχει αυτός τα προσόντα που απαιτούνται από την νομοθεσία;	☐		
3	Έχουν οριστεί Τεχνικοί Ασφαλείας και Ιατρός Εργασίας και έχουν τα προσόντα που απαιτούνται από την νομοθεσία;	☐		
4	Υπάρχουν καθορισμένες διαδικασίες για την συνεργασία μεταξύ εργολάβων, υπεργολάβων και αυτοαπασχολούμενων;	☐		
5	Οι εργαζόμενοι είναι ενήμεροι για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται όσον αφορά στην ασφάλεια και υγεία στο εργοτάξιο;	☐		
6	Υπάρχει Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας(Ε.Υ.Α.Ε.);		☐	ΥΠΑΡΧΕΙ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
7	Τα μέλη της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα;	☐		ΕΧΟΥΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΙ Ο ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΙΑΤΡΟΣ

				ΕΡΓΑΣΙΑΣ
8	Η Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας συνεδριάζει τακτικά και έχει ενεργό συμμετοχή;		☐	
9	Τα μέλη της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας ενημερώνονται για τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν;	☐		Ο ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ Ο ΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
10	Υπάρχει κατάλληλη και ικανοποιητική περιφράξη του χώρου εργασίας του εργοταξίου ώστε να επιτρέπεται η είσοδος μόνο σε πρόσωπα που έχουν σχετική άδεια;	☐		
11	Τηρείται Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ);	☐		
12	Έχει γίνει γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου;	☐		

2.ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
1	Υπάρχει βεβαίωση εξέτασης τύπου του επιλεγμένου κριώματος;	☐		
2	Σε αντίθετη περίπτωση έχει γίνει μελέτη υπολογισμού ευστάθειας και αντοχής;			
3	Υπάρχει σχέδιο για τη συναρμολόγηση και χρήση των κριωμάτων;		☐	
4	Η συναρμολόγηση, μετατροπή και η αποσυναρμολόγηση των κριωμάτων γίνεται από εργαζομένους με ειδική εκπαίδευση και πείρα, με την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου:	☐		

5	Υπάρχουν ασφαλή μέσα πρόσβασης προς τα ικριώματα, όπως κατάλληλες σκάλες στερεωμένες με ασφάλεια πάνω στα ικριώματα;	☐		
6	Υπάρχουν μέτρα αποτροπής του κινδύνου πτώσης κατά την πρόσβαση στο ικρίωμα;	☐		
7	Όλες οι βάσεις των ορθοστατών είναι εφοδιασμένες με κατάλληλα μεταλλικά πέλματα τα οποία εδράζονται πάνω σε κατάλληλα μαδέρια ή έχουν ληφθεί οποιαδήποτε άλλα μέτρα ώστε ν' αποφεύγεται η ολίσθηση ή βύθισή τους στο έδαφος;	☐		
8	Όλα τα κατακόρυφα ή οριζόντια στοιχεία του ικριώματος(ορθοστάτες, δοκοί ζεύξεως, διαζεύγματα, πλαίσια κλπ.) είναι τοποθετημένα κατάλληλα στη θέση τους;		☐	
9	Οι ορθοστάτες επεκτείνονται τουλάχιστον κατά 1,00μ πάνω από το τελευταίο δάπεδο εργασίας;	☐		
10	Τα ικριώματα συνδέονται ακλόνητα με το κτήριο ή άλλη μόνιμη κατασκευή με κατάλληλους και επαρκείς συνδέσμους ή έχουν ληφθεί άλλα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ευστάθεια τους;	☐		
11	Υπάρχουν κατάλληλα προστατευτικά κιγκλιδώματα και παραπέτα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια σε όλα τα άκρα τα οποία υπάρχει κίνδυνος πτώσης;	☐		
12	Τα κιγκλιδώματα ή παραπέτα έχουν τις κατάλληλες διαστάσεις και είναι τοποθετημένα ασφαλώς;	☐		

13	Υπάρχουν υγιή και ικανοποιητικής αντοχής δάπεδα (όπως π.χ. μαδέρια) σε όλο το πάτος της σκαλωσιάς, με ομαλή επιφάνεια ,τοποθετημένα και στερεωμένα έτσι ώστε ν' αποφεύγονται τα κενά, η μετατόπιση και η υπερβολικά κάμψη τους;	☐		
14	Τα δάπεδα των ικριωμάτων υπερβαίνουν το πέρασ των τοίχων κατά 0,60 εκατοστά;		☐	
15	Τα δάπεδα έχουν απαιτούμενο κατά περίπτωση πλάτος και φορτίζονται ανάλογα με την αντοχή τους;		☐	
16	Το κενό μεταξύ δαπέδου εργασίας και οικοδομής είναι μικρότερο των 0,30εκ.;		☐	
17	Υπάρχουν ευκρινείς προειδοποιητικές απαγορευτικές πινακίδες και έχουν τοποθετηθεί αποτελεσματικά εμπόδια που να αποτρέπουν τους εργαζομένους να χρησιμοποιούν ημιτελείς σκαλωσιές;	☐		
18	Απαγορεύεται η χρήση ικριωμάτων σε ιδιαίτερα κακές καιρικές συνθήκες(πολύ δυνατός άνεμος, ύελλα, κλπ.);		☐	
19	Αρμόδιο πρόσωπο επιθεωρεί τα ικριώματα πριν την έναρξη της εργασίας και σε τακτά χρονικά διαστήματα όπως π.χ. μια φορά την εβδομάδα, μετά από μετατροπή τους, μετά από άσχημες καιρικές συνθήκες και τα αποτελέσματα της επιθεώρησης σημειώνονται και τηρούνται σε σχετικό φάκελο του εργοταξίου;		☐	

3.ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ				

1	Έχουν ληφθεί μέτρα για την προστασία του κοινού, όπως π.χ. των διερχομένων κοντά από χώρο εργασίας;	☐		
2	Υπάρχει κατάλληλη σήμανση (π.χ. Οδοί διέλευσης,εξουσιοδοτημένο προσωπικό);	☐		
3	Αν πρόκειται για έργο οδοποιίας στο οποίο παράλληλα κινούνται οχήματα: υπάρχουν κυκλοφοριακοί κώννοι;			
4	Υπάρχουν πινακίδες οριοθέτησης για την διοχέτευση κυκλοφορίας;			
5	Υπάρχουν αναλάμποντες φανοί κίτρινου χρώματος;			
6	Τοποθετούνται άλλα στοιχεία, όπως <<μάτια γάτας>> και άλλα αντανακλαστικά στοιχεία σήμανσης;			☐
7	Τοποθετούνται προσωρινά στηθαία από σκυρόδεμα ή άλλο υλικό για αλλαγή κατεύθυνσης ή αποκλεισμού;			☐
8	Έχει προβλεφθεί δίοδος προσπέλασης για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (ασθενοφόρα, πυροσβεστικά κλπ.);			☐
9	Έχουν όλα τα μηχανήματα, πινακίδα μηχανήματος έργου (ME);	☐		
ΤΑΞΗ - ΥΓΙΕΙΝΗ - ΕΥΗΜΕΡΙΑ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ				
10	Το εργοτάξιο είναι καθαρό, επαρκώς φωτιζόμενο και κατάλληλα διαρρυθμισμένο;		☐	
11	Υπάρχουν κατάλληλοι χώροι αποθήκευσης ανάλογα με το είδος του υλικού (π.χ. εύφλεκτα, εκρήξιμα υλικά);		☐	
12	Υπάρχουν επαρκείς και κατάλληλοι χώροι διευκολύνσεων (υγιεινής, καθαρισμοί, αποδυτήρια, λήψης γευμάτων) για τους εργαζομένους;		☐	
13	Οι χώροι εστίασης έχουν άμεση οπτική επαφή με το εξωτερικό		☐	

	περιβάλλον;			
14	Υπάρχουν διευκολύνσεις για την παροχή πρώτων βοηθειών;	☐		
15	Υπάρχει μέριμνα για τον καθαρισμό και την συγκέντρωση και αποκομιδή των απορριμμάτων;	☐		
16	Διαχωρίζεται το νερό χρήσης από το πόσιμο;	☐		
17	Έχουν ληφθεί κατάλληλα μέτρα πυροπροστασίας (π.χ. πυροσβεστήρες, οδοί διαφυγής);	☐		
18	Υπάρχουν υπεύθυνοι πυρόσβεσης και είναι γνωστά τα ονόματά τους;	☐		
19	Γίνονται ασκήσεις;	☐		
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΤΑΠΛΑΚΩΣΗΣ				
20	Πριν την έναρξη της εκσκαφής έχει ελεγχθεί η ύπαρξη δικτύων ΟΚΩ (ηλεκτρικό, τηλέφωνο κ.λπ.);	☐		
21	Έχουν απομακρυνθεί ή επισημανθεί τα δίκτυα;	☐		
22	Έχει ελεγχθεί η ύπαρξη προγενέστερης εκσκαφής;	☐		
23	Οι εκσκαφές έχουν επαρκή αντιστήριξη ή είναι διαμορφωμένες κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο κατάρρευσης;	☐		
24	Υπάρχει μελέτη αντιστήριξης των πρανών εκσκαφής;	☐		
25	Τα κεκλιμένα πρανή έχουν τέτοια στήριξη ώστε να αποφεύγεται η κατάρρευσή τους;	☐		
26	Έχετε αντιστηρίξει τα όμορα κτίσματα;	☐		
27	Έχετε αντιστηρίξει τις κατασκευές;	☐		
28	Έχετε αντιστηρίξει τις κατασκευές κ.λπ. που πιθανόν κλονίστηκαν από τις εργασίες της εκσκαφής (π.χ. στύλους, μαντρότοιχους, δέντρα κ.λπ.);	☐		
29	Αντλείτε και αποχετεύετε τα όμβρια ή και τα ύδατα της εκσκαφής;	☐		

30	Λαμβάνετε υπόψη τις συνέπειες της άντλησης επί της ευστάθειας των όμορων κτισμάτων;	☐		
31	Έχετε εφοδιαστεί με τα κατάλληλα για την περίπτωση Μ.Α.Π., όπως υποδήματα ,τους εργαζόμενους στην εκσκαφή;	☐		
32	Δώσατε αδιάβροχα υποδήματα στους εργαζόμενους στο νερό;	☐		
33	Υπάρχει προστασία που αποτρέπει την πτώση οχημάτων και ατόμων στα σημεία που γίνονται οι εκσκαφές;	☐		
34	Έχουν επισημανθεί με κατάλληλη σήμανση οι χώροι κάθε εκσκαφής;		☐	
35	Υλικά και μηχανήματα έχουν τοποθετηθεί σε κατάλληλες αποστάσεις από το χείλος της εκσκαφής;		☐	
36	Υπάρχει αρμόδιο πρόσωπο που επιθεωρεί τακτικά τις εκσκαφές (στην αρχή κάθε βάρδιας και μετά από τα καιρικά φαινόμενα ή αστοχίες);	☐		
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ				
37	Είναι εντοπισμένα τα σημεία εγκατάστασης των ηλεκτρικών γραμμών (υπόγειων, εναέριων) και λαμβάνοντας μέτρα προστασίας;	☐		
38	Τα ηλεκτρικά δίκτυα και οι εγκαταστάσεις ακολουθούν τις προβλέψεις διατάξεων και τις απαιτήσεις ισχύος;	☐		
39	Τυχόν μεταφερόμενες καλωδιώσεις (μετά τον ηλεκτρικό πίνακα) έχουν αυξημένη μηχανική αντοχή και επαρκείς μονώσεις και ανταποκρίνονται στις καταναλώσεις;	☐		
40	Δίκτυα, κυκλώματα, ηλεκτρικοί πίνακες, εγκαταστάσεις, συσκευές, εργαλεία και μηχανήματα είναι σε καλή κατάσταση, γειωμένα και συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκτάκτως σε		☐	

	περίπτωση βλάβης;			
41	Οι ηλεκτρικοί πίνακες είναι στεγανού τύπου και κλειδώνουν;		☐	
42	Είναι ελεύθερη η πρόσβαση σε αυτούς;	☐		
43	Σημαίνονται κατάλληλα;		☐	
44	Οι διακόπτες αναγράφουν τις περιοχές ή τα μηχανήματα που ελέγχουν;		☐	
45	Οι μεταφορές υλικών και η διέλευση υψηλών οχημάτων ή μηχανημάτων πραγματοποιούνται μακριά από θέσεις όπου υπάρχουν δίκτυα ή άλλοι ηλεκτροφόροι αγωγοί;			
46	Πριν από κάθε εκσκαφή έχει διερευνηθεί ενδεχόμενο ύπαρξης στην περιοχή υπογείων καλωδίων και έχουν εντοπιστεί αυτά;	☐		
47	Τα φορητά καλώδια τροφοδοσίας, ακολουθούν διαδρομές που δεν δημιουργούν κινδύνους, έχουν, δε, αυτά επισημανθεί;	☐		
48	Λαμβάνονται προφυλάξεις που διασφαλίζουν ότι τα ηλεκτρικά συστήματα διατηρούνται σε ασφαλή κατάσταση (όπως π.χ. με την εγκατάσταση ρελέ διαφυγής υψηλής ευαισθησίας 30 mA);	☐		
49	Οι χρησιμοποιούμενοι ρευματοδότες και ρευματολήπτες είναι στεγανού τύπου;		☐	
50	Σε περιβάλλον εύφλεκτο ,όπως αποθήκες εύφλεκτων, εκρηκτικών κ.λπ. Έχουν τοποθετηθεί εγκαταστάσεις και φωτιστικά στεγανά ή όπως προβλέπουν οι ειδικοί κανονισμοί;			
51	Εγκατάσταση, μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία είναι γειωμένα;	☐		

52	Για οποιαδήποτε αλλαγή, επιδιόρθωση του ηλεκτρικού εξοπλισμού γίνεται διακοπή ρεύματος και εξασφαλίζεται ότι δεν μπορεί να επανασυνδεθεί αθέλητα;	☐		
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΤΩΣΗΣ				
53	Λαμβάνονται μέτρα για την αποτροπή πτώσης αντικειμένων και εργαζομένων;	☐		
54	Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής εργασιών σε ύψη , η περιοχή γύρω από το έργο περιφράσσεται σε ασφαλή απόσταση;	☐		
55	Έχουν διασφαλιστεί με κατάλληλα κγκλιδώματα ή άλλα ισοδύναμα μέτρα ασφάλειας, ανά όροφο;	☐		
56	α) η περίμετρος της οικοδομής και τα όρια των ξυλοτύπων	☐		
57	β) τα φρεάτια των ανελκυστήρων, οι οπές και τα ανοίγματα στα δάπεδα ,οι οπές και τα ανοίγματα στους τοίχους	☐		
58	γ) τα κλιμακοστάσια	☐		
59	δ) οι εργασίες σε ύψη (π.χ. Στέγες);	☐		
60	Οι προστατευτικές διατάξεις ασφαλείας ελέγχονται περιοδικά ως προς τη αντοχή τους;	☐		
61	Τα δάπεδα εργασίας και οι προσπελάσεις στους ανωτέρω χώρους, είναι καθαρές, απαλλαγμένες από σκουπίδια, ολισθηρά υλικά(λάδια, νερά), διάφορα αντικείμενα(υλικά, εργαλεία κλπ.), που μπορούν να γίνουν αντικείμενο προσκόμματος ή ολισθήματος;	☐		
62	Τα δάπεδα εργασίας και οι προσπελάσεις σε αυτά διαθέτουν δάπεδο εργασίας με το, κατάλληλο ανάλογα με την φύση της εργασίας, πλάτος και αντοχή;	☐		
63	Καταπακτές και ανοίγματα κλιμάκων κλπ., καλυμμένες με κινητά καλύμματα ή θυρίδες, διαθέτουν επιπλέον και προστατευτικό στηθαίο;	☐		

64	Έχουν σαφώς εντοπιστεί και σημειωθεί κατάλληλα οι εύθραυστες οροφές και τα μέρη τους(όπως σε φωταγωγούς);	☐		
65	Προστατεύονται τα ανοίγματα με κατάλληλη σήμανση και καλύπτονται με σταθερά καλύμματα για να αποφεύγονται οι πτώσεις;	☐		
ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
66	Εξετάζονται οι βλαπτικές ιδιότητες των οικοδομικών υλικών και λοιπών χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται;	☐		
67	Έχουν ζητηθεί από τον εισαγωγέα ή τον προμηθευτή γραπτές πληροφορίες για τη δράση των παραγόντων ή των υλικών στην υγεία των εργαζομένων;		☐	
68	Έχει γίνει εκτίμηση των κινδύνων;	☐		
69	Έχει εξετασθεί η δυνατότητα χρήσης άλλων υλικών λιγότερο επικίνδυνων;		☐	
70	Εισάγονται και διακινούνται τα υλικά με κατάλληλες συσκευασίες και επισήμανση;	☐		
71	Συγκρίνονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων με τις οριακές τιμές;	☐		
72	Παραπέμπονται οι εργαζόμενοι που εκτίθενται σε ιατρικό έλεγχο, όταν προβλέπεται από τη νομοθεσία;	☐		
73	Έχουν πληροφορηθεί οι εργαζόμενοι για τους κινδύνους των χημικών ουσιών που χρησιμοποιούν και για τους τρόπους προφύλαξης;	☐		
74	Εφοδιάζονται οι εργαζόμενοι με μέσα ατομικής προστασίας;	☐		
75	Έχει προβλεφθεί λήψη έκτακτων μέτρων για τις περιπτώσεις υπερβάσεων των οριακών τιμών;	☐		
76	Έχουν ενημερωθεί οι εργαζόμενοι για το περιεχόμενο και τις διαδικασίες λήψης έκτακτων μέτρων;	☐		

77	η αποθήκευση και χρήση των επικίνδυνων ουσιών γίνεται με σωστό τρόπο;		☐	
78	Υπάρχουν οι κάρτες δεδομένων χημικής ασφάλειας (MSDS);	☐		
ΈΚΘΕΣΗ ΣΕ ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
79	Κατά την επιλογή και προμήθεια εξοπλισμών έχει ληφθεί πρόνοια να είναι εφοδιασμένοι με συστήματα απόσβεσης θορύβου και κραδασμών;		☐	
80	Έχουν ελεγχθεί και εκτιμηθεί τα επίπεδα θορύβου στα οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι;	☐		
81	Η έκθεση εργαζομένων σε θόρυβο (ηχοέκθεση), κατά την διάρκεια ημερήσιας εργασίας του μήπως ξεπερνά τα προβλεπόμενα όρια;	☐		
82	Λαμβάνονται τα κατάλληλα προληπτικά και επανορθωτικά μέτρα για τον περιορισμό της στάθμης του θορύβου;	☐		
83	Υπάρχει κατάλληλη οργάνωση της εργασίας, ώστε η έκθεση των εργαζομένων στο θόρυβο να περιορίζεται στα επιτρεπόμενα όρια;	☐		
84	Όταν είναι πιθανό η ηχοέκθεση να υπερβεί τα 80db(A) τίθεται στην διάθεση των εργαζομένων ατομικά προστατευτικά μέσα;	☐		
85	Οι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί για την ορθή χρήση των μέσων αυτών; Γίνονται έλεγχοι για την σωστή χρήση;	☐		
86	Τα ατομικά μέσα προστασίας που χορηγούνται είναι προσαρμοσμένα στα ατομικά χαρακτηριστικά του κάθε εργαζομένου και τις συνθήκες εργασίας του;	☐		
87	Έχει ελεγχθεί μήπως η χρήση των ατομικών μέτρων προστασίας της ακοής οδηγεί σε αύξηση του συνολικού κινδύνου για την υγεία των εργαζομένων από άλλες αιτίες;	☐		

88	Λαμβάνονται οργανωτικά ή τεχνικά μέτρα για τις περιπτώσεις υψηλών ή χαμηλών θερμοκρασιών;	☐		
ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ(ΜΑΠ)				
89	Φέρουν όλα τα Μ.Α.Π. Την ένδειξη CE Με την κατάλληλη σήμανση;	☐		
90	Έχει γίνει αξιολόγηση των Μέσων Ατομικής Προστασίας (κράνη, υποδήματα ασφαλείας κλπ.) όπως επιβάλλουν οι σχετικοί κανονισμοί, είναι αυτά κατάλληλα και χρησιμοποιούνται από όλους τους εργαζομένους;	☐		
91	Οι εργαζόμενοι φέρουν σε κάθε περίπτωση κράνη και παπούτσια ασφαλείας και φωσφορίζον γιλέκο;	☐		
92	Έχουν ενημερωθεί οι εργαζόμενοι για την αναγκαιότητα των Μ.Α.Π. και τους τρόπους χρήσης της;	☐		
93	Τα Μ.Α.Π. Καθαρίζονται, συντηρούνται και αποθηκεύονται σωστά;		☐	
94	Τα Μ.Α.Π. Είναι εντός των ορίων διάρκειας ζωής που ορίζει ο κατασκευαστής;	☐		
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕΣΑ				
95	Τα παλαιότερα μηχανήματα και οι εγκαταστάσεις διαθέτουν τις απαιτούμενες συσκευές ασφαλείας (όπως ηχητική προειδοποίηση, προφυλακτήρες);			
96	Τα νέα μηχανήματα και εξοπλισμοί φέρουν την ένδειξη CE με την κατάλληλη επισήμανση;	☐		
97	Τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία κ.λπ. Ανταποκρίνονται στις προβλέψεις της μελέτης ασφάλειας, τις εντολές του συντονιστή ασφαλείας στο έργο και έχουν τις διατάξεις ασφαλείας που προβλέπουν οι νόμοι και κανονισμοί;	☐		

98	Στα ίδια ,οι ενδείξεις λειτουργίας και ασφάλειας ανταποκρίνονται στα ελληνικά;		☐	
99	Έχουν πινακίδες με πλήρη τεχνικά και κατασκευαστικά στοιχεία, προειδοποιητικές σημάνσεις κλπ. στα ελληνικά;			
100	Τα ίδια συνοδεύονται από εγχειρίδιο οδηγιών λειτουργίας, συντήρησης και ασφάλειας στα ελληνικά;	☐		
101	Ο χειρισμός πραγματοποιείται από άτομα ενήλικα, υγιή, με καλή όραση και ακοή, εκπαιδευμένα, έμπειρα με άδεια χειρισμού-όπου απαιτείται από τον νόμο;	☐		
102	Γίνεται καλή συντήρηση του εξοπλισμού και των μηχανημάτων για να είναι ασφαλής η χρήση τους και τηρούνται στοιχεία για την συντήρησή τους;	☐		
103	Ο εξοπλισμός έχει ασφαλή έδραση;	☐		
104	Ο χειριστής έχει επαρκή ορατότητα για τον οπτικό έλεγχο του μηχανήματος;	☐		
105	Αν όχι υπάρχει κουμανταδόρος;	☐		
106	Περιφράσσεται και επισημαίνεται η ζώνη κινδύνου;	☐		
107	Οι γερανοί είναι επιθεωρημένοι και δια θέτουν <<πιστοποιητικό επιθεώρησης γερανού>>;	☐		
108	Τι είδους εξοπλισμός χρησιμοποιείται για την μεταφορά των αντικειμένων:(γερανογέφυρες σταθερές(με άρθρωση), γερανογέφυρες κινητές, περονοφόρα, μεταφοριοί ιμάντες-ράουλα, παλετοφόρα, άλλα);			
109	Ποιό το μέγιστο φορτίο ανύψωσης σε συνδυασμό με την μέγιστη ακτίνα έδρασης;			
110	Υπάρχει ευκρινής σήμανση για το ανώτερο;		☐	

111	Υπάρχει μηχανισμός που να διακόπτει αυτόματα τη λειτουργία του μηχανήματος σε περίπτωση υπερφόρτισης;	☐		
112	Τα ανυψωτικά μηχανήματα είναι εδρασμένα καλά; Τα στοιχεία τους προσεγγίζουν αγωγούς ηλεκτρικών δικτύων;	☐		
113	Τι εξαρτήματα χρησιμοποιούνται (αλυσίδες, σχοινιά, μάντες, συρματόσχοινα, γάντζοι, μαγνήτες);			
114	Όπου χρησιμοποιούνται γάντζοι είναι τύπου ασφαλείας;	☐		
115	Τα άγκιστρα είναι κατασκευασμένα με σύστημα εξουδετέρωσης των στροφών (για αποφυγή συστροφής των συρματόσχοινων/σχοινιών);	☐		
116	Υπάρχουν κατάλληλα βοηθητικά εξαρτήματα (για γρήγορη ασφάλιση του φορτίου, γρήγορο, εύκολο δέσιμο-λύσιμο);	☐		
117	Οι χειριστές έχουν την απαιτούμενη άδεια από τον νόμο (Π.Δ.31/90) για την χρήση των μηχανημάτων που χειρίζονται;	☐		
118	Έχει γίνει κατάλληλη εκπαίδευση για το συγκεκριμένο χώρο εργασίας και τα αντίστοιχα φορτία που μετακινούνται;	☐		
119	Υπάρχουν κατάλληλα μέσα για την επικοινωνία μεταξύ χειριστή και κουμανταδόρου (ειδικά σε περιπτώσεις θορύβου και μη οπτικής επαφής);	☐		
120	Κατά την διάρκεια της μεταφοράς του φορτίου εμποδίζεται το οπτικό πεδίο του χρήστη;	☐		
121	Οι κινήσεις προς όλες τις κατευθύνσεις γίνονται με αργές σταθερές κινήσεις;	☐		
122	Υπάρχει απαγόρευση για ελεύθερη αιώρηση φορτίου;	☐		
123	Οι εργαζόμενοι έχουν κατανοήσει την σημασία του αρκετού μήκους αρτάνης (γωνία κορυφής <90μοίρες);	☐		

124	Υπάρχουν εργαζόμενοι στον χώρο φόρτωσης/εκφόρτωσης ή σε περιοχές που κινούνται περνοφόρα μηχανήματα, παλετοφόρα ;	☐		
125	Τηρείται η απαγόρευση διακίνησης φορτίου πάνω από άλλους εργαζομένους;		☐	
126	Τηρείται η απαγόρευση μεταφοράς /ανύψωσης προσωπικού;		☐	
127	Γίνεται έλεγχος του φορτίου προ της μετακίνησής του (για τυχόν φθορές/μετακινήσεις προστατευτικών κατά την μεταφορά του);	☐		
128	Χειριστής και βοηθοί βρίσκονται σε ασφαλές σημείο μακριά από το φορτίο, πριν αρχίσει η διαδικασία ανύψωσης και καθ' όλη την διαδικασία μεταφοράς μέχρι της καθήλωσής του;	☐		
129	Χρησιμοποιούνται προστατευτικά υλικά στα σημεία τριβής των σχοινιών/ιμάντων με κοφτερές ακμές του αντικειμένου προς την μεταφορά;			
130	Γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων μόνο από εξειδικευμένο προσωπικό ;	☐		
131	Υπάρχει θεωρημένο βιβλίο;	☐		
132	Υπάρχουν ήχο-φωτεινά συστήματα προειδοποίησης ,πριν την εκίνηση, κατά την διάρκεια της μεταφοράς , κατα την διάρκεια ανάστροφης κίνησης;	☐		
133	Υπάρχει σύστημα άμεσης διακοπής λειτουργίας του μηχανήματος (μανιτάρι);	☐		
134	Κατά την κίνηση των περνοφόρων οι περόνες είναι σηκωμένες περίπου 20 εκ. από το έδαφος;	☐		
135	Τηρείται μέγιστο όριο ταχύτητας για τον αυτοκινούμενο εξοπλισμό;	☐		
136	Η λειτουργία του μηχανήματος γίνεται με "συνεχή πίεση κουμπιού"(hold to run control)	☐		

4.ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
ΓΕΝΙΚΑ				
1	Υπάρχει Σχέδιο Ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ)για το έργο;	☐		
2	Διατίθεται ολοκληρωμένο αντίγραφο στο εργοτάξιο;		☐	
3	Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την πρόοδο των εργασιών και τις τυχόν τροποποιήσεις;		☐	
4	Υπάρχει Φάκελος Ασφάλειας και υγείας (ΦΑΥ)με πληροφορίες και χρήσιμα στοιχεία για τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες;	☐		
5	Ο ΦΑΥ συμπληρώνεται με την πρόοδο των εργασιών;	☐		
6	Όλοι οι εργολάβοι, υπεργολάβοι και αυτοαπασχολούμενοι είναι ενήμεροι για το περιεχόμενο του σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας που τους αφορά;	☐		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΑΥ				
Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας περιλαμβάνει:				
7	Όλες τις φάσεις εργασιών που πρόκειται να λάβουν χώρα;	☐		
8	Ανάλυση των μεθόδων εργασίας κατά φάση;		☐	
9	Περιγραφή και γραπτή εκτίμηση όλων των κινδύνων κάθε φάσης και πρόταση μέτρων για την αποτροπή ή μείωσή τους;	☐		
10	Συσχέτιση με το χρονοδιάγραμμα του έργου και ενδεχόμενη αναφορά των εργασιών που δεν πρέπει να συμπίπτουν για λόγους ασφάλειας;		☐	

11	Λεπτομέρειες για τους κινδύνους που δεν έγινε δυνατό να αποφευχθούν στο στάδιο της μελέτης;		☐	
12	Καθορισμένες διαδικασίες για την εργασία που ενέχουν ειδικούς κινδύνους για την Ασφάλεια και Υγεία στην εργασία;	☐		
13	Διευθετήσεις για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας;	☐		
14	Διευθετήσεις για την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων εντός εργοταξίου;		☐	
15	Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης των υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων;		☐	
16	Διευθετήσεις για την αποκομιδή των επικίνδυνων υλικών;		☐	
17	Διευθετήσεις για τους χώρους υγιεινής, λήψεις γευμάτων και πρώτων βοηθειών;		☐	
18	Μελέτη ανέγερσης και εγκατάστασης των ικριωμάτων;		☐	
19	Διευθετήσεις για την τροχαία κίνηση στην περίπτωση που αυτή επηρεάζεται από τις εργασίες;		☐	
20	Διευθετήσεις για την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας;		☐	
21	Διευθετήσεις για την διακίνηση των πεζών εκτός του εργοταξίου;		☐	
22	Αποκλεισμό και σήμανση επικίνδυνων περιοχών;		☐	
23	Διευθετήσεις για την αποτροπή πτώσεως από ύψος ατόμων και υλικών;		☐	
24	Καταγραφή των μηχανικών μέρων που θα λάβουν μέρος στην κατασκευή και των αδειών ή παραστατικών στοιχείων που τα συνοδεύουν;		☐	

25	Εξέταση της ευστάθειας προσωρινών θέσεων εργασίας;		☐	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΥ				
Ο Φάκελος Ασφάλειας και υγείας περιλαμβάνει:				
26	Το μητρώο του έργου (σχέδια και τεχνική περιγραφή του έργου);		☐	
27	Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ΥΑΕ για ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες (όπως εργασίες συντήρησης, μετατροπής καθαρισμού , κλπ.);		☐	
28	Οι οδηγίες αναφέρονται μεταξύ άλλων σε :α) ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των μεταγενέστερων εργασιών, β)μέτρα αποφυγής κινδύνων από διάφορα δίκτυα, γ)πυρασφάλεια ;		☐	

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Εικόνα 1 - Απαράδεκτη προστασία ανοίγματος

Εικόνα 2 - Δεν υπάρχει σήμανση επικινδυνότητας

Εικόνα 3 - Λιμνάζοντα ύδατα, αλλά γενικά καθαρός χώρος

Εικόνα 4 - Λιμνάζοντα ύδατα, μη προστατευόμενη είσοδος κάτω από την σκαλωσιά

Εικόνα 5 - Οι εργάτες τηρούν τα ΜΑΠ αλλά δεν υπάρχει κατάλληλη σκάλα για να ανέβει ο

εργάτης στην σκαλωσιά

Εικόνα 6 - Σκαλωσιά χωρίς προστασία έναντι πτώσης

Εικόνα 7 - Μερική προστασία έναντι πτώσης. Ασφαλής περίφραξη εργοταξίου και ασφαλής σκάλα

Εικόνα 8 - Ευδιάκριτη σήμανση για την σκαλωσιά, χωρίς όμως να είναι ασφαλώς τοποθετημένη και το πιο σημαντικό ο εργάτης δεν λαμβάνει υπόψην του την σήμανση

Εικόνα 9 - Δεν υπάρχει αντιστήριξη και τα χώματα της εκσκαφής πέφτουν στο εργοτάξιο

Εικόνα 10 - Δεν υπάρχει προστασία έναντι πτώσης και η απαγορευτική σήμανση έχει καταπλακωθεί

Εικόνα 11 - Ασφαλής περίφραξη του εργοταξίου

Εικόνα 12 - Ασφαλής περίφραξη και σήμανση του εργοταξίου

Εικόνα 13 - Απαράδεκτη έδραση σκαλωσιών

Εικόνα 14 - Η σκάλα δεν είναι δεμένη όπως πρέπει

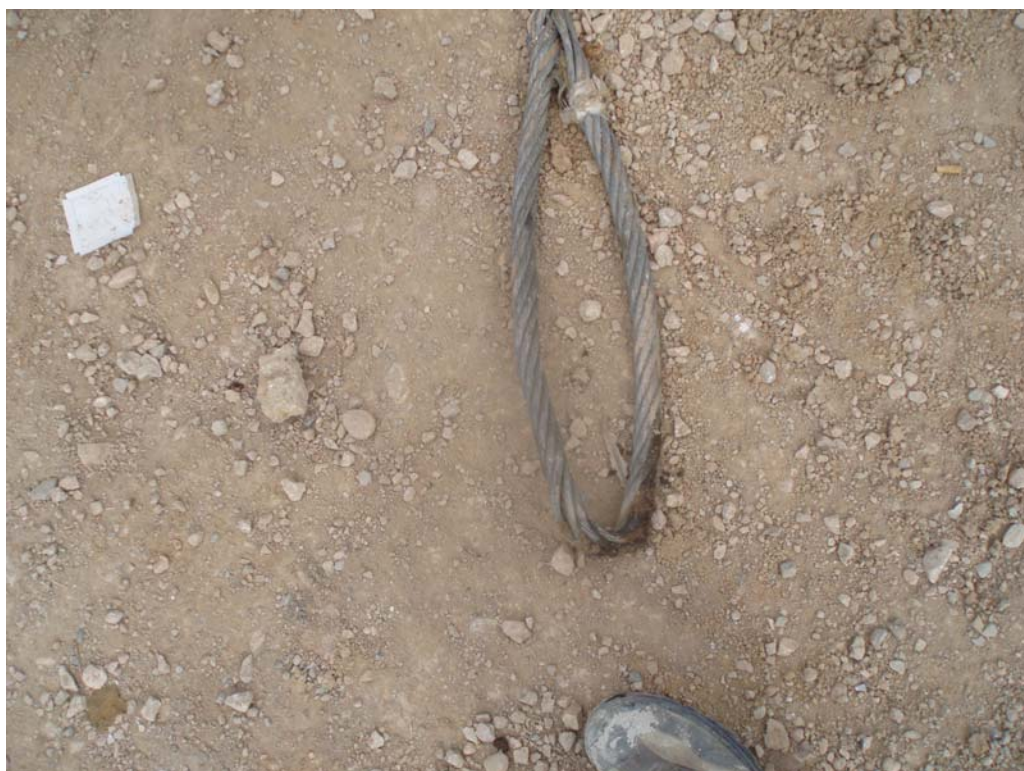
Εικόνα 15 - Υπάρχει WC όπως προβλέπεται

Εικόνα 16 - Ενημερωμένο φαρμακείο σε ευδιάκριτο σημείο

Εικόνα 17 - Υπάρχουν ξεχωριστοί χώροι εστίασης των εργαζομένων οι οποίοι όμως δεν είναι καθαροί και προσεγμένοι

Εικόνα 18 - Φθαρμένος μάντας

Εικόνα 19 - Καλή έδραση μηχανήματος

Εικόνα 20 - Ευδιάκριτη σήμανση για την χρήση του μηχανήματος

Εικόνα 21 - Υπάρχουν ενδείξεις χρήσης και προστασίας του μηχανήματος

Εικόνα 22 - Απαράδεκτο σύστημα ηλεκτροδότησης στον χώρο εστίασης των εργαζομένων

Εικόνα 23 - Καλή σήμανση και προστασία ανοίγματος έναντι πτώσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ – Ερωτηματολόγιο αγωγού φυσικού αερίου συνοδευόμενο από το φωτογραφικό του υλικό.

1.ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
1	Το έργο έχει γνωστοποιηθεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες και υπάρχει η εκ των προτέρων Γνωστοποίηση αναρτημένη κατά τρόπο εμφανή στο εργοτάξιο;	☐		
2	Υπάρχει συντονιστής για θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκτέλεση του έργου και έχει αυτός τα προσόντα που απαιτούνται από την νομοθεσία;	☐		
3	Έχουν οριστεί Τεχνικοί Ασφαλείας και Ιατρός Εργασίας και έχουν τα προσόντα που απαιτούνται από την νομοθεσία;	☐		
4	Υπάρχουν καθορισμένες διαδικασίες για την συνεργασία μεταξύ εργολάβων, υπεργολάβων και αυτοαπασχολούμενων;		☐	ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ
5	Οι εργαζόμενοι είναι ενήμεροι για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται όσον αφορά στην ασφάλεια και υγεία στο εργοτάξιο;	☐		ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
6	Υπάρχει Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας(Ε.Υ.Α.Ε.);		☐	
7	Τα μέλη της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα;		☐	

8	Η Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας συνεδριάζει τακτικά και έχει ενεργό συμμετοχή;		☐	
9	Τα μέλη της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας ενημερώνονται για τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν;		☐	
10	Υπάρχει κατάλληλη και ικανοποιητική περιγραφή του χώρου εργασίας του εργοταξίου ώστε να επιτρέπεται η είσοδος μόνο σε πρόσωπα που έχουν σχετική άδεια;	☐		
11	Τηρείται Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ);	☐		
12	Έχει γίνει γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου;	☐		

2.ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ.				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
1	Υπάρχει βεβαίωση εξέτασης τύπου του επιλεγμένου ικριώματος;	☐		
2	Σε αντίθετη περίπτωση έχει γίνει μελέτη υπολογισμού ευστάθειας και αντοχής;	☐		
3	Υπάρχει σχέδιο για τη συναρμολόγηση και χρήση των ικριωμάτων;	☐		
4	Η συναρμολόγηση, μετατροπή και η αποσυναρμολόγηση των ικριωμάτων γίνεται από εργαζομένους με ειδική εκπαίδευση και πείρα, με την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου:	☐		

5	Υπάρχουν ασφαλή μέσα πρόσβασης προς τα ικρίωματα, όπως κατάλληλες σκάλες στερεωμένες με ασφάλεια πάνω στα ικρίωματα;	☐		
6	Υπάρχουν μέτρα αποτροπής του κινδύνου πτώσης κατά την πρόσβαση στο ικρίωμα;	☐		
7	Όλες οι βάσεις των ορθοστατών είναι εφοδιασμένες με κατάλληλα μεταλλικά πέλματα τα οποία εδράζονται πάνω σε κατάλληλα μαδέρια ή έχουν ληφθεί οποιαδήποτε άλλα μέτρα ώστε ν' αποφεύγεται η ολίσθηση ή βύθισή τους στο έδαφος;	☐		ΜΕ ΠΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΑΔΕΡΙΑ
8	Όλα τα κατακόρυφα ή οριζόντια στοιχεία του ικρίωματος(ορθοστάτες, δοκοί ζεύξεως, διαζεύματα, πλαίσια κλπ.) είναι τοποθετημένα κατάλληλα στη θέση τους;	☐		
9	Οι ορθοστάτες επεκτείνονται τουλάχιστον κατά 1,00μ πάνω από το τελευταίο δάπεδο εργασίας;		☐	ΌΧΙ -ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
10	Τα ικρίωματα συνδέονται ακλόνητα με το κτήριο ή άλλη μόνιμη κατασκευή με κατάλληλους και επαρκείς συνδέσμους ή έχουν ληφθεί άλλα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ευστάθειά τους;	☐		
11	Υπάρχουν κατάλληλα προστατευτικά κιγκλιδώματα και παραπέτα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια σε όλα τα άκρα τα οποία υπάρχει κίνδυνος πτώσης;	☐		
12	Τα κιγκλιδώματα ή παραπέτα έχουν τις κατάλληλες διαστάσεις και είναι τοποθετημένα ασφαλώς;	☐		

13	Υπάρχουν υγιή και ικανοποιητικής αντοχής δάπεδα (όπως π.χ. μαδέρια) σε όλο το πάτος της σκαλωσιάς, με ομαλή επιφάνεια ,τοποθετημένα και στερεωμένα έτσι ώστε ν' αποφεύγονται τα κενά, η μετατόπιση και η υπερβολικά κάμψη τους;	☐		ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΑΔΕΡΙΑ
14	Τα δάπεδα των κριωμάτων υπερβαίνουν το πέρας των τοίχων κατά 0,60 εκατοστά;		☐	
15	Τα δάπεδα έχουν απαιτούμενο κατά περίπτωση πλάτος και φορτίζονται ανάλογα με την αντοχή τους;	☐		
16	Το κενό μεταξύ δαπέδου εργασίας και οικοδομής είναι μικρότερο των 0,30εκ.;	☐		
17	Υπάρχουν ευκρινείς προειδοποιητικές απαγορευτικές πινακίδες και έχουν τοποθετηθεί αποτελεσματικά εμπόδια που να αποτρέπουν τους εργαζομένους να χρησιμοποιούν ημιτελείς σκαλωσιές;		☐	
18	Απαγορεύεται η χρήση κριωμάτων σε ιδιαίτερα κακές καιρικές συνθήκες(πολύ δυνατός άνεμος, θύελλα, κλπ.);		☐	ΕΚΤΕΛΕΟΥΝ ΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
19	Αρμόδιο πρόσωπο επιθεωρεί τα κριώματα πριν την έναρξη της εργασίας και σε τακτά χρονικά διαστήματα όπως π.χ. μια φορά την εβδομάδα, μετά από μετατροπή τους, μετά από άσχημες καιρικές συνθήκες και τα αποτελέσματα της επιθεώρησης σημειώνονται και τηρούνται σε σχετικό φάκελο του εργοταξίου;		☐	ΜΗ ΤΑΚΤΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

3.ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ.				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ				
1	Έχουν ληφθεί μέτρα για την προστασία του κοινού, όπως π.χ. των διερχομένων κοντά από χώρο εργασίας;	☐		
2	Υπάρχει κατάλληλη σήμανση (π.χ. Οδοί διέλευσης, εξουσιοδοτημένο προσωπικό);	☐		ΔΙΕΡΧΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΑΤΟΜΑ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
3	Αν πρόκειται για έργο οδοποιίας στο οποίο παράλληλα κινούνται οχήματα: υπάρχουν κυκλοφοριακοί κώνοι;	☐		
4	Υπάρχουν πινακίδες οριοθέτησης για την διοχέτευση κυκλοφορίας;	☐		ΟΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΝΤΑΙ ΕΡΓΑΤΕΣ ΩΣ ΣΗΜΑΤΩΡΟΙ, ΩΣ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΜΕΤΡΟ
5	Υπάρχουν αναλάμποντες φανοί κίτρινου χρώματος;	☐		ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΑΝΤΑ ΤΑΚΤΙΚΟΣ ΒΡΑΔΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ
6	Τοποθετούνται άλλα στοιχεία, όπως <<μάτια γάτας>> και άλλα αντανakλαστικά στοιχεία σήμανσης;		☐	

7	Τοποθετούνται προσωρινά στηθαία από σκυρόδεμα ή άλλο υλικό για αλλαγή κατεύθυνσης ή αποκλεισμού;	☐		
8	Έχει προβλεφθεί δίοδος προσπέλασης για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (ασθενοφόρα, πυροσβεστικά κλπ.);	☐		ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΟΙΓΕΙ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
9	Έχουν όλα τα μηχανήματα, πινακίδα μηχανήματος έργου (ΜΕ);	☐		
ΤΑΞΗ-ΥΓΙΕΙΝΗ-ΕΥΗΜΕΡΙΑ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ				
10	Το εργοτάξιο είναι καθαρό, επαρκώς φωτιζόμενο και κατάλληλα διαρρυθμισμένο;	☐		
11	Υπάρχουν κατάλληλοι χώροι αποθήκευσης ανάλογα με το είδος του υλικού (π.χ. εύφλεκτα, εκρήξιμα υλικά);	☐		ΤΑ ΕΥΦΛΕΚΤΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΑΦΩΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΕΝΑ
12	Υπάρχουν επαρκείς και κατάλληλοι χώροι διευκολύνσεων (υγιεινής, καθαρισμοί, αποδυτήρια, λήψης γευμάτων) για τους εργαζομένους;	☐		ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΧΩΡΟΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ
13	Οι χώροι εστίασης έχουν άμεση οπτική επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον;	☐		
14	Υπάρχουν διευκολύνσεις για την παροχή πρώτων βοηθειών;	☐		ΥΠΑΡΧΕΙ ΓΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΠΩΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-

				ΥΠΑΡΞΗ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ Υ
15	Υπάρχει μέριμνα για τον καθαρισμό και την συγκέντρωση και αποκομιδή των απορριμμάτων;	☐		
16	Διαχωρίζεται το νερό χρήσης από το πόσιμο;	☐		ΥΠΑΡΧΕΙ ΨΥΚΤΗΣ
17	Έχουν ληφθεί κατάλληλα μέτρα πυροπροστασίας (πχ. πυροσβεστήρες, οδοί διαφυγής);	☐		
18	Υπάρχουν υπεύθυνοι πυρόσβεσης και είναι γνωστά τα ονόματά τους;		☐	
19	Γίνονται ασκήσεις;		☐	
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΤΑΠΛΑΚΩΣΗΣ				
20	Πριν την έναρξη της εκσκαφής έχει ελεγχθεί η ύπαρξη δικτύων ΟΚΩ (ηλεκτρικό, τηλέφωνο κλπ.);	☐		
21	Έχουν απομακρυνθεί ή επισημανθεί τα δίκτυα;	☐		
22	Έχει ελεγχθεί η ύπαρξη προγενέστερης εκσκαφής;	☐		
23	Οι εκσκαφές έχουν επαρκή αντιστήριξη ή είναι διαμορφωμένες κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο κατάρρευσης;	☐		
24	Υπάρχει μελέτη αντιστήριξης των πρανών εκσκαφής;	☐		
25	Τα κεκλιμένα πρανή έχουν τέτοια στήριξη ώστε να αποφεύγεται η κατάρρευσή τους;	☐		
26	Έχετε αντιστηρίξει τα όμορα κτίσματα;		☐	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ
27	Έχετε αντιστηρίξει τις κατασκευές;		☐	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ

28	Έχετε αντιστηρίξει τις κατασκευές κ.λπ. που πιθανόν κλονίστηκαν από τις εργασίες της εκσκαφής (π.χ. στύλους, μαντρότοιχους, δέντρα κ.λπ.);	☐		
29	Αντλείτε και αποχετεύετε τα όμβρια ή και τα ύδατα της εκσκαφής;	☐		
30	Λαμβάνετε υπόψη τις συνέπειες της άντλησης επί της ευστάθειας των όμορων κτισμάτων;	☐		
31	Έχετε εφοδιαστεί με τα κατάλληλα για την περίπτωση Μ.Α.Π., όπως υποδήματα ,τους εργαζόμενους στην εκσκαφή;	☐		
32	Δώσατε αδιάβροχα υποδήματα στους εργαζόμενους στο νερό;	☐		
33	Υπάρχει προστασία που αποτρέπει την πτώση οχημάτων και ατόμων στα σημεία που γίνονται οι εκσκαφές;	☐		ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΟΝΟ, ΑΤΟΜΟ ΠΟΥ ΚΑΤΕΥΘΥΝΕΙ ΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
34	Έχουν επισημανθεί με κατάλληλη σήμανση οι χώροι κάθε εκσκαφής;	☐		
35	Υλικά και μηχανήματα έχουν τοποθετηθεί σε κατάλληλες αποστάσεις από το χείλος της εκσκαφής;	☐		
36	Υπάρχει αρμόδιο πρόσωπο που επιθεωρεί τακτικά τις εκσκαφές (στην αρχή κάθε βάρδιας και μετά από τα καιρικά φαινόμενα ή αστοχίες);	☐		
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ.				

37	Είναι εντοπισμένα τα σημεία εγκατάστασης των ηλεκτρικών γραμμών (υπόγειων, εναέριων,) και λαμβάνοντας μέτρα προστασίας;	☐		
38	Τα ηλεκτρικά δίκτυα και οι εγκαταστάσεις ακολουθούν τις προβλέψεις διατάξεων και τις απαιτήσεις ισχύος;	☐		
39	Τυχόν μεταφερόμενες καλωδιώσεις (μετά τον ηλεκτρικό πίνακα) έχουν αυξημένη μηχανική αντοχή και επαρκείς μονώσεις και ανταποκρίνονται στις καταναλώσεις;	☐		
40	Δίκτυα, κυκλώματα, ηλεκτρικοί πίνακες, εγκαταστάσεις, συσκευές, εργαλεία και μηχανήματα είναι σε καλή κατάσταση, γειωμένα και συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκτάκτως σε περίπτωση βλάβης;	☐		
41	Οι ηλεκτρικοί πίνακες είναι στεγανού τύπου και κλειδώνουν;	☐		
42	Είναι ελεύθερη η πρόσβαση σε αυτούς;	☐		
43	Σημαίνονται κατάλληλα;	☐		
44	Οι διακόπτες αναγράφουν τις περιοχές ή τα μηχανήματα που ελέγχουν;		☐	
45	Οι μεταφορές υλικών και η διέλευση υψηλών οχημάτων ή μηχανημάτων πραγματοποιούνται μακριά από θέσεις όπου υπάρχουν δίκτυα ή άλλοι ηλεκτροφόροι αγωγοί;	☐		
46	Πριν από κάθε εκσκαφή έχει διερευνηθεί ενδεχόμενο ύπαρξης στην περιοχή υπογείων καλωδίων και έχουν εντοπιστεί αυτά;	☐		
47	Τα φορητά καλώδια τροφοδοσίας, ακολουθούν διαδρομές που δεν δημιουργούν κινδύνους, έχουν, δε, αυτά επισημανθεί;		☐	

48	Λαμβάνονται προφυλάξεις που διασφαλίζουν ότι τα ηλεκτρικά συστήματα διατηρούνται σε ασφαλή κατάσταση (όπως π.χ. με την εγκατάσταση ρελέ διαφυγής υψηλής ευαισθησίας 30 mA;	☐		
49	Οι χρησιμοποιούμενοι ρευματοδότες και ρευματολήπτες είναι στεγανού τύπου;		☐	ΌΧΙ ΣΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ
50	Σε περιβάλλον εύφλεκτο ,όπως αποθήκες εύφλεκτων, εκρηκτικών κ.λπ. Έχουν τοποθετηθεί εγκαταστάσεις και φωτιστικά στεγανά ή όπως προβλέπουν οι ειδικοί κανονισμοί;		☐	
51	Εγκατάσταση, μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία είναι γειωμένα;	☐		
52	Για οποιαδήποτε αλλαγή, επιδιόρθωση του ηλεκτρικού εξοπλισμού γίνεται διακοπή ρεύματος και εξασφαλίζεται ότι δεν μπορεί να επανασυνδεθεί αθέλητα;	☐		
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΤΩΣΗΣ				
53	Λαμβάνονται μέτρα για την αποτροπή πτώσης αντικειμένων και εργαζομένων;	☐		
54	Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής εργασιών σε ύψη , η περιοχή γύρω από το έργο περιφράσσεται σε ασφαλή απόσταση;	☐		
55	Έχουν διασφαλιστεί με κατάλληλα κιγκλιδώματα ή άλλα ισοδύναμα μέτρα ασφάλειας, ανά όροφο;	☐		
56	α)η περίμετρος της οικοδομής και τα όρια των ξυλοτύπων	☐		
57	β)τα φρεάτια των ανελκυστήρων, οι οπές και τα ανοίγματα στα δάπεδα ,οι οπές και τα ανοίγματα στους τοίχους	☐		
58	γ)τα κλιμακοστάσια	☐		
59	δ)οι εργασίες σε ύψη (π.χ. Στέγες);		☐	

60	Οι προστατευτικές διατάξεις ασφαλείας ελέγχονται περιοδικά ως προς τη αντοχή τους;		☐	
61	Τα δάπεδα εργασίας και οι προσπελάσεις στους ανωτέρω χώρους, είναι καθαρές, απαλλαγμένες από σκουπίδια, ολισθηρά υλικά(λάδια, νερά), διάφορα αντικείμενα(υλικά, εργαλεία κλπ.), που μπορούν να γίνουν αντικείμενο προσκόμματος ή ολισθήματος;	☐		ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΌΧΙ
62	Τα δάπεδα εργασίας και οι προσπελάσεις σε αυτά διαθέτουν δάπεδο εργασίας με το, κατάλληλο ανάλογα με την φύση της εργασίας, πλάτος και αντοχή;	☐		ΌΤΑΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ
63	Καταπακτές και ανοίγματα κλιμάκων κλπ., καλυμμένες με κινητά καλύμματα ή θυρίδες, διαθέτουν επιπλέον και προστατευτικό στηθαίο;	☐		ΣΕ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΌΧΙ
64	Έχουν σαφώς εντοπιστεί και σημειωθεί κατάλληλα οι εύθραυστες οροφές και τα μέρη τους(όπως σε φωταγωγούς);		☐	
65	Προστατεύονται τα ανοίγματα με κατάλληλη σήμανση και καλύπτονται με σταθερά καλύμματα για να αποφεύγονται οι πτώσεις;		☐	
ΈΚΘΕΣΗ ΣΕ ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
66	Εξετάζονται οι βλαπτικές ιδιότητες των οικοδομικών υλικών και λοιπών χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται;		☐	
67	Έχουν ζητηθεί από τον εισαγωγέα ή τον προμηθευτή γραπτές πληροφορίες για τη δράση των παραγόντων ή των υλικών στην υγεία των εργαζομένων;		☐	
68	Έχει γίνει εκτίμηση των κινδύνων;	☐		

69	Έχει εξετασθεί η δυνατότητα χρήσης άλλων υλικών λιγότερο επικίνδυνων;		☐	
70	Εισάγονται και διακινούνται τα υλικά με κατάλληλες συσκευασίες και επισήμανση;	☐		
71	Συγκρίνονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων με τις οριακές τιμές;		☐	
72	Παραπέμπονται οι εργαζόμενοι που εκτίθενται σε ιατρικό έλεγχο, όταν προβλέπεται από τη νομοθεσία;		☐	
73	Έχουν πληροφορηθεί οι εργαζόμενοι για τους κινδύνους των χημικών ουσιών που χρησιμοποιούν και για τους τρόπους προφύλαξης;	☐		
74	Εφοδιάζονται οι εργαζόμενοι με μέσα ατομικής προστασίας;	☐		
75	Έχει προβλεφθεί λήψη έκτακτων μέτρων για τις περιπτώσεις υπερβάσεων των οριακών τιμών;		☐	
76	Έχουν ενημερωθεί οι εργαζόμενοι για το περιεχόμενο και τις διαδικασίες λήψης έκτακτων μέτρων;	☐		ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΙ ΌΧΙ ΟΛΟΙ
77	η αποθήκευση και χρήση των επικίνδυνων ουσιών γίνεται με σωστό τρόπο;		☐	
78	Υπάρχουν οι κάρτες δεδομένων χημικής ασφάλειας (MSDS);		☐	
ΈΚΘΕΣΗ ΣΕ ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
79	Κατά την επιλογή και προμήθεια εξοπλισμών έχει ληφθεί πρόνοια να είναι εφοδιασμένοι με συστήματα απόσβεσης θορύβου και κραδασμών;	☐		ΔΕΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΌΛΑ ΤΑ ΜΕΣΑ
80	Έχουν ελεγχθεί και εκτιμηθεί τα επίπεδα θορύβου στα οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι;		☐	

81	Η έκθεση εργαζομένων σε θόρυβο (ηχοέκθεση), κατά την διάρκεια ημερήσιας εργασίας του μήπως ξεπερνά τα προβλεπόμενα όρια;	☐		
82	Λαμβάνονται τα κατάλληλα προληπτικά και επανορθωτικά μέτρα για τον περιορισμό της στάθμης του θορύβου;		☐	
83	Υπάρχει κατάλληλη οργάνωση της εργασίας , ώστε η έκθεση των εργαζομένων στο θόρυβο να περιορίζεται στα επιτρεπόμενα όρια;	☐		ΜΕΙΩΝΕΤΑΙ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
84	Όταν είναι πιθανό η ηχοέκθεση να υπερβεί τα 80db(A) τίθεται στην διάθεση των εργαζομένων ατομικά προστατευτικά μέσα;	☐		
85	Οι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί για την ορθή χρήση των μέσων αυτών; Γίνονται έλεγχοι για την σωστή χρήση;	☐		ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΛΕΓΧΟΣ
86	Τα ατομικά μέσα προστασίας που χορηγούνται είναι προσαρμοσμένα στα ατομικά χαρακτηριστικά του κάθε εργαζομένου και τις συνθήκες εργασίας του;		☐	
87	Έχει ελεγχθεί μήπως η χρήση των ατομικών μέτρων προστασίας της ακοής οδηγεί σε αύξηση του συνολικού κινδύνου για την υγεία των εργαζομένων από άλλες αιτίες;		☐	
88	Λαμβάνονται οργανωτικά ή τεχνικά μέτρα για τις περιπτώσεις υψηλών ή χαμηλών θερμοκρασιών;	☐		ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΥΣΩΝΑ ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΥΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΟ

ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ(ΜΑΠ)				
89	Φέρουν όλα τα Μ.Α.Π. Την ένδειξη CE Με την κατάλληλη σήμανση;	☐		
90	Έχει γίνει αξιολόγηση των Μέσων Ατομικής Προστασίας (κράνη, υποδήματα ασφαλείας κλπ.) όπως επιβάλλουν οι σχετικοί κανονισμοί, είναι αυτά κατάλληλα και χρησιμοποιούνται από όλους τους εργαζομένους;		☐	
91	Οι εργαζόμενοι φέρουν σε κάθε περίπτωση κράνη και παπούτσια ασφαλείας και φωσφορίζον γιλέκο;	☐		
92	Έχουν ενημερωθεί οι εργαζόμενοι για την αναγκαιότητα των Μ.Α.Π. και τους τρόπους χρήσης της;	☐		
93	Τα Μ.Α.Π. Καθαρίζονται, συντηρούνται και αποθηκεύονται σωστά;		☐	
94	Τα Μ.Α.Π. Είναι εντός των ορίων διάρκειας ζωής που ορίζει ο κατασκευαστής;		☐	
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕΣΑ				
95	Τα παλαιότερα μηχανήματα και οι εγκαταστάσεις διαθέτουν τις απαιτούμενες συσκευές ασφαλείας (όπως ηχητική προειδοποίηση, προφυλακτήρες);		☐	ΌΧΙ ΌΛΑ
96	Τα νέα μηχανήματα και εξοπλισμοί φέρουν την ένδειξη CE με την κατάλληλη επισήμανση;	☐		
97	Τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία κ.λπ. Ανταποκρίνονται στις προβλέψεις της μελέτης ασφάλειας, τις εντολές του συντονιστή ασφαλείας στο έργο και έχουν τις διατάξεις ασφαλείας που προβλέπουν οι νόμοι και κανονισμοί;		☐	
98	Στα ίδια ,οι ενδείξεις λειτουργίας και ασφάλειας ανταποκρίνονται στα ελληνικά;		☐	

99	Έχουν πινακίδες με πλήρη τεχνικά και κατασκευαστικά στοιχεία, προειδοποιητικές σημάνσεις κ.λπ. στα ελληνικά;		☐	
100	Τα ίδια συνοδεύονται από εγχειρίδιο οδηγιών λειτουργίας, συντήρησης και ασφάλειας στα ελληνικά;		☐	
101	Ο χειρισμός πραγματοποιείται από άτομα ενήλικα, υγιή, με καλή όραση και ακοή, εκπαιδευμένα, έμπειρα με άδεια χειρισμού-όπου απαιτείται από τον νόμο;	☐		
102	Γίνεται καλή συντήρηση του εξοπλισμού και των μηχανημάτων για να είναι ασφαλής η χρήση τους και τηρούνται στοιχεία για την συντήρησή τους;		☐	
103	Ο εξοπλισμός έχει ασφαλή έδραση;	☐		
104	Ο χειριστής έχει επαρκή ορατότητα για τον οπτικό έλεγχο του μηχανήματος;		☐	ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
105	Αν όχι υπάρχει κουμανταδόρος;	☐		
106	Περιφράσσεται και επισημαίνεται η ζώνη κινδύνου;	☐		
107	Οι γερανοί είναι επιθεωρημένοι και δια θέτουν <<πιστοποιητικό επιθεώρησης γερανού>>;	☐		
108	Τι είδους εξοπλισμός χρησιμοποιείται για την μεταφορά των αντικειμένων:(γερανογέφυρες σταθερές(με άρθρωση), γερανογέφυρες κινητές, περονοφόρα, μεταφοροί μάντες-ράουλα, παλετοφόρα, άλλα);			ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
109	Ποιό το μέγιστο φορτίο ανύψωσης σε συνδυασμό με την μέγιστη ακτίνα έδρασης;			ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
110	Υπάρχει ευκρινής σήμανση για το ανώτερο;		☐	

111	Υπάρχει μηχανισμός που να διακόπτει αυτόματα τη λειτουργία του μηχανήματος σε περίπτωση υπερφόρτισης;	☐		
112	Τα ανυψωτικά μηχανήματα είναι εδρασμένα καλά; Τα στοιχεία τους προσεγγίζουν αγωγούς ηλεκτρικών δικτύων;		☐	
113	Τι εξαρτήματα χρησιμοποιούνται (αλυσίδες, σχοινιά, ιμάντες, συρματόσχοινα, γάντζοι, μαγνήτες);			ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
114	Όπου χρησιμοποιούνται γάντζοι είναι τύπου ασφαλείας;	☐		
115	Τα άγκιστρα είναι κατασκευασμένα με σύστημα εξουδετέρωσης των στροφών (για αποφυγή συστροφής των συρματόσχοινων/σχοινιών);		☐	ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
116	Υπάρχουν κατάλληλα βοηθητικά εξαρτήματα (για γρήγορη ασφάλιση του φορτίου, γρήγορο, εύκολο δέσιμο-λύσιμο);		☐	
117	Οι χειριστές έχουν την απαιτούμενη άδεια από τον νόμο (Π.Δ.31/90) για την χρήση των μηχανημάτων που χειρίζονται;	☐		
118	Έχει γίνει κατάλληλη εκπαίδευση για το συγκεκριμένο χώρο εργασίας και τα αντίστοιχα φορτία που μετακινούνται;		☐	
119	Υπάρχουν κατάλληλα μέσα για την επικοινωνία μεταξύ χειριστή και κουμανταδόρου (ειδικά σε περιπτώσεις θορύβου και μη οπτικής επαφής);	☐		
120	Κατά την διάρκεια της μεταφοράς του φορτίου εμποδίζεται το οπτικό πεδίο του χρήστη;	☐		ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
121	Οι κινήσεις προς όλες τις κατευθύνσεις γίνονται με αργές σταθερές κινήσεις;	☐		
122	Υπάρχει απαγόρευση για ελεύθερη αιώρηση φορτίου;	☐		

123	Οι εργαζόμενοι έχουν κατανοήσει την σημασία του αρκετού μήκους αρτάνης (γωνία κορυφής <90μοίρες);	☐		
124	Υπάρχουν εργαζόμενοι στον χώρο φόρτωσης/εκφόρτωσης ή σε περιοχές που κινούνται περνοφόρα μηχανήματα, παλετοφόρα ;	☐		
125	Τηρείται η απαγόρευση διακίνησης φορτίου πάνω από άλλους εργαζομένους;	☐		ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΟΧΙ
126	Τηρείται η απαγόρευση μεταφοράς /ανύψωσης προσωπικού;	☐		
127	Γίνεται έλεγχος του φορτίου προ της μετακίνησής του (για τυχόν φθορές/μετακινήσεις προστατευτικών κατά την μεταφορά του);	☐		
128	Χειριστής και βοηθοί βρίσκονται σε ασφαλές σημείο μακριά από το φορτίο, πριν αρχίσει η διαδικασία ανύψωσης και καθ' όλη την διαδικασία μεταφοράς μέχρι της καθήλωσής του;	☐		
129	Χρησιμοποιούνται προστατευτικά υλικά στα σημεία τριβής των σχοινιών/ιμάντων με κοφτερές ακμές του αντικειμένου προς την μεταφορά;	☐		
130	Γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων μόνο από εξειδικευμένο προσωπικό ;	☐		
131	Υπάρχει θεωρημένο βιβλίο;	☐		
132	Υπάρχουν ήχο-φωτεινά συστήματα προειδοποίησης ,πριν την εκκίνηση, κατά την διάρκεια της μεταφοράς ,κατά την διάρκεια ανάστροφης κίνησης;	☐		
133	Υπάρχει σύστημα άμεσης διακοπής λειτουργίας του μηχανήματος (μανιτάρι);	☐		

134	Κατά την κίνηση των περονοφόρων οι περόνες είναι σηκωμένες περίπου 20 εκ. από το έδαφος;	☐		
135	Τηρείται μέγιστο όριο ταχύτητας για τον αυτοκινούμενο εξοπλισμό;	☐		
136	Η λειτουργία του μηχανήματος γίνεται με "συνεχή πίεση κουμπιού"(hold to run control)		☐	

4.ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ.				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
ΓΕΝΙΚΑ				
1	Υπάρχει Σχέδιο Ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ)για το έργο;	☐		
2	Διατίθεται ολοκληρωμένο αντίγραφο στο εργοτάξιο;	☐		
3	Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την πρόοδο των εργασιών και τις τυχόν τροποποιήσεις;	☐		
4	Υπάρχει Φάκελος Ασφάλειας και υγείας (ΦΑΥ)με πληροφορίες και χρήσιμα στοιχεία για τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες;	☐		
5	Ο ΦΑΥ συμπληρώνεται με την πρόοδο των εργασιών;		☐	ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
6	Όλοι οι εργολάβοι, υπεργολάβοι και αυτοαπασχολούμενοι είναι ενήμεροι για το περιεχόμενο του σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας που τους αφορά;		☐	
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΑΥ				

Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας περιλαμβάνει:				
7	Όλες τις φάσεις εργασιών που πρόκειται να λάβουν χώρα;	☐		
8	Ανάλυση των μεθόδων εργασίας κατά φάση;	☐		
9	Περιγραφή και γραπτή εκτίμηση όλων των κινδύνων κάθε φάσης και πρόταση μέτρων για την αποτροπή ή μείωσή τους;	☐		
10	Συσχέτιση με το χρονοδιάγραμμα του έργου και ενδεχόμενη αναφορά των εργασιών που δεν πρέπει να συμπίπτουν για λόγους ασφάλειας;		☐	
11	Λεπτομέρειες για τους κινδύνους που δεν έγινε δυνατό να αποφευχθούν στο στάδιο της μελέτης;		☐	
12	Καθορισμένες διαδικασίες για την εργασία που ενέχουν ειδικούς κινδύνους για την Ασφάλεια και Υγεία στην εργασία;	☐		
13	Διευθετήσεις για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας;	☐		
14	Διευθετήσεις για την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων εντός εργοταξίου;	☐		
15	Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης των υλικών και τρόπου αποκομιδής ακρήστων;	☐		
16	Διευθετήσεις για την αποκομιδή των επικίνδυνων υλικών;	☐		
17	Διευθετήσεις για τους χώρους υγιεινής, λήψεις γευμάτων και πρώτων βοηθειών;	☐		ΌΧΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ
18	Μελέτη ανέγερσης και εγκατάστασης των κριωμάτων;	☐		
19	Διευθετήσεις για την τροχαία κίνηση στην περίπτωση που επηρεάζεται από τις εργασίες;	☐		

20	Διευθετήσεις για την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας;	☐		
21	Διευθετήσεις για την διακίνηση των πεζών εκτός του εργοταξίου;		☐	
22	Αποκλεισμό και σήμανση επικίνδυνων περιοχών;		☐	
23	Διευθετήσεις για την αποτροπή πτώσεως από ύψος ατόμων και υλικών;	☐		
24	Καταγραφή των μηχανικών μέρων που θα λάβουν μέρος στην κατασκευή και των αδειών ή παραστατικών στοιχείων που τα συνοδεύουν;		☐	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑ ΤΑ
25	Εξέταση της ευστάθειας προσωρινών θέσεων εργασίας;	☐		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΥ				
Ο Φάκελος Ασφάλειας και υγείας περιλαμβάνει:				
26	Το μητρώο του έργου (σχέδια και τεχνική περιγραφή του έργου);	☐		
27	Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ΥΑΕ για ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες (όπως εργασίες συντήρησης, μετατροπής καθαρισμού , κλπ.);	☐		
28	Οι οδηγίες αναφέρονται μεταξύ άλλων σε :α) ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των μεταγενέστερων εργασιών, β)μέτρα αποφυγής κινδύνων από διάφορα δίκτυα, γ)πυρασφάλεια ;	☐		

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Εικόνα 24 - Τήρηση των Μ.Α.Π.

Εικόνα 25 - Αυτόματη μηχανή συγκόλλησης

Εικόνα 26 - Μηχάνημα πολύ κοντά σε δίκτυο ηλεκτροδότησης - Απαράδεκτη σήμανση

Εικόνα 27 - Χρήση Μ.Α.Π. (κράνος, γάντια, προσωπίο)

Εικόνα 28 - Αγωγός προπανίου - Απαράδεκτη στήριξη

Εικόνα 29 - Αγωγός προπανίου - Σωστή στήριξη

Εικόνα 30 - Καλή σήμανση

Εικόνα 31 - Σωστή περίφραξη εργοταξίου

Εικόνα 32 - Σωστή προειδοποιητική σήμανση

Εικόνα 33 - Σωστή προειδοποιητική σήμανση

Εικόνα 34 - Σωστή περίφραξη λιμνάζοντων υδάτων

Εικόνα 35 - Σωστή προειδοποιητική σήμανση - Τακτική φύλαξη και αποθήκευση υλικών - Χρήση Μ.Α.Π.

Εικόνα 36 - Μη συντήρηση σήμανσης

Εικόνα 37 - Αποτέλεσμα κακής περιφραξης και σηματοδότησης

Εικόνα 38 - Σωστή χρήση Μ.Α.Π. - Προστασία από καιρικές συνθήκες

Εικόνα 39 - Πολύ κοντινή απόσταση εργασίας μηχανών

Εικόνα 40 - Φθαρμένος μάντας

Εικόνα 41 - Φθαρμένος μάντας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ – Ερωτηματολόγιο σχολικού κτιρίου αερίου συνοδευόμενο από το φωτογραφικό του υλικό.

1.ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ.				
Α/Α	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
1	Το έργο έχει γνωστοποιηθεί στις αρμόδιες Υπηρεσίες και υπάρχει η εκ των προτέρων Γνωστοποίηση αναρτημένη κατά τρόπο εμφανή στο εργοτάξιο;	☐		
2	Υπάρχει συντονιστής για θέματα Ασφάλειας και Υγείας κατά την εκτέλεση του έργου και έχει αυτός τα προσόντα που απαιτούνται από την νομοθεσία;	☐		
3	Έχουν οριστεί Τεχνικοί Ασφαλείας και Ιατρός Εργασίας και έχουν τα προσόντα που απαιτούνται από την νομοθεσία;	☐		
4	Υπάρχουν καθορισμένες διαδικασίες για την συνεργασία μεταξύ εργολάβων, υπεργολάβων και αυτοαπασχολούμενων;	☐		ΤΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ
5	Οι εργαζόμενοι είναι ενήμεροι για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται όσον αφορά στην ασφάλεια και υγεία στο εργοτάξιο;	☐		
6	Υπάρχει Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας(Ε.Υ.Α.Ε.);	☐		
7	Τα μέλη της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας έχουν εκπαιδευτεί κατάλληλα;	☐		
8	Η Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας συνεδριάζει τακτικά και έχει ενεργό συμμετοχή;	☐		

9	Τα μέλη της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας της εργασίας ενημερώνονται για τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν;	☐		
10	Υπάρχει κατάλληλη και ικανοποιητική περιφράξη του χώρου εργασίας του εργοταξίου ώστε να επιτρέπεται η είσοδος μόνο σε πρόσωπα που έχουν σχετική άδεια;	☐		ΠΕΡΙΜΕΤΡΙΚΗ ΑΚΛΟΝΗΤΗ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗ- ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΕΙΣΟΔΟΥ ΚΑΙ ΟΡΑΣΕΩΣ ΔΙΕΡΧΟΜΕΝΩΝ
11	Τηρείται Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ);	☐		
12	Έχει γίνει γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου;	☐		ΑΠΟ ΕΜΠΕΙΡΟ ΜΗΧΑΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΣ

2.ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΙΚΡΙΩΜΑΤΑ				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
1	Υπάρχει βεβαίωση εξέτασης τύπου του επιλεγμένου ικριώματος;	☐		
2	Σε αντίθετη περίπτωση έχει γίνει μελέτη υπολογισμού ευστάθειας και αντοχής;	—	—	
3	Υπάρχει σχέδιο για τη συναρμολόγηση και χρήση των ικριωμάτων;	☐		ΑΠΟΛΥΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗ ΙΚΡΙΩΜΑΤΩΝ
4	Η συναρμολόγηση, μετατροπή και η αποσυναρμολόγηση των ικριωμάτων γίνεται από εργαζομένους με ειδική εκπαίδευση και πείρα, με την επίβλεψη αρμοδίου προσώπου;	☐		
5	Υπάρχουν ασφαλή μέσα πρόσβασης προς τα ικριώματα, όπως κατάλληλες σκάλες στερεωμένες με ασφάλεια πάνω στα ικριώματα;	☐		
6	Υπάρχουν μέτρα αποτροπής του κινδύνου πτώσης κατά την πρόσβαση στο ικριώμα;	☐		ΕΥΛΙΝΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΠΟ ΜΑΔΕΡΙΑ ΠΑΧΟΥΣ 6 cm ΠΟΥ

				ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΩΣ “ΣΚΑΦΗ”
7	Όλες οι βάσεις των ορθοστατών είναι εφοδιασμένες με κατάλληλα μεταλλικά πέλματα τα οποία εδράζονται πάνω σε κατάλληλα μαδέρια ή έχουν ληφθεί οποιαδήποτε άλλα μέτρα ώστε ν’ αποφεύγεται η ολίσθηση ή βύθισή τους στο έδαφος;	☐		ΣΕ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΧΑΛΑΡΑ ΕΔΑΦΗ, ΣΚΥΡΟΔΕΤΕΙΤΑΙ ΒΑΣΗ ΔΙΑΣΤΑΣΕΩΝ 0.60Χ0.60Χ0.60
8	Όλα τα κατακόρυφα ή οριζόντια στοιχεία του ικριώματος(ορθοστάτες, δοκοί ζεύξεως, διαζεύματα, πλαίσια κλπ.) είναι τοποθετημένα κατάλληλα στη θέση τους;	☐		ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ
9	Οι ορθοστάτες επεκτείνονται τουλάχιστον κατά 1,00μ πάνω από το τελευταίο δάπεδο εργασίας;	☐		
10	Τα ικριώματα συνδέονται ακλόνητα με το κτήριο ή άλλη μόνιμη κατασκευή με κατάλληλους και επαρκείς συνδέσμους ή έχουν ληφθεί άλλα κατάλληλα μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ευστάθεια τους;	☐		
11	Υπάρχουν κατάλληλα προστατευτικά κιγκλιδώματα και παραπέτα ή άλλα κατάλληλα εμπόδια σε όλα τα άκρα τα οποία υπάρχει κίνδυνος πτώσης;	☐		
12	Τα κιγκλιδώματα ή παραπέτα έχουν τις κατάλληλες διαστάσεις και είναι τοποθετημένα ασφαλώς;	☐		
13	Υπάρχουν υγιή και ικανοποιητικής αντοχής δάπεδα (όπως π.χ. μαδέρια) σε όλο το πάτος της σκαλωσιάς, με ομαλή επιφάνεια ,τοποθετημένα και στερεωμένα έτσι ώστε ν’ αποφεύγονται τα κενά, η μετατόπιση και η υπερβολική κάμψη τους;	☐		ΧΡΗΣΗ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΜΑΔΕΡΙΩΝ (ΒΛΕΠΕ ΙΚΡΙΩΜΑ ΦΩΤ. ΕΝΤΟΣ ΦΡ. ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑ)
14	Τα δάπεδα των ικριωμάτων υπερβαίνουν το πέρας των τοίχων κατά 0,60 εκ.;	☐		

15	Τα δάπεδα έχουν απαιτούμενο κατά περίπτωση πλάτος και φορτίζονται ανάλογα με την αντοχή τους;	☐		
16	Το κενό μεταξύ δαπέδου εργασίας και οικοδομής είναι μικρότερο των 0,30 εκατοστά;	☐		MEXPI 20 cm
17	Υπάρχουν ευκρινείς προειδοποιητικές απαγορευτικές πινακίδες και έχουν τοποθετηθεί αποτελεσματικά εμπόδια που να αποτρέπουν τους εργαζομένους να χρησιμοποιούν ημιτελείς σκαλωσιές;	☐		
18	Απαγορεύεται η χρήση ικριωμάτων σε ιδιαίτερα κακές καιρικές συνθήκες (πολύ δυνατός άνεμος, θύελλα, κλπ.);	☐		
19	Αρμόδιο πρόσωπο επιθεωρεί τα ικριώματα πριν την έναρξη της εργασίας και σε τακτά χρονικά διαστήματα όπως π.χ. μια φορά την εβδομάδα, μετά από μετατροπή τους, μετά από άσχημες καιρικές συνθήκες και τα αποτελέσματα της επιθεώρησης σημειώνονται και τηρούνται σε σχετικό φάκελο του εργοταξίου;	☐		

3.ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΠΕΖΩΝ ΚΑΙ ΟΧΗΜΑΤΩΝ.				
1	Έχουν ληφθεί μέτρα για την προστασία του κοινού, όπως π.χ. των διερχομένων κοντά από χώρο εργασίας;	☐		
2	Υπάρχει κατάλληλη σήμανση (π.χ. Οδοί διέλευσης, εξουσιοδοτημένο προσωπικό);	☐		
3	Αν πρόκειται για έργο οδοποιίας στο οποίο παράλληλα κινούνται οχήματα: υπάρχουν κυκλοφοριακοί κώννοι;	—	—	
4	Υπάρχουν πινακίδες οριοθέτησης για την διοχέτευση κυκλοφορίας;		☐	

5	Υπάρχουν αναλάμποντες φανοί κίτρινου χρώματος;	☐		
6	Τοποθετούνται άλλα στοιχεία, όπως <<μάτια γάτας>> και άλλα αντανακλαστικά στοιχεία σήμανσης;	☐		
7	Τοποθετούνται προσωρινά στηθαία από σκυρόδεμα ή άλλο υλικό για αλλαγή κατεύθυνσης ή αποκλεισμού;	—	—	
8	Έχει προβλεφθεί δίοδος προσπέλασης για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (ασθενοφόρα, πυροσβεστικά κλπ.);	☐		
9	Έχουν όλα τα μηχανήματα, πινακίδα μηχανήματος έργου (ME);	☐		
ΤΑΞΗ-ΥΓΙΕΙΝΗ-ΕΥΗΜΕΡΙΑ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΥΡΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ				
10	Το εργοτάξιο είναι καθαρό, επαρκώς φωτιζόμενο και κατάλληλα διαρρυθμισμένο;	☐		
11	Υπάρχουν κατάλληλοι χώροι αποθήκευσης ανάλογα με το είδος του υλικού (π.χ. εύφλεκτα, εκρήξιμα υλικά);	☐		
12	Υπάρχουν επαρκείς και κατάλληλοι χώροι διευκολύνσεων (υγιεινής, καθαρισμοί, αποδυτήρια, λήψης γευμάτων) για τους εργαζομένους;	☐		ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΥΠΑΡΧΟΥΝ 3 ΧΗΜΙΚΕΣ ΤΟΥΑΛΕΤΕΣ
13	Οι χώροι εστίασης έχουν άμεση οπτική επαφή με το εξωτερικό περιβάλλον;	☐		
14	Υπάρχουν διευκολύνσεις για την παροχή πρώτων βοηθειών;	☐		
15	Υπάρχει μέριμνα για τον καθαρισμό και την συγκέντρωση και αποκομιδή των απορριμμάτων;	☐		
16	Διαχωρίζεται το νερό χρήσης από το πόσιμο;		☐	
17	Έχουν ληφθεί κατάλληλα μέτρα πυροπροστασίας (π.χ. πυροσβεστήρες, οδοί διαφυγής);	☐		
18	Υπάρχουν υπεύθυνοι πυρόσβεσης και είναι γνωστά τα ονόματά τους;	☐		

19	Γίνονται ασκήσεις;	☐		
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΤΑΠΛΑΚΩΣΗΣ				
20	Πριν την έναρξη της εκσκαφής έχει ελεγχθεί η ύπαρξη δικτύων ΟΚΩ (ηλεκτρικό, τηλέφωνο κ.λπ.);	☐		
21	Έχουν απομακρυνθεί ή επισημανθεί τα δίκτυα;	—	—	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ
22	Έχει ελεγχθεί η ύπαρξη προγενέστερης εκσκαφής;	☐		
23	Οι εκσκαφές έχουν επαρκή αντιστήριξη ή είναι διαμορφωμένες κατά τρόπο ώστε να ελαχιστοποιούν τον κίνδυνο κατάρρευσης;	☐		ΕΚΠΟΝΗΘΗΚΕ ΕΙΔΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΜΟΡΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ, ΣΥΝ ΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΕΜΠ
24	Υπάρχει μελέτη αντιστήριξης των πρανών εκσκαφής;	☐		
25	Τα κεκλιμένα πρανή έχουν τέτοια στήριξη ώστε να αποφεύγεται η κατάρρευσή τους;	—	—	ΟΛΑ ΤΑ ΠΡΑΝΗ ΗΤΟ ΑΝΤΙΣΤΗΡΙΓΜΕΝΑ
26	Έχετε αντιστηρίξει τα όμορα κτίσματα;	☐		
27	Έχετε αντιστηρίξει τις κατασκευές;	☐		
28	Έχετε αντιστηρίξει τις κατασκευές κ.λπ. που πιθανόν κλονίστηκαν από τις εργασίες της εκσκαφής (π.χ. στύλους, μαντρότοιχους, δέντρα κ.λπ.);	☐		
29	Αντλείτε και αποχετεύετε τα όμβρια ή και τα ύδατα της εκσκαφής;	☐		
30	Λαμβάνετε υπόψη τις συνέπειες της άντλησης επί της ευστάθειας των όμορων κτισμάτων;	☐		
31	Έχετε εφοδιαστεί με τα κατάλληλα για την περίπτωση Μ.Α.Π., όπως υποδήματα ,τους εργαζόμενους στην εκσκαφή;	☐		
32	Δώσατε αδιάβροχα υποδήματα στους εργαζόμενους στο νερό;	☐		
33	Υπάρχει προστασία που αποτρέπει την πτώση οχημάτων και ατόμων στα σημεία που γίνονται οι εκσκαφές;	☐		ΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΠΟΔΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΡΚΗΣ ΠΕΡΙΦΡΑΞΗ

34	Έχουν επισημανθεί με κατάλληλη σήμανση οι χώροι κάθε εκσκαφής;	☐		
35	Υλικά και μηχανήματα έχουν τοποθετηθεί σε κατάλληλες αποστάσεις από το χείλος της εκσκαφής;	☐		ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ ΣΕ ΑΠΟΣΤΑΣΗ 2,00m - ΓΙΑ ΕΝΑ ΤΥΠΙΚΟ ΒΑΘΟΣ 3,00 m
36	Υπάρχει αρμόδιο πρόσωπο που επιθεωρεί τακτικά τις εκσκαφές (στην αρχή κάθε βάρδιας και μετά από τα καιρικά φαινόμενα ή αστοχίες);		☐	
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ.				
37	Είναι εντοπισμένα τα σημεία εγκατάστασης των ηλεκτρικών γραμμών (υπόγειων, εναέριων,) και λαμβάνοντας μέτρα προστασίας;	☐		ΔΕΝ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΜΕ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΚΤΟΣ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ
38	Τα ηλεκτρικά δίκτυα και οι εγκαταστάσεις ακολουθούν τις προβλέψεις διατάξεων και τις απαιτήσεις ισχύος;	☐		
39	Τυχόν μεταφερόμενες καλωδιώσεις (μετά τον ηλεκτρικό πίνακα) έχουν αυξημένη μηχανική αντοχή και επαρκείς μονώσεις και ανταποκρίνονται στις καταναλώσεις;	☐		ΠΛΑΣΤΙΚΟΙ ΣΩΛΗΝΕΣ ΘΩΡΑΚΙΣΜΕΝΟΙ ΑΠΟ PVC ΚΑΙ ΣΧΑΡΕΣ ΒΑΡΕΩΣ ΤΥΠΟΥ
40	Δίκτυα, κυκλώματα, ηλεκτρικοί πίνακες, εγκαταστάσεις, συσκευές, εργαλεία και μηχανήματα είναι σε καλή κατάσταση, γειωμένα και συντηρούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκτάκτως σε περίπτωση βλάβης;	☐		ΑΠΟ ΜΟΝΙΜΟ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟ ΣΥΝΤΗΡΗΤΗ
41	Οι ηλεκτρικοί πίνακες είναι στεγανού τύπου και κλειδώνουν;	☐		
42	Είναι ελεύθερη η πρόσβαση σε αυτούς;		☐	
43	Σημαίνονται κατάλληλα;	☐		
44	Οι διακόπτες αναγράφουν τις περιοχές ή τα μηχανήματα που ελέγχουν;	☐		

45	Οι μεταφορές υλικών και η διέλευση υψηλών οχημάτων ή μηχανημάτων πραγματοποιούνται μακριά από θέσεις όπου υπάρχουν δίκτυα ή άλλοι ηλεκτροφόροι αγωγοί;	☐		
46	Πριν από κάθε εκσκαφή έχει διερευνηθεί ενδεχόμενο ύπαρξης στην περιοχή υπογείων καλωδίων και έχουν εντοπιστεί αυτά;	☐		
47	Τα φορητά καλώδια τροφοδοσίας, ακολουθούν διαδρομές που δεν δημιουργούν κινδύνους, έχουν, δε, αυτά επισημανθεί;	☐		ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΤΑΚΟΡΥΦΑ ΦΡΕΑΤΙΑ
48	Λαμβάνονται προφυλάξεις που διασφαλίζουν ότι τα ηλεκτρικά συστήματα διατηρούνται σε ασφαλή κατάσταση (όπως π.χ. με την εγκατάσταση ρελέ διαφυγής υψηλής ευαισθησίας 30 mA);	☐		
49	Οι χρησιμοποιούμενοι ρευματοδότες και ρευματολήπτες είναι στεγανού τύπου;	☐		
50	Σε περιβάλλον εύφλεκτο ,όπως αποθήκες εύφλεκτων, εκρηκτικών κ.λπ. Έχουν τοποθετηθεί εγκαταστάσεις και φωτιστικά στεγανά ή όπως προβλέπουν οι ειδικοί κανονισμοί;	☐		
51	Εγκατάσταση, μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία είναι γειωμένα;	☐		
52	Για οποιαδήποτε αλλαγή, επιδιόρθωση του ηλεκτρικού εξοπλισμού γίνεται διακοπή ρεύματος και εξασφαλίζεται ότι δεν μπορεί να επανασυνδεθεί αθέλητα;	☐		
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΤΩΣΗΣ				
53	Λαμβάνονται μέτρα για την αποτροπή πτώσης αντικειμένων και εργαζομένων;	☐		
54	Κατά τη διάρκεια διεξαγωγής εργασιών σε ύψη , η περιοχή γύρω από το έργο περιφράσσεται σε ασφαλή απόσταση;	☐		ΠΑΡΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΜΟΝΙΜΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΕΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΥΣ

				ΤΟΥ ΑΠΟ ΣΗΜΕΙΑ ΠΙΘΑΝΗΣ ΠΤΩΣΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ
55	Έχουν διασφαλιστεί με κατάλληλα κιγκλιδώματα ή άλλα ισοδύναμα μέτρα ασφάλειας, ανά όροφο;	☐		ΕΠΑΡΚΗΣ ΞΥΛΙΝΟΣ ΣΚΕΛΕΤΟΣ ΣΤΑΤΙΚΟΣ,ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΤΟΠΟΘΕΤΕΙΤΑΙ ΠΛΕΓΜΑ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗΣ
56	α) η περίμετρος της οικοδομής και τα όρια των ξυλοτύπων	☐		
57	β) τα φρεάτια των ανελκυστήρων, οι οπές και τα ανοίγματα στα δάπεδα ,οι οπές και τα ανοίγματα στους τοίχους	☐		
58	γ) τα κλιμακοστάσια	☐		ΗΤΑΝ ΗΔΗ ΣΚΥΡΟΔΕΤΗΜΕΝΑ ΑΠΟ ΣΤΗΘΑΙΟ
59	δ) οι εργασίες σε ύψη (π.χ. Στέγες);	☐		ΣΤΗΘΑΙΟ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ
60	Οι προστατευτικές διατάξεις ασφαλείας ελέγχονται περιοδικά ως προς τη αντοχή τους;	☐		
61	Τα δάπεδα εργασίας και οι προσπελάσεις στους ανωτέρω χώρους, είναι καθαρές, απαλλαγμένες από σκουπίδια, ολισθηρά υλικά(λάδια, νερά), διάφορα αντικείμενα(υλικά, εργαλεία κλπ.), που μπορούν να γίνουν αντικείμενο προσκόμματος ή ολισθήματος;	☐		ΟΛΟ ΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ ΚΑΘΑΡΙΖΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΤΑ ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΑ
62	Τα δάπεδα εργασίας και οι προσπελάσεις σε αυτά διαθέτουν δάπεδο εργασίας με το, κατάλληλο ανάλογα με την φύση της εργασίας, πλάτος και αντοχή;	☐		
63	Καταπακτές και ανοίγματα κλιμάκων κλπ., καλυμμένες με κινητά καλύμματα ή θυρίδες, διαθέτουν επιπλέον και προστατευτικό στηθαίο;	☐		SHAFT ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΩΜΑ ΠΕΡΙΣΤΟΙΧΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΤΗΘΑΙΟ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ

				ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ
64	Έχουν σαφώς εντοπιστεί και σημειωθεί κατάλληλα οι εύθραυστες οροφές και τα μέρη τους(όπως σε φωταγωγούς);	—	—	
65	Προστατεύονται τα ανοίγματα με κατάλληλη σήμανση και καλύπτονται με σταθερά καλύμματα για να αποφεύγονται οι πτώσεις;	☐		
ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΧΗΜΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
66	Εξετάζονται οι βλαπτικές ιδιότητες των οικοδομικών υλικών και λοιπών χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται;	☐		
67	Έχουν ζητηθεί από τον εισαγωγέα ή τον προμηθευτή γραπτές πληροφορίες για τη δράση των παραγόντων ή των υλικών στην υγεία των εργαζομένων;	☐		
68	Έχει γίνει εκτίμηση των κινδύνων;	☐		
69	Έχει εξετασθεί η δυνατότητα χρήσης άλλων υλικών λιγότερο επικίνδυνων;	☐		
70	Εισάγονται και διακινούνται τα υλικά με κατάλληλες συσκευασίες και επισήμανση;	☐		
71	Συγκρίνονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων με τις οριακές τιμές;		☐	
72	Παραπέμπονται οι εργαζόμενοι που εκτίθενται σε ιατρικό έλεγχο, όταν προβλέπεται από τη νομοθεσία;		☐	
73	Έχουν πληροφορηθεί οι εργαζόμενοι για τους κινδύνους των χημικών ουσιών που χρησιμοποιούν και για τους τρόπους προφύλαξης;	☐		
74	Εφοδιάζονται οι εργαζόμενοι με μέσα ατομικής προστασίας;	☐		
75	Έχει προβλεφθεί λήψη έκτακτων μέτρων για τις περιπτώσεις υπερβάσεων των οριακών τιμών;		☐	

76	Έχουν ενημερωθεί οι εργαζόμενοι για το περιεχόμενο και τις διαδικασίες λήψης έκτακτων μέτρων;	☐		ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΚΑΙ ΟΧΙ ΟΛΟΙ
77	η αποθήκευση και χρήση των επικίνδυνων ουσιών γίνεται με σωστό τρόπο;	☐		
78	Υπάρχουν οι κάρτες δεδομένων χημικής ασφάλειας (MSDS);		☐	Η ΧΡΗΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΕΛΩΣ ΣΠΑΝΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΦΥΣΙΚΟΥΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ				
79	Κατά την επιλογή και προμήθεια εξοπλισμών έχει ληφθεί πρόνοια να είναι εφοδιασμένοι με συστήματα απόσβεσης θορύβου και κραδασμών;	☐		
80	Έχουν ελεγχθεί και εκτιμηθεί τα επίπεδα θορύβου στα οποία εκτίθενται οι εργαζόμενοι;	☐		
81	Η έκθεση εργαζομένων σε θόρυβο (ηχοέκθεση), κατά την διάρκεια ημερήσιας εργασίας του μήπως ξεπερνά τα προβλεπόμενα όρια;	☐		
82	Λαμβάνονται τα κατάλληλα προληπτικά και επανορθωτικά μέτρα για τον περιορισμό της στάθμης του θορύβου;	☐		
83	Υπάρχει κατάλληλη οργάνωση της εργασίας , ώστε η έκθεση των εργαζομένων στο θόρυβο να περιορίζεται στα επιτρεπόμενα όρια;	☐		
84	Όταν είναι πιθανό η ηχοέκθεση να υπερβεί τα 80db(A) τίθεται στην διάθεση των εργαζομένων ατομικά προστατευτικά μέσα;	☐		
85	Οι εργαζόμενοι έχουν ενημερωθεί για την ορθή χρήση των μέσων αυτών; Γίνονται έλεγχοι για την σωστή χρήση;	☐		

86	Τα ατομικά μέσα προστασίας που χορηγούνται είναι προσαρμοσμένα στα ατομικά χαρακτηριστικά του κάθε εργαζομένου και τις συνθήκες εργασίας του;	☐		
87	Έχει ελεγχθεί μήπως η χρήση των ατομικών μέτρων προστασίας της ακοής οδηγεί σε αύξηση του συνολικού κινδύνου για την υγεία των εργαζομένων από άλλες αιτίες;	☐		
88	Λαμβάνονται οργανωτικά ή τεχνικά μέτρα για τις περιπτώσεις υψηλών ή χαμηλών θερμοκρασιών;	☐		ΣΕ ΥΨΗΛΕΣ ΚΑΙ ΧΑΜΗΛΕΣ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΕΣ ΔΕΝ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΟΥΔΕΙΣ
ΜΕΣΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ(Μ.Α.Π.)				
89	Φέρουν όλα τα Μ.Α.Π. Την ένδειξη CE Με την κατάλληλη σήμανση;	☐		
90	Έχει γίνει αξιολόγηση των Μέσων Ατομικής Προστασίας (κράνη, υποδήματα ασφαλείας κλπ.) όπως επιβάλλουν οι σχετικοί κανονισμοί, είναι αυτά κατάλληλα και χρησιμοποιούνται από όλους τους εργαζομένους;	☐		
91	Οι εργαζόμενοι φέρουν σε κάθε περίπτωση κράνη και παπούτσια ασφαλείας και φωσφορίζον γιλέκο;	☐		
92	Έχουν ενημερωθεί οι εργαζόμενοι για την αναγκαιότητα των Μ.Α.Π. και τους τρόπους χρήσης της;	☐		
93	Τα Μ.Α.Π. Καθαρίζονται, συντηρούνται και αποθηκεύονται σωστά;	☐		
94	Τα Μ.Α.Π. Είναι εντός των ορίων διάρκειας ζωής που ορίζει ο κατασκευαστής;	☐		
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΜΗΧΑΝΙΚΑ ΜΕΣΑ				
95	Τα παλαιότερα μηχανήματα και οι εγκαταστάσεις διαθέτουν τις απαιτούμενες συσκευές ασφαλείας (όπως ηχητική προειδοποίηση, προφυλακτήρες);	☐		
96	Τα νέα μηχανήματα και εξοπλισμοί φέρουν την ένδειξη CE με την κατάλληλη επισήμανση;	☐		

97	Τα χρησιμοποιούμενα μηχανήματα, συσκευές, εργαλεία κ.λπ. ανταποκρίνονται στις προβλέψεις της μελέτης ασφάλειας, τις εντολές του συντονιστή ασφαλείας στο έργο και έχουν τις διατάξεις ασφαλείας που προβλέπουν οι νόμοι και κανονισμοί;	☐		
98	Στα ίδια ,οι ενδείξεις λειτουργίας και ασφάλειας ανταποκρίνονται στα ελληνικά;	☐		
99	Έχουν πινακίδες με πλήρη τεχνικά και κατασκευαστικά στοιχεία, προειδοποιητικές σημάνσεις κ.λπ. στα ελληνικά;		☐	
100	Τα ίδια συνοδεύονται από εγχειρίδιο οδηγιών λειτουργίας, συντήρησης και ασφάλειας στα ελληνικά;		☐	
101	Ο χειρισμός πραγματοποιείται από άτομα ενήλικα, υγιή, με καλή όραση και ακοή, εκπαιδευμένα, έμπειρα με άδεια χειρισμού-όπου απαιτείται από τον νόμο;	☐		
102	Γίνεται καλή συντήρηση του εξοπλισμού και των μηχανημάτων για να είναι ασφαλής η χρήση τους και τηρούνται στοιχεία για την συντήρησή τους;		☐	
103	Ο εξοπλισμός έχει ασφαλή έδραση;	☐		Ο ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΣ ΓΕΡΑΝΟΣ ΕΔΡΑΣΤΗΚΕ ΣΕ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ 70 cm
104	Ο χειριστής έχει επαρκή ορατότητα για τον οπτικό έλεγχο του μηχανήματος;	☐		
105	Αν όχι υπάρχει κουμανταδόρος;	☐		
106	Περιφράσσεται και επισημαίνεται η ζώνη κινδύνου;	☐		
107	Οι γερανοί είναι επιθεωρημένοι και δια θέτουν <<πιστοποιητικό επιθεώρησης γερανού>>;	☐		QMSCERT

108	Τι είδους εξοπλισμός χρησιμοποιείται για την μεταφορά των αντικειμένων:(γερανογέφυρες σταθερές(με άρθρωση), γερανογέφυρες κινητές, περονοφόρα, μεταφοριοί μάντες-ράουλα, παλετοφόρα, άλλα);			ΓΕΡΑΝΟΓΕΦΥΡΕΣ ΕΩΣ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΔΑΠΕΔΟΣΤΡΩΣΕΩΝ
109	Ποιό το μέγιστο φορτίο ανύψωσης σε συνδυασμό με την μέγιστη ακτίνα έδρασης;			1400 kg/45,00m
110	Υπάρχει ευκρινής σήμανση για το ανώτερο;	☐		
111	Υπάρχει μηχανισμός που να διακόπτει αυτόματα τη λειτουργία του μηχανήματος σε περίπτωση υπερφόρτισης;	☐		
112	Τα ανυψωτικά μηχανήματα είναι εδρασμένα καλά; Τα στοιχεία τους προσεγγίζουν αγωγούς ηλεκτρικών δικτύων;	☐		ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΥΠΕΡΓΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΦΟΡΑ
113	Τι εξαρτήματα χρησιμοποιούνται (αλυσίδες, σχοινιά, μάντες, συρματόσχοινα, γάντζοι, μαγνήτες);			ΚΑΤΑ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
114	Όπου χρησιμοποιούνται γάντζοι είναι τύπου ασφαλείας;	—	—	
115	Τα άγκιστρα είναι κατασκευασμένα με σύστημα εξουδετέρωσης των στροφών (για αποφυγή συστροφής των συρματόσχοινων/σχοινιών);	☐		
116	Υπάρχουν κατάλληλα βοηθητικά εξαρτήματα (για γρήγορη ασφάλιση του φορτίου, γρήγορο, εύκολο δέσιμο-λύσιμο);	☐		
117	Οι χειριστές έχουν την απαιτούμενη άδεια από τον νόμο (Π.Δ.31/90) για την χρήση των μηχανημάτων που χειρίζονται;	☐		
118	Έχει γίνει κατάλληλη εκπαίδευση για το συγκεκριμένο χώρο εργασίας και τα αντίστοιχα φορτία που μετακινούνται;	☐		

119	Υπάρχουν κατάλληλα μέσα για την επικοινωνία μεταξύ χειριστή και κουμανταδόρου (ειδικά σε περιπτώσεις θορύβου και μη οπτικής επαφής);	☐		ΑΣΥΡΜΑΤΗ ΕΝΔΟΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Α
120	Κατά την διάρκεια της μεταφοράς του φορτίου εμποδίζεται το οπτικό πεδίο του χρήστη;		☐	ΛΟΓΩ ΥΨΟΥΣ ΤΟΥ ΓΕΡΑΝΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΛΗΡΗΣ ΟΠΤΙΚΗ ΕΠΑΦΗ ΤΟΥ ΧΕΙΡΙΣΤΗ
121	Οι κινήσεις προς όλες τις κατευθύνσεις γίνονται με αργές σταθερές κινήσεις;	☐		
122	Υπάρχει απαγόρευση για ελεύθερη αιώρηση φορτίου;	☐		
123	Οι εργαζόμενοι έχουν κατανοήσει την σημασία του αρκετού μήκους αρτάνης (γωνία κορυφής <90μοίρες);	☐		
124	Υπάρχουν εργαζόμενοι στον χώρο φόρτωσης/εκφόρτωσης ή σε περιοχές που κινούνται περνοφόρα μηχανήματα, παλετοφόρα ;		☐	ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
125	Τηρείται η απαγόρευση διακίνησης φορτίου πάνω από άλλους εργαζομένους;	☐		
126	Τηρείται η απαγόρευση μεταφοράς /ανύψωσης προσωπικού;	☐		
127	Γίνεται έλεγχος του φορτίου προ της μετακίνησής του (για τυχόν φθορές/μετακινήσεις προστατευτικών κατά την μεταφορά του);	☐		
128	Χειριστής και βοηθοί βρίσκονται σε ασφαλές σημείο μακριά από το φορτίο, πριν αρχίσει η διαδικασία ανύψωσης και καθ' όλη την διαδικασία μεταφοράς μέχρι της καθήλωσής του;	☐		
129	Χρησιμοποιούνται προστατευτικά υλικά στα σημεία τριβής των σχοινιών/μάντων με κοφτερές ακμές του αντικειμένου προς την μεταφορά;	—	—	

130	Γίνεται τακτική συντήρηση των μηχανημάτων μόνο από εξειδικευμένο προσωπικό ;	☐		
131	Υπάρχει θεωρημένο βιβλίο;	☐		
132	Υπάρχουν ήχο-φωτεινά συστήματα προειδοποίησης ,πριν την εκκίνηση, κατά την διάρκεια της μεταφοράς ,κατά την διάρκεια ανάστροφης κίνησης;	☐		
133	Υπάρχει σύστημα άμεσης διακοπής λειτουργίας του μηχανήματος (μανιτάρι);	☐		
134	Κατά την κίνηση των περονοφόρων οι περόνες είναι σηκωμένες περίπου 20 εκ. από το έδαφος;	—	—	ΔΕΝ ΕΧΟΥΜΕ
135	Τηρείται μέγιστο όριο ταχύτητας για τον αυτοκινούμενο εξοπλισμό;	—	—	
136	Η λειτουργία του μηχανήματος γίνεται με "συνεχή πίεση κουμπιού"(hold to run control)	☐		

4.ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΙ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ.				
A/A	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΧΟΛΙΑ
ΓΕΝΙΚΑ				
1	Υπάρχει Σχέδιο Ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ) για το έργο;	☐		
2	Διατίθεται ολοκληρωμένο αντίγραφο στο εργοτάξιο;	☐		
3	Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την πρόοδο των εργασιών και τις τυχόν τροποποιήσεις;	☐		
4	Υπάρχει Φάκελος Ασφάλειας και υγείας (ΦΑΥ)με πληροφορίες και χρήσιμα στοιχεία για τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες;	☐		
5	Ο ΦΑΥ συμπληρώνεται με την πρόοδο των εργασιών;		☐	ΜΕΤΑ ΤΟ ΠΕΡΑΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
6	Όλοι οι εργολάβοι, υπεργολάβοι και αυτοαπασχολούμενοι είναι ενήμεροι για το περιεχόμενο του σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας που τους αφορά;		☐	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΣΑΥ

Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας περιλαμβάνει:

7	Όλες τις φάσεις εργασιών που πρόκειται να λάβουν χώρα;	☐		
8	Ανάλυση των μεθόδων εργασίας κατά φάση;	☐		
9	Περιγραφή και γραπτή εκτίμηση όλων των κινδύνων κάθε φάσης και πρόταση μέτρων για την αποτροπή ή μείωσή τους;	☐		
10	Συσχέτιση με το χρονοδιάγραμμα του έργου και ενδεχόμενη αναφορά των εργασιών που δεν πρέπει να συμπίπτουν για λόγους ασφάλειας;		☐	
11	Λεπτομέρειες για τους κινδύνους που δεν έγινε δυνατό να αποφευχθούν στο στάδιο της μελέτης;		☐	
12	Καθορισμένες διαδικασίες για την εργασία που ενέχουν ειδικούς κινδύνους για την Ασφάλεια και Υγεία στην εργασία;	☐		
13	Διευθετήσεις για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας;	☐		
14	Διευθετήσεις για την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων εντός εργοταξίου;	☐		
15	Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης των υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων;	☐		
16	Διευθετήσεις για την αποκομιδή των επικίνδυνων υλικών;	☐		
17	Διευθετήσεις για τους χώρους υγιεινής, λήψεις γευμάτων και πρώτων βοηθειών;	☐		ΌΧΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ
18	Μελέτη ανέγερσης και εγκατάστασης των κριωμάτων;	☐		
19	Διευθετήσεις για την τροχαία κίνηση στην περίπτωση που αυτή επηρεάζεται από τις εργασίες;	☐		
20	Διευθετήσεις για την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας;	☐		

21	Διευθετήσεις για την διακίνηση των πεζών εκτός του εργοταξίου;		☐	
22	Αποκλεισμό και σήμανση επικίνδυνων περιοχών;		☐	
23	Διευθετήσεις για την αποτροπή πτώσεως από ύψος ατόμων και υλικών;	☐		
24	Καταγραφή των μηχανικών μέρων που θα λάβουν μέρος στην κατασκευή και των αδειών ή παραστατικών στοιχείων που τα συνοδεύουν;		☐	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΓΙΑ ΌΛΑ ΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ
25	Εξέταση της ευστάθειας προσωρινών θέσεων εργασίας;	☐		
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΦΑΥ				
Ο Φάκελος Ασφάλειας και υγείας περιλαμβάνει:				
26	Το μητρώο του έργου (σχέδια και τεχνική περιγραφή του έργου);	☐		
27	Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ΥΑΕ για ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες (όπως εργασίες συντήρησης, μετατροπής καθαρισμού , κλπ.);	☐		
28	Οι οδηγίες αναφέρονται μεταξύ άλλων σε :α) ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των μεταγενέστερων εργασιών, β)μέτρα αποφυγής κινδύνων από διάφορα δίκτυα, γ) πυρασφάλεια ;	☐		

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

Εικόνα 42 - Σωστή έδραση γερανού

Εικόνα 43 - Σωστή έδραση μηχανήματος - Τήρηση Μ.Α.Π. - Τακτικό εργοτάξιο

Εικόνα 44 - Σωστή συναρμολόγηση ικριώματος

Εικόνα 45 - Σωστή συγκέντρωση οικοδομικών απορριμάτων

